

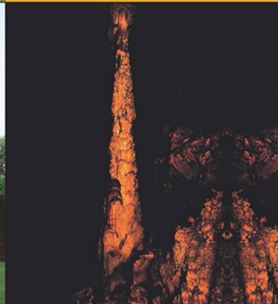

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย
ชุดภาคกลางและ
ภาคตะวันออก

กาญจนบุรี

Kanchanaburi

ท รั พ ย า ก ร
การท่องเที่ยวไทย
ชุดภาคกลางและ
ภาคตะวันออก

กาญจนบุรี

ดวงตราประจำจังหวัดกาญจนบุรี :

เจดีย์สามองค์ หมายถึง ปูชนียสถานสำคัญทางประวัติศาสตร์บริเวณด่านเจดีย์สามองค์ ซึ่งเคยเป็นช่องทางเดินทัพของไทยและพม่าในการทำสงครามกันหลายครั้ง

ดอกไม้ประจำจังหวัด:

ดอกกาญจนิกา

ชื่อสามัญ : Night Flower Jasmin

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Nyetathes arbotristis*

พันธุ์ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด :

ขานาง

ชื่อสามัญ : Moulmein Lancewood

ชื่อวิทยาศสาตร์ : *Homalium tomentosum*

คำขวัญประจำจังหวัด :

แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่น้ำตก

คำนำ

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๕๔ อันเป็นโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เห็นว่าน่าจะจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสอันสำคัญยิ่งนี้

อนึ่งในโอกาส ๕๐ ปี แห่งการสถาปนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๓ นับเป็นช่วงอันดีที่จะมีการรวบรวมสรรพความรู้ที่เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลต่อการพัฒนาศักยภาพการตลาดท่องเที่ยวไทย การจัดทำหนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเกิดขึ้นจากสองแนวคิดนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยนั้นแบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น หาดทราย ชายทะเล เกาะแก่ง ป่า เขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน ทะเลสาบ รวมถึงสิ่งที่ถือกำเนิดขึ้นร่วมกาลสมัยกับประวัติศาสตร์ธรรมชาติ เช่น ซากดึกดำบรรพ์ เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถานและศาสนา รวมถึงพิพิธภัณฑสถาน ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม เช่น งานเทศกาล ประเพณี ศิลปะการแสดง ศิลปหัตถกรรม หอศิลป์ วิถีชีวิต ตลอดจนกิจกรรมการท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สำรวจรวบรวมข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยมาโดยตลอด นับแต่ก่อตั้งองค์กรเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๓ และได้ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้สู่สาธารณชนด้วยวิธีการและสื่อต่าง ๆ ทุกประเภท เช่น นิตยสาร จุลสาร ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว หนังสือ หนังสือภาพ แผ่นพับ สารคดี ภาพยนตร์ ตลอดจนการศึกษาวิจัยด้านการท่องเที่ยว และจัดให้มีการรับรองมาตรฐานเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในนามของรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งมีขึ้นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ ฯลฯ แต่การนำเสนอข้อมูลโดยรวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยเรียงลำดับอักษร จัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกแก่การค้นคว้า เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในโอกาสนี้ องค์ความรู้ดังกล่าวจะเป็นฐานข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยว นักศึกษา และบุคลากรด้านการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ได้นำไปใช้พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยอย่างยั่งยืนต่อไปได้ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีเป้าหมายให้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปยังทุกภูมิภาค

ในช่วงรอยต่อของการเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นดังเช่นทุกวันนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับสิทธิและหน้าที่ในการบริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าในอดีต การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีความตระหนักดีว่า ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายประเภทนั้นยังมิได้มีระบบบริหารจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากขาดฐานข้อมูลที่ถูกต้องรองรับ พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้กำหนดภาระหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในการให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ด้วย หนังสือทรัพยากรการท่องเที่ยวไทยจึงเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามในการให้ความรู้นั้น

การจัดทำทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย แบ่งเป็น ๔ ชุด เริ่มต้นที่ภาคอีสานใน พ.ศ. ๒๕๕๑ และจัดทำภาคกลาง-ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคใต้ในเวลาถัดมา แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏในหนังสือชุดนี้รวบรวมจากข้อเสนอแนะของท้องถิ่นและฐานข้อมูลส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยได้รับความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์สาขาต่าง ๆ ผู้แทนหน่วยงานจากภาครัฐและเอกชน ร่วมเป็นที่ปรึกษา อำนวยการ ดำเนินงาน ทั้งได้มีการประชุมตรวจสอบเนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อความถูกต้อง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้จากหนังสือชุดทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย จะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจอันมีผลสืบเนื่องให้เกิดความสำนึกหวงแหนรักษามรดกที่ธรรมชาติและบรรพชนได้สร้างไว้เพื่อให้คนไทยสามารถเป็นเจ้าบ้านผู้มีความรู้ มีศักดิ์ศรี และมีอัธยาศัยไมตรีต่อผู้มาเยือน มีการจัดการการท่องเที่ยวอย่างถูกวิธี ทำให้ประเทศไทยสามารถเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนแห่งหนึ่งของโลกได้

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

วิธีใช้

คำหลัก เรียงตามตัวอักษร ก – ฮ แยกประเภทตามลักษณะทรัพยากรการท่องเที่ยว

สัญลักษณ์ แสดงแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย

สัญลักษณ์ แสดงทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ได้แก่

ธรรมชาติ

ประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน และศาสนา

ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

อุทยานแห่งชาติลำคลองงู

ความนำ แสดงภาพรวมหรือจุดเด่นของคำหลัก

ความหลัก ย่อหน้าที่ ๒ แสดงองค์ความรู้ของทรัพยากรการท่องเที่ยวนั้น ๆ เช่น ความเป็นมา ภูมิปัญญา

อุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีพื้นที่ ๖๗๒.๕ ตารางกิโลเมตร(๔๒๐,๓๗๔ ไร่) มีอาณาเขตติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร อุทยานแห่งชาติเขาแหลม อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ และอำเภอทองผาภูมิ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนในเทือกเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยสำคัญหลายสาย เช่น ห้วยทองผาภูมิ ห้วยเกริงกระเวีย ห้วยคลองงู และห้วยคลิตี้ ระบบนิเวศส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบแล้ง และป่าเต็งรัง

จุดเด่นของอุทยานฯ คือ ถ้ำน้ำลอดตามลำคลองงู สำหรับลำคลองงูนั้น เกิดจากภูเขาสูงในเขตอุทยานฯ ซึ่งไหลไปลงอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ตลอดลำคลองงูมีน้ำตกและถ้ำน้ำลอดจำนวนมาก นักสำรวจถ้ำหลายคณะทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเห็นตรงกันว่า เป็นถ้ำน้ำลอดขนาดยาวที่มีหินงอกหินย้อยน่าสนใจและสวยงามแห่งหนึ่งในประเทศ

การเที่ยวถ้ำในลำคลองงูส่วนใหญ่ต้องอาศัยทักษะในการผจญภัย เพราะต้องมีการปีนป่ายสลับกับการว่ายน้ำ-ลอยตัวตามลำคลองงู หรือลำห้วยสาขาที่ไหลลอดถ้ำเข้าไป จึงต้องมีการเตรียมตัวอย่างดีเมื่อจะเข้าไปท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือ ช่วงฤดูแล้ง ช่วงฤดูฝนระดับน้ำในถ้ำจะสูง ไม่เหมาะสำหรับการเข้าถ้ำ

ความรอง-ล้อมกรอบ แสดงเกร็ดความรู้ หรือขั้นตอนกระบวนการ

ดูที่ ถ้ำนกนางแอ่น (อุทยานแห่งชาติลำคลอง-งู)/ ถ้ำเสาหิน (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)/ ถ้ำใหญ่ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

พิกัดภูมิศาสตร์ N14 ° 53.400 E98 ° 47.151

ดูที่ อ่านเพิ่มเติมเพื่อโยงความรู้ความคิด

อ
๑๓๔

หมวดอักษร และ ***เลขหน้า***

พิกัดภูมิศาสตร์ แสดงค่าตำแหน่งของสถานที่ ประกอบด้วยละติจูด และลองจิจูด

ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก ประกอบด้วย ***บทนำ*** ได้แก่ ภูมินิเวศ / ยุคดึกดำบรรพ์ ปูมบ้านปูมเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ / ศิลปวัฒนธรรม ***คำหลัก*** เรียงลำดับตามอักษร ก–ฮ แยกประเภทตามลักษณะแหล่งท่องเที่ยว ***ดัชนี*** อยู่ต่อท้าย ช่วยในการสืบค้น ***บรรณานุกรม*** อยู่ท้ายเล่ม สำหรับผู้ประสงค์ค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งนี้ ได้กำหนดกรอบการเขียน เช่น

- หลีกเลี่ยงคำหรือความที่จะก่อความขัดแย้ง
- คำเฉพาะหรือภาษาท้องถิ่น คงไว้โดยวงเล็บภาษากลาง เช่น ฮูบแต้ม (จิตรกรรมฝาผนัง) หอแจก (ศาลาการเปรียญ)
- ยุค ในความหมายที่ใหญ่และกว้าง ยังไม่มีตัวอักษรใช้สื่อสาร/ สมัย ใช้กำหนดค่า เมื่อมีการประดิษฐ์อักษรใช้สื่อสาร กำหนดใช้คำว่า *ยุค* ในความหมายที่ใหญ่และกว้างกว่า *สมัย*
- พันธุ์ไม้ / พรรณไม้ ใช้ตามบริบท เช่น *พันธุ์ไม้* ใช้ในกรณีเกี่ยวกับการสืบต่อพันธุ์ (สายพันธุ์) *พรรณ* หมายถึงชนิด (เน้นรูปร่างภายนอก)
- ภาพเขียนสี ใช้ในกรณีที่เป็น *ภาพเขียนสี* โดยแท้จริง นอกนั้นใช้ว่า *ศิลปะถ้ำ*
- แม่น้ำ / ลำน้ำ ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้คำว่า *แม่น้ำ* ในกรณีเอ่ยถึงเส้นทางน้ำตลอดสาย เช่น แม่น้ำโขง และใช้ *ลำน้ำ* ในกรณีเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำ หรือเป็นคำเรียกอย่างท้องถิ่นอีสาน เช่น ลำน้ำมูน ลำน้ำชี
- สร้างบ้านแปงเมือง ในหนังสือชุดนี้ กำหนดใช้ *แปงเมือง* ตามการออกเสียงอย่างท้องถิ่นภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งต่างจากราชบัณฑิตยสถานที่ใช้ว่า *แปลงเมือง*

สารบัญ

ปูราชินี

ภูมินิเวศ

ที่ตั้งและอาณาเขต

กาญจนบุรีตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันตกของประเทศไทย มีพื้นที่ ๑๙,๔๘๓ ตารางกิโลเมตร (๑๒,๑๗๖,๙๖๗ ไร่) ใหญ่เป็นอันดับ ๓ ของประเทศ รองจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดนครราชสีมา อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปตามถนนเพชรเกษม หรือถนนบรมราชชนนี ระยะทาง ๑๒๙ กิโลเมตร มีอาณาเขตด้านทิศเหนือติดจังหวัดตากและจังหวัดอุทัยธานี ทิศใต้ติดราชบุรี ทิศตะวันออกติดจังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดนครปฐม ส่วนทิศตะวันตกเป็นพรมแดนติดกับสหภาพพม่า แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสังขละบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอห้วยกระเจา และอำเภอหนองปรือ

ภูมิประเทศ

ธรณีสัณฐานจังหวัดกาญจนบุรีประกอบด้วยทิวเขา หุบเขา และที่ราบลุ่มแม่น้ำ โครงสร้างของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูน โดยทั่วไปภูเขาจึงมียอดแหลม มีรูปร่างต่างๆ สวยงามสลับด้วยหลุมยุบและหุบเขาเป็นแนวยาว และบางแห่งเป็นหน้าผาสูงชัน นอกจากนี้ บริเวณเขาหินปูนยังทำให้เกิดกระบวนการหินปูนที่มีแคลเซียมคาร์บอเนตละลายต่อเนื่องกันเป็นถ้ำยาว และบางแห่งมีน้ำไหลผ่านใต้ดินเรียกว่าธารลอด

ด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัดเป็นทิวเขา แล้วค่อย ๆ ลาดลงด้านทิศใต้และทิศตะวันออก พื้นที่ด้านทิศเหนือบริเวณอำเภอศรีสวัสดิ์และอำเภอทองผาภูมิ มีลักษณะเป็นทิวเขาต่อเนื่องมาจากทิวเขาถนนธงชัย ถัดไปด้านทิศตะวันตกของจังหวัดเป็นทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่าทอดยาวลงไปทางทิศใต้อยู่ในพื้นที่ของอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอเมืองกาญจนบุรี และอำเภอด่านมะขามเตี้ย บริเวณนี้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารของจังหวัด และมีภูเขาสูงตั้งแต่ ๑,๐๐๐ เมตร จากระดับทะเลปานกลางในตอนเหนือของจังหวัด โดยเฉพาะบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

ป่าไม้ ยังคงความอุดมสมบูรณ์ โดยมีพื้นที่ป่า ๑๐,๖๗๓ ตารางกิโลเมตร (๖,๖๗๐,๖๒๕ ไร่) อยู่ในเขตท้องที่อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอศรีสวัสดิ์ ชนิดป่าที่พบมากได้แก่ ป่าเบญจพรรณ ป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา ป่าเต็งรัง และยังมีป่าไม้ไผ่และไม้รวกมากที่สุดในประเทศ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงประกาศให้พื้นที่ป่าของจังหวัดกาญจนบุรีเป็นอุทยานแห่งชาติ ๕ แห่ง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๒ แห่ง และป่าสงวนแห่งชาติ ๑๕ แห่ง

พรรณไม้ที่ถือว่าโดดเด่นและเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ได้แก่ ไม้ไผ่ ต้นขานาง ต้นกาญจนิกา หรือต้นลั่นทมเขา ซึ่งเป็นไม้สกุลใหม่ของโลก ดอกกาญจนิกาเป็นดอกไม้ประจำจังหวัดกาญจนบุรี ดอกทองอุไร ดอกไม้ประจำอำเภอเมืองกาญจนบุรี นอกจากนี้ ยังมีต้นตะเคียนทอง ต้นมะค่าโมง ต้นประดู่ ต้นรัง ไม้แดง ต้นหว้า ต้นตีนเป็ด ต้นตาเสือ ตะคร้อ ปีบ มะขามป้อม มะค่าแต้ เสลา และหวาย

สัตว์ป่า นับเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ สัตว์ป่าที่มีลักษณะเด่นเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัด ได้แก่ กระทิง จากการสำรวจพบว่ากระทิงฝูงใหญ่ที่สุดในประเทศอยู่ในป่าทุ่งใหญ่นเรศวร วัวแดง ควายป่า ปลายี่สก แม้จะมีในหลายจังหวัด แต่ยอมรับกันว่าปลายี่สกของจังหวัดกาญจนบุรีนั้นรสชาติอร่อย ทั้งยังราคาแพง แหล่งที่พบปลายี่สกมากอยู่บริเวณด้านใต้ของน้ำตกไทรโยคใหญ่ บ้านยาวตา บ้านวังพระ บ้านท่าโป๊ะ และบ้านแก่งประลอม อีกแหล่งหนึ่งคือบริเวณบ้านเก่า บ้านท่ากิเลน บ้านลุ่มสุ่ม และบ้านวังโพธิ์ อำเภอไทรโยค ปลายี่สกเมืองกาญจนบุรีเป็นที่นิยมมากจนมีคำกล่าวว่า หากใครมาจังหวัดกาญจนบุรีแล้วไม่ได้ลิ้มรสเนื้อปลายี่สกก็ถือว่ายังมาไม่ถึง ทางเทศบาลเมืองกาญจนบุรียังได้นำปลายี่สกมาเป็นสัญลักษณ์ทำป้ายชื่อถนนต่าง ๆ ด้วย

นอกจากนี้ ยังมีปูราชินี ปูน้ำจืดชนิดใหม่ของโลกที่พบครั้งแรกบริเวณทิวเขาตะนาวศรี อำเภอไทรโยค ค้างคาวกิตติ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เล็กที่สุดในโลก พบที่ถ้ำวังพระ อำเภอไทรโยค

แร่ธาตุและรัตนชาติ พบกระจายอยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันตกของจังหวัด ในท้องที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอบ่อพลอย อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี และอำเภอด่านมะขามเตี้ย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตอำเภอบ่อพลอยที่เป็นแหล่งพลอยสีน้ำเงินซึ่งมีชื่อเสียงไปทั่วโลก นอกจากนี้ ยังพบนิล ดีบุก วุลแฟรม ฟลูออไรต์ ตะกั่ว พลวง เงิน ฟอสเฟต เฟลด์สปาร์ แบไรต์ โดโลไมต์ แคลไซต์ ฯลฯ แร่และรัตนชาติเหล่านี้ทำรายได้อย่างสูงให้แก่จังหวัด มีรายได้จากค่าภาคหลวงในจำนวนแร่ทุกชนิดคิดเป็นร้อยละ ๖๕ ของปริมาณแร่ในภาคตะวันตก กาญจนบุรีนับเป็นจังหวัดที่มีการทำเหมืองแร่มาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ

แหล่งน้ำ ต้นน้ำลำธารและแหล่งน้ำสำคัญของกาญจนบุรีส่วนใหญ่มีต้นกำเนิดอยู่ทางตอนเหนือของจังหวัด มีภูมิประเทศเป็นทิวเขาสลับซับซ้อนสูงชัน แล้วจึงไหลผ่านหุบเขาลงมาทางใต้สู่ที่ราบลุ่มในเขตอำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา

ต้นน้ำลำธารที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำรันตี ลำน้ำซองกาเลีย ลำน้ำบีคลี่ ลำน้ำน้อย ลำน้ำภาชี ลำน้ำโจน ห้วยแม่ละมุ่น และลำน้ำลำตะเพิน

ส่วนแหล่งน้ำที่สำคัญพบว่ามี ๒ ลักษณะ คือ แหล่งน้ำบนผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำบนผิวดิน ได้แก่ ห้วยต่าง ๆ แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแม่กลอง บึงเกริงกระเวีย อ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม อ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ และอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ ส่วนแหล่งน้ำใต้ดิน ได้แก่ น้ำพุจากลำธารลอดใต้ทิวเขา ซึ่งบางแห่งไหลลงมาเป็นน้ำตกและน้ำพุร้อน อาทิ น้ำพุร้อนหินดาด (กุยมั่ง) ที่ตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ ตลอดจนแหล่งน้ำบาดาลต่าง ๆ ที่กรมทรัพยากรธรณีได้ขุดเจาะไว้เพื่อบรรเทาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

ภูมิอากาศ

กาญจนบุรีอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู คือมีอากาศแห้งแล้งในฤดูหนาว ส่วนฤดูร้อนมีลักษณะอากาศแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ในช่วงฤดูหนาวจะได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้ประสบกับภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ส่วนในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดมาจากทะเลอันดามัน ทำให้มีฝนตกค่อนข้างชุกและมีความชื้นสูง

ประเภทของป่าที่พบในจังหวัดกาญจนบุรี

ยุคดึกดำบรรพ์

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดกาญจนบุรีมีภูเขากลุ่มหินแกรนิตปรากฏอยู่ ตามบริเวณที่มีหินปกคลุมอยู่จะพบเห็นหินในทรายและหินดานปน หินปูนในยุคแคมเบียนอายุระหว่าง ๕๗๐-๕๐๕ ล้านปี มีการสำรวจพบซากฟอสซิลหอยนอติลอยด์ที่ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ ด้านตะวันตกแนวทิวเขาตะนาวศรี ประกอบด้วยหินปูน หินทราย หินดินดาน หินแปรประเภทชนวน หินควอร์ตไซด์ หินชิลต์ ส่วนหินปูนยังพบมาก ตามทิวเขาถนนธงชัยด้วย ในยุคครีเตเชียส อายุระหว่าง ๒๑๐-๖๖ ล้านปี นอกจากนี้ยังมีหินอัคนี ชนิดหินบะซอลต์ปรากฏในบริเวณเล็กๆ ที่อำเภอบ่อพลอย เป็นหินตะกอนยุคคาร์บอนิเฟอร์รัสถึงยุคเพอร์เมียน อายุระหว่าง ๓๖๐-๒๔๕ ล้านปี

ปูมบ้านปูมเมือง

ยุคประวัติศาสตร์

ช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ดร.แวน ฮิกเกอเรน นักโบราณคดีชาวฮอลันดาที่ถูกควบคุมตัวเป็นเชลยศึกสร้างทางรถไฟที่จังหวัดกาญจนบุรีได้พบเครื่องมือหินสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งภายหลังได้รับการยืนยันว่าเป็นเครื่องมือสมัยหินเก่า มีการเรียกเครื่องมือหินที่พบนี้ว่า วัฒนธรรมแควน้อย แต่เรียกเพี้ยนไปว่า เฟงน้อย หรือฟิงนอย นับเป็นการค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ครั้งแรกในจังหวัด และทำให้กาญจนบุรีเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

หลักฐานสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในจังหวัดกาญจนบุรีจำแนกเป็นยุคสมัยดังนี้

ยุคหินเก่า อายุ ๑๐,๐๐๐ ปีมาแล้ว พบหลักฐานตามถ้ำ เพิงผา และที่ราบริมฝั่งแม่น้ำแควน้อยและแควใหญ่ โดยหลักฐานที่พบคือเครื่องมือหินกรวดกะเทาะหน้าเดียว กะเทาะหยาบ พบในเขตตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์

ยุคหินกลาง อายุประมาณ ๑๐,๐๐๐ ปี หลักฐานที่พบคือ เครื่องมือหินกะเทาะที่ประณีตขึ้น เครื่องปั้นดินเผาแบบง่ายๆ โครงกระดูกมนุษย์และสัตว์ แหล่งที่พบได้แก่ ถ้ำพระ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค ถ้ำทะลุ ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี

ยุคหินใหม่ อายุประมาณ ๔,๐๐๐ ปี หลักฐานที่พบคือ เครื่องมือหินขัด เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน เครื่องประดับ โครงกระดูกมนุษย์ แหล่งโบราณคดีนี้มีอยู่มากมายหลายแห่งทั่วจังหวัด

ยุคโลหะ หลักฐานต่างๆ ที่พบแสดงถึงความสัมพันธ์กับประเทศอินเดีย โดยพบแหล่งโบราณคดียุคโลหะที่บ้านดอนตาเพชร อำเภอพนมทวน นอกจากนี้ ที่ถ้ำองจุ อำเภอศรีสวัสดิ์ ยังพบกลองมโหระทึก ลักษณะคล้ายกับที่พบในวัฒนธรรมดองซอนของเวียดนาม ทำด้วยสำริด ๒ ใบ

สมัยสุโขทัย (พ.ศ. ๑๗๘๑-๑๙๒๑)

ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ไม่ได้มีการกล่าวถึงเมืองกาญจนบุรี จึงไม่ปรากฏบทบาทใดๆ สมัยนั้นเมืองกาญจนบุรีอาจเป็นเพียงเมืองเล็กๆ ที่ผู้คนเดินทางผ่านไปสู่หัวเมืองต่างๆ ที่เคยอยู่ในอาณาเขตของกรุงสุโขทัยและเมืองใกล้เคียง โดยส่วนหนึ่งเดินทางผ่านทางด่านเจดีย์สามองค์ ด่านบ้องตี้ และเส้นทางอื่นๆ

สมัยอยุธยา (พ.ศ. ๑๙๒๑-๒๓๑๐)

เมืองกาญจนบุรีกลายเป็นเมืองสำคัญอย่างยิ่งในด้านประวัติศาสตร์สงครามกับพม่า เมื่อพม่าเคลื่อนทัพจากกรุงหงสาวดีต้องเดินทางผ่านด่านเจดีย์สามองค์ ผ่าน

อำเภอทองผาภูมิ ข้ามแควน้อยที่ผาอ้น ผ่านไทรโยค (เก่า) ตัดเข้าแควใหญ่ที่เมืองท่ากระดาน เข้าเมืองกาญจนบุรีเก่า (บ้านท่าเสา) จากนั้นจึงเข้าสุพรรณบุรี วิเศษไชยชาญ ป่าโมก ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาเข้าสู่ชานพระนครศรีอยุธยา ด้านกองทัพไทยเมื่อจะเข้ากรุงหงสาวดีก็ใช้เส้นทางนี้เดินทัพสวนขึ้นไปเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ กาญจนบุรีจึงเป็นเมืองหน้าด่านแรกของกรุงศรีอยุธยาที่ต้านทานกองทัพพม่าและนำข่าวส่งให้เมืองหลวง

สมัยธนบุรี (พ.ศ. ๒๓๑๐-๒๓๒๕)

ในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ได้มีการทำศึกสงครามกับพม่า ๑๐ ครั้ง ในจำนวนนี้มี ๓ ครั้งที่เป็นการรบในพื้นที่เมืองกาญจนบุรีคือ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๐ คราวรบพม่าที่บางกุ้ง พ.ศ. ๒๓๑๗ คราวรบพม่าที่บางแก้ว เมืองราชบุรี และ พ.ศ. ๒๓๑๘ คราวอะแซหวุ่นกี้ตีหัวเมืองเหนือ

สมัยรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. ๒๓๒๕)

ในสมัยนี้ ไทยรบกับพม่าอีก ๑๐ ครั้ง มีถึง ๗ ครั้งที่เกิดในพื้นที่เมืองกาญจนบุรี คือ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๘ คราวเกิดสงครามเก้าทัพ พ.ศ. ๒๓๒๙ เมื่อครั้งรบกับพม่าที่ท่าดินแดง พ.ศ. ๒๓๓๐ คราวไทยตีเมืองทวาย พ.ศ. ๒๓๓๔ คราวเมืองทวาย ตะนาวศรี มะริด อ่อนน้อม พ.ศ. ๒๓๓๖ คราวไทยตีเมืองทวาย ตะนาวศรี มะริด พ.ศ. ๒๓๖๓ คราวขัดตาทัพพม่า และ พ.ศ. ๒๓๖๗ คราวไทยช่วยอังกฤษรบพม่า

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่ออังกฤษได้พม่าเป็นเมืองขึ้นแล้ว พระองค์ทรงมีแนวคิดเกี่ยวกับเมืองด่านชายแดนไทย-พม่า ซึ่งเป็นกลุ่มชนชาติกะเหรี่ยง มอญ ละว้า และขมุ โปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์ให้แก่เจ้าเมืองที่อยู่บริเวณแม่น้ำแควน้อย ๖ เมือง และบริเวณแม่น้ำแควใหญ่ ๑ เมือง เป็นคนไทยเชื้อสายมอญ

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อศึกสงครามลดน้อยลง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๗ โปรดเกล้าฯ ให้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใหม่ จัดตั้งเป็นมณฑลโดยรวมหัวเมืองแต่ละเขตเข้าด้วยกันรวม ๖ มณฑล เรียกว่ามณฑลเทศาภิบาล ได้รวมเมืองกาญจนบุรีเข้ากับเมืองราชบุรีเป็นมณฑลราชบุรี

กลุ่มชาติพันธุ์ และชุมชน

นอกจากกลุ่มคนไทยซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดกาญจนบุรีแล้ว ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ อีกหลายเชื้อชาติ ได้แก่

คนไทยเชื้อสายจีน ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามหัวเมือง หรือแหล่งชุมชนที่สำคัญของจังหวัด นับว่ามีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจในท้องถิ่นอย่างมาก

คนไทยเชื้อสายกะเหรี่ยง ยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนไว้อย่างดี ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามที่ราบหุบเขาระหว่างพรมแดนไทย-พม่า เช่น ในอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

คนไทยเชื้อสายมอญ เป็นอีกกลุ่มชนชาติหนึ่งที่ยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนไว้ ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานตามแนวพรมแดนไทย-พม่า ส่วนมากอาศัยอยู่ที่อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

คนไทยเชื้อสายลาว (ลาวโซ่ง หรือไทยทรงดำ) อพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชและรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ในพื้นที่เมืองเพชรบุรี ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี โดยยังคงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนไว้อย่างดี ส่วนใหญ่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในอำเภอพนมทวน อำเภอห้วยกระเจา และอำเภอบ่อพลอย

นอกจากนี้ จังหวัดกาญจนบุรียังมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ อีก ได้แก่ พม่า ละว้า ขมุ แต่จำนวนไม่มากนัก ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอศรีสวัสดิ์

วัดถ้ำพุหว้า

ศิลปวัฒนธรรม

สถาปัตยกรรม

อาคารเก่าแก่ บนถนนหลักเมือง ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี มีอาคารที่มีคุณค่าในเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ จวนผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เดิมเป็นเรือนไม้ของเจ้าเมืองกาญจนบุรีที่สร้างมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๗๔ ปัจจุบันเป็นบ้าน ๒ ชั้น ทรงปั้นหยา ก่ออิฐถือปูน ส่วนอีกแห่งคือ สโมสรจังหวัดกาญจนบุรี (เดิม) เป็นอาคาร ๒ ชั้น ผนังก่อด้วยอิฐมีความหนามาก ชั้นบนมีระเบียง ชายคามีลายฉลุ ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างในปีใด

แหล่งรวมสถาปัตยกรรมที่น่าสนใจอีกแห่งอยู่บนถนนปากแพรก ซึ่งเป็นย่านการค้าเก่าแก่ในตัวเมืองตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓

ลักษณะบ้านเรือนในย่านนี้ผสมผสานระหว่างสถาปัตยกรรมแบบไทย จีน และตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นบ้านสิทธิสังข์ โรงแรมสุมิตราคาร บ้านบุญผ่อง แอนด์ บราเดอร์ ร้านชวนพานิช บ้านฮั้วฮง บ้านแต้มทอง บ้านสุธิ บ้านนิวาสแสนสุข และบ้านชิ้นปิ่นเกลียว เป็นต้น

โบสถ์ไม้ทรงไทย วัดศรีเกษตราราม อำเภอศรีสวัสดิ์ มีโบสถ์ไม้ทรงไทยหลังใหญ่ เสาทำด้วยไม้ทั้งต้น ยกพื้นสูง ชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจกันสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐

เจดีย์มอญ-พม่า พระธาตุโบอ่อง ตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ ตั้งอยู่กลางสระน้ำ เป็นพระธาตุเก่าแก่ ศิลปะแบบมอญ-พม่า สีทองอร่าม เป็นที่เคารพศรัทธาของชาวบ้าน

จิตรกรรม

จิตรกรรมฝาผนังของวัดในจังหวัดกาญจนบุรีมีที่สวยงามอยู่หลายแห่ง เช่น จิตรกรรมในโบสถ์ของเทวสังฆาราม สันนิษฐานว่าวาดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ วาดด้วยสีฝุ่น มีรองพื้น ใช้สีแดง สีน้ำเงิน และสีทองเป็นหลัก เล่าเรื่องพุทธประวัติ เทพชุมนุม และนรกภูมิ สะท้อนให้เห็นถึงการรับอิทธิพลตะวันตกได้ชัดเจน

จิตรกรรมฝาผนังวัดไชยชุมพลชนะสงคราม พบหลงเหลืออยู่บนเพดานในโบสถ์หลังเก่า วาดด้วยสีน้ำเงิน สีแดง และสีเหลืองเป็นหลัก ภาพเป็นลายเมฆ เทวดา และยักษ์ ส่วนบริเวณเหนือพระประธานวาดลายดาวประดับและลายมงคลจีน

วัฒนธรรม

ประเพณีและวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรีมีความเกี่ยวเนื่องกับพระพุทธศาสนาเป็นส่วนใหญ่ ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ประเพณีการทำบุญตักบาตรเทโวและประเพณีการบูชาดาวนพเคราะห์ที่เกี่ยวเนื่องกับการละเล่นพื้นบ้าน มีประเพณีการเล่นเพลงร่อยพรรษา นอกจากนี้ ยังมีประเพณีของชาวไทยเชื้อสายต่าง ๆ ที่น่าสนใจ เช่น พิธีการเสนเรือน ประเพณีการแต่งงานของชาวไทยโซ่ง บ้านดอนเตาอิฐ อำเภอพนมทวน ประเพณีการแห่ปราสาทผึ้งของชาวหนองปรือ อำเภอหนองปรือ ประเพณีผูกข้อมือของชาวกะเหรี่ยง ประเพณีทำบุญเรือสะเดาะเคราะห์ (บุญเดือน ๑๐) ของชาวมอญ อำเภอสังขละบุรี ประเพณีตักบาตรดอกไม้ ธูป เทียน อำเภอสังขละบุรี รวมถึงประเพณีอันเกี่ยวเนื่องกับวิถีชีวิต เช่น ประเพณีการโกนจุกและประเพณีโกนผมไฟ

การเล่นเพลงเหย่ย การเล่นเพลงเหย่ยเป็นการละเล่นพื้นเมืองอย่างหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรีที่มีมาตั้งแต่โบราณ ปัจจุบันยังมีเล่นกันอยู่ในอำเภอพนมทวน สมัยก่อนนิยมเล่นในเวลามีงานนักขัตฤกษ์และวันสงกรานต์ ปัจจุบันหากทางราชการมีงานต่าง ๆ จะจัดเพลงเหย่ยมาร่วมเล่นด้วย นับเป็นการละเล่นที่เชิดหน้าชูตาของจังหวัดและเป็นสัญลักษณ์ของอำเภอพนมทวน

การเล่นเพลงเหย่ยเป็นการร้องรำทำเพลงเกี้ยวกันของชาย-หญิง แต่ละฝ่ายมีพ่อเพลง แม่เพลงเป็นต้นเสียง นอกนั้นเป็นลูกคู่ช่วยร้อง เครื่องดนตรีประกอบเพลงเหย่ยมีกลองยาว บางทีอาจมีแคนร่วมด้วย ผู้เล่นจะแต่งกายธรรมดาแบบชาวบ้าน แต่ถ้าไปเล่นเป็นพิธีการจะแต่งชุดไทยโจงกระเบน ชายสวมเสื้อคอกลม หญิงสวมเสื้อแขนกระบอก

สมัยก่อนเนื้อเพลงจะเป็นไปตามลำดับ เริ่มด้วยการซักถามเกี่ยวกับประวัติการรำเหย่ย ชมนาง ผูกรัก และลักหาพาหนี แต่ปัจจุบันจะมีการแต่งเพลงใหม่ ๆ เพิ่มเติมเข้ามาให้เข้ากับงานที่แสดง เนื้อเพลงเหย่ยจะสะท้อนให้เห็นถึงความละเมียดละไมในการใช้ภาษาไทยของคนสมัยก่อน ตลอดจนการแต่งกาย ส่วนเนื้อร้องสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นอยู่และตำนานพื้นบ้าน

การเล่นเพลงเหย่ยเริ่มจากการตั้งแถวเป็นวงกลม ชาย-หญิงยืนตรงข้ามกัน เมื่อเสียงดนตรีขึ้น ชายจะร้องเชิญให้หญิงออกมาเล่น ทั้งนี้ คำลงท้ายทุกคำของบทร้องจะต้องร้องว่า เหย่ย ซึ่งอาจจะมาจากคำว่า เอย แต่ผู้ร้องร้องว่าเหย่ย จึงเรียกการเล่นเพลงชนิดนี้ว่า เพลงเหย่ย

ประเพณีการเล่นเพลงร่อยพรรษา ร่อยพรรษาเป็นเพลงพื้นเมืองที่เป็นการละเล่นอย่างหนึ่งของชาวจังหวัดกาญจนบุรีเช่นเดียวกับเพลงเหย่ย ทุกวันนี้ยังนิยมร้องกันในหมู่ผู้สูงอายุในบางหมู่บ้านของตำบลพนมทวน ตำบลหนองขาว ตำบลทุ่งสมอ ตำบลห้วย-สะพานในอำเภอห้วยกระเจา

จุดประสงค์ของการเล่นเพลงร่อยพรรษาเพื่อบอกบุญเรี่ยไรเงินและสิ่งของ เช่น ขนมและผลไม้ ในงานบุญวันออกพรรษา หรือสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ในหมู่บ้าน

เพลงร่อยพรรษาจะเล่นกันก่อนถึงวันออกพรรษา ๑-๒ วัน โดยชาวบ้านสูงอายุจะรวบรวมพรรคพวกแล้วหาบกระบุง ตะกร้าตระเวนไปตามบ้านทุกบ้านในหมู่บ้านของตน พอถึงบ้านใครจะหยุดแล้วร้องเพลงที่หน้าบ้านนั้น เนื้อเพลงมีใจความยกย่องชมเชยบ้าน สิ่งของในบ้าน รอบบริเวณ และเจ้าของบ้านด้วย เจ้าของบ้านจะออกมาต้อนรับและให้สิ่งของ คณะผู้เล่นก็จะนำไปถวายวัดเป็นการทำบุญและสร้างสาธารณประโยชน์

บางครั้งการเล่นเพลงร่อยพรรษาอาจไปเล่นกันต่างตำบล ต่างหมู่บ้าน แต่ถ้าเล่นในหมู่บ้านเดียวกันจะเล่นตอนกลางคืนจนถึงสว่าง หากเล่นต่างหมู่บ้านมักไปเล่นตอนกลางวัน โดยผู้เล่นจะแต่งกายด้วยชุดเก่าๆ หรือจะแต่งกายตามปกติได้

เนื้อเพลงจะมีลักษณะเป็นคำกลอนง่ายๆ แบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ เพลงเดิน เพลงพร และเพลงลา

ผ้าขาวม้าร้อยสี การทอผ้าขาวม้าและผ้าถุงเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านของผู้หญิงบ้านหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง มักทอด้วยกี่โบราณไว้ใช้ในครอบครัวยามว่างเว้นจากการทำนา ต่อมาจึงมีการจัดตั้งกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาบ้านหนองขาวขึ้นเพื่อทอผ้าสำหรับขายโดยใช้กี่กระตุก พร้อมกับพัฒนาคุณภาพของผ้า ลวดลาย และสีสันให้สวยงามทันสมัย โดยเลือกใช้ไหมประดิษฐ์ย้อมสีอย่างดี ภายหลังเมื่อเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่มผ้าทอมือบ้านหนองขาวได้ออกแบบผ้าทอให้มีลวดลายสะดุดตายิ่งขึ้น ด้วยการเลือกใช้ไหมประดิษฐ์สีสดๆ สารพัดสี จนเป็นที่รู้จักกันในนาม *ผ้าขาวม้าร้อยสี* ของดีแห่งบ้านหนองขาว มีการอนุรักษ์ลวดลายโบราณอย่าง *ลายตาจัก* ซึ่งมีเฉพาะที่บ้านหนองขาวเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีลายหมากรุก ลายตาเล็ก ลายตาคู่ ซึ่งล้วนทออย่างประณีต สวมใส่แล้วไม่ร้อน สีไม่ตก ซักรีดแล้วไม่หด ผู้ที่สนใจชมการทอผ้าขาวม้าร้อยสี เข้าชมได้ที่ศูนย์จำหน่ายสินค้าของกลุ่มฯ ใกล้ๆ วัดอินทาราม

ภาษาถิ่นกาญจนบุรี ภาษาที่ใช้พูดกันในถิ่นกาญจนบุรีในทางภาษาศาสตร์เรียกว่า ภาษาถิ่นย่อยของภาษาไทยถิ่นกลาง มีลักษณะเด่นอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะอยู่ ๒ ด้านคือ ด้านคำศัพท์และด้านหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่มีระดับเสียงสูง-ต่ำแตกต่างไปจากภาษาไทยถิ่นกลาง ลักษณะทางเสียงเช่นนี้ ในวิชาภาษาศาสตร์เรียกว่า สำเนียงเหน่อ หรือภาษาชนบท

สำเนียงเหน่อของภาษาถิ่นกาญจนบุรีมีลักษณะคล้ายสำเนียงของภาษาถิ่นสุพรรณบุรี แต่จังหวะของเสียงค่อนข้างหนักและเร็วกว่า ฟังคล้ายท่วงทำนองของสำเนียงในภาษาถิ่นเพชรบุรี ส่วนด้านคำศัพท์ จากการศึกษาและรวบรวมคำศัพท์ที่ใช้สื่อสารกันในจังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามีคำศัพท์ที่น่าสนใจจำนวนหนึ่ง ซึ่งบางคำเป็นคำเก่าที่กำลังจะเลือนหายไปในภาษาไทยถิ่นกลาง เช่น คำว่า กะซุ่น กระทาย และผ้าผวย เป็นต้น แต่คำเหล่านี้ยังคงใช้กันอยู่ทั่วไปในจังหวัด

คำศัพท์บางคำเป็นคำเก่าที่น่าจะเป็นร่องรอยในการศึกษาความหมายของคำศัพท์ในภาษาไทยมาตรฐาน เช่น คำว่า ห้ำ ในภาษาถิ่นกาญจนบุรียังคงใช้คำนี้ หมายถึงอาการของการใช้มีดสับเนื้อ หรือกระดูกให้เป็นชิ้นเป็นท่อน เช่น ห้ำหมู ห้ำผัก ซึ่งในภาษาถิ่นกลางไม่พบว่ามีหน่วยคำนี้ใช้ในตำแหน่งของหน่วยคำอิสระ แต่จะพบในหน่วยคำไม่อิสระในคำว่า ห้ำหั่น

ภาษาถิ่นกาญจนบุรียังมีอีกหลายคำ เช่น คำว่า น้ำปุ้ย คลิ ชะเวิ่ง แอ้ ถั่วคุด และยังมีอีกหลายคำที่น่าจะมาจากการยืมคำในภาษาจีนแคะ เช่น โก๊ เท้ง บุ้งเต้ว เป็นต้น

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

กลุ่มไม้ตัดดอกเขตร้อนกาญจนบุรี

กลุ่มไม้ตัดดอกเขตร้อนกาญจนบุรี ตำบลท่าตะคร้อ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแหล่งศึกษาและพัฒนาสายพันธุ์ดอกไม้เขตร้อนที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของประเทศ โดยเฉพาะไม้ตัดดอกสายพันธุ์เฮลิโคเนีย ซึ่งมีมากกว่า ๒๐ สายพันธุ์ทั้งชนิดดอกตั้งและดอกห้อย เช่น บิ๊กบัดและเซ็กซี่พิงก์

นอกจากนี้ ยังมีขิงแดง ขิงชมพู งาช้างดาหลา กล้วยประดับ และลิ้นมังกร ฯลฯ โดยเน้นไม้ตัดดอกที่มีสีสันสดใสเพื่อส่งออกไปยังสาธารณรัฐเกาหลี ฮอลแลนด์ อิตาลี จีน ฮ่องกง และตะวันออกกลาง

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 93.964 E99˚ 69.765

เฮลิโคเนีย

ชื่อสามัญ : Heliconia

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Heliconia spp.*

เฮลิโคเนีย เป็นสกุลพันธุ์ไม้อวบน้ำมีลำต้นใต้ดินเรียกว่า เหง้า หลายสายพันธุ์มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกาและหมู่เกาะคาริเบียน นิยมปลูกเป็นไม้ดอกไม้ประดับเพื่อตกแต่ง เพราะสีสันสวยงามสะดุดตา สามารถเจริญเติบโตได้ในที่ร่มถึงกลางแจ้ง ในที่ลุ่มชื้นแฉะ ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด แยกกอ หรือเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ

นอกจากนี้ ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับดอกไม้ชนิดนี้ว่าปลูกเพื่อเป็นสิริมงคล ดอกนิยมทำไม้ประดับ และใช้บูชาพระ

กำแพงเมือง-ประตูเมืองกาญจนบุรี

พิกัดภูมิศาสตร์ N14 ° 01.209 E99 ° 31.787

กำแพงเมือง-ประตูเมืองกาญจนบุรี ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๔ มีลักษณะเป็นกำแพงก่ออิฐถือปูน ด้านบนเป็นใบเสมา สัณฐานของกำแพงเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้าหันหน้าไปทางแม่น้ำแควใหญ่ด้านทิศตะวันตก

ปัจจุบันกำแพงที่เหลืออยู่ได้รับการบูรณะเป็นกำแพงเมืองและประตูด้านหน้า (ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ) เหนือประตูมีคำว่า *เมืองกาญจนบุรี พ.ศ. ๒๓๗๔* และมีป้อมเหลือ ๑ ป้อม ด้านหลังประตูเมืองมีพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ พระองค์ทรงย้ายเมืองกาญจนบุรีจากตำบลลาดหญ้ามาตั้งอยู่ที่เมืองกาญจนบุรีปัจจุบัน

กำแพงเมืองที่ยังคงสภาพดีอยู่ในปัจจุบัน คือ แนวกำแพงเมืองด้านทิศใต้ ส่วนด้านอื่น ๆ มีสภาพทรุดโทรมและพังทลาย เนื่องจากแรงสั่นสะเทือนจากการสัญจรไปมาบนถนนบริเวณรอบ ๆ กำแพงเมือง

บันทึกการสร้างกำแพงเมืองกาญจนบุรี

การสร้างกำแพงเมืองกาญจนบุรีปรากฏอยู่ในบันทึกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ เกี่ยวกับการสร้างกำแพงเมือง-ประตูเมืองกาญจนบุรี ดังนี้

"ครั้นเสร็จจากการโสกันต์แล้ว จึงโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เจ้าพระยาคลังว่าที่พระสมุหพระกลาโหมออกไปดูที่สร้างป้อมกำแพงขึ้นที่เมืองกาญจนบุรี เกณฑ์ให้พวกรามัญทำอิฐ ปักหน้าที่ให้เลขเมืองราชบุรี เลขเมืองกาญจนบุรีก่อกำแพง พระยากาญจนบุรีเป็นแม่กองทำเมือง"

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก มีพื้นที่รวม ๒,๓๖๗.๒๐ ตารางกิโลเมตร (๒,๒๗๙,๕๐๐ ไร่) ส่วนที่อยู่ในเขตจังหวัดกาญจนบุรีเรียกว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรด้านตะวันตก มีพื้นที่ ๒,๒๔๐ ตารางกิโลเมตร (๑,๔๐๐,๔๐๐ ไร่) ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของแม่น้ำแควน้อย และแม่น้ำแควใหญ่ มียอดเขาสูงสุดคือเขาใหญ่ สูง ๑,๘๑๑ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง

กรมป่าไม้ได้ประกาศให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๗ เพื่ออนุรักษ์สัตว์ป่าพันธุ์หายากนานาชนิด รวมถึงอนุรักษ์พื้นที่ป่าบริเวณเขตรอยต่อทิวเขาตะนาวศรีกับทิวเขาถนนธงชัย ซึ่งเป็นป่าดิบลุ่มต่ำ ต้นกำเนิดแม่น้ำแควใหญ่ แควน้อย แม่น้ำกระสา และแม่น้ำสุริยะ โดยใช้ชื่อว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่เคยทรงหยุดทัพในบริเวณทุ่งใหญ่ระหว่างการยกทัพไปรบพม่า เพราะในอดีตป่าทุ่งใหญ่เป็นเส้นทางเดินทัพที่ตั้งกองทัพไทย เป็นแหล่งปลูกข้าวและตั้งยุ้งฉาง เพื่อเป็นเสบียงของกองทัพ นอกจากนี้ ยังพบกองหินจัดเรียงเป็นวงกลมที่เรียกว่า วงตีไก่ อยู่ทั่วไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง

สหภาพสากลเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for the Conservation of Nature: IUCN) ได้ยกย่องให้ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้งเป็นแหล่งขุมทรัพย์แห่งสัตว์ป่าที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลกตามผลการวิเคราะห์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๕

เมื่อพ.ศ. ๒๕๓๓ นายสืบ นาคะเสถียร หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง ได้รวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ เสนอต่อองค์การยูเนสโกให้ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้งได้รับการประกาศเป็นพื้นที่มรดกทางธรรมชาติของโลก จนกระทั่ง ๑ ปี ภายหลังจากการเสียชีวิตของนายสืบ นาคะเสถียร ผืนป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและห้วยขาแข้งจึงได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก ส่งผลให้ประเทศไทยหันมาให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ธรรมชาติมากขึ้น

ปัจจุบันผืนป่าทุ่งใหญ่นเรศวรได้รับการผนวกรวมอยู่ในโครงการจัดการ ผืนป่าตะวันตก ที่ประกอบด้วยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอุทยานแห่งชาติ ๑๗ แห่งบนพื้นฐานระบบนิเวศที่เชื่อมโยงถึงกัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N15° 35.353 E98° 39.804

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ อยู่ในบริเวณพื้นที่รอยต่อ ๓ อำเภอคือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ครอบคลุมพื้นที่ ๘๕๘.๕๕ ตารางกิโลเมตร (๕๓๖,๕๙๔ ไร่) ผืนป่าสลักพระได้รับการประกาศให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลำดับแรกของเมืองไทย เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ พื้นที่มีลักษณะเป็นทิวเขาสูงสลับซับซ้อน มีความสูงตั้งแต่ ๕๐-๑,๑๗๘ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ยอดเขาสูงสุดคือ *ทิวเขาหัวโล้น* ส่วนตอนกลางของพื้นที่ค่อนลงมาทางใต้เป็นที่ราบสูงเรียกว่า *ทุ่งสลักพระ* ตามทิวเขาสูงเป็นป่าดิบแล้ง

ส่วนพื้นที่ที่เป็นทุ่งกว้างมีแหล่งน้ำและโป่งเกลือแร่กระจายอยู่ทั่วไป ป่าสลักพระจึงมีอาหารที่หลากหลาย เหมาะที่จะเป็นถิ่นอาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งช้างป่า ซึ่งมักพาโขลงนับร้อยตัวเข้ามาหากิน ขณะที่ลึกเข้าไปในป่ายังมีเสือโคร่ง เสือดาว กระทิง และวัวแดงหากินอยู่

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระเปิดกว้างให้เยาวชนและผู้ที่สนใจเข้าไปศึกษาธรรมชาติ มีจุดน่าสนใจคือ ที่ทำการเขตฯ หน่วยพิทักษ์ป่าห้วยลำสะด่อง ซึ่งเป็นปากทางเข้าทุ่งสลักพระและทุ่งกว้างที่เปรียบเสมือนบ้านของเหล่าสัตว์ป่า และหน่วยพิทักษ์ป่าท่าทุ่งนา ซึ่งเป็นจุดเฝ้าดูช้างป่าและดูนกป่าเบญจพรรณ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 08.454 E99° 20.334

เขากำแพง (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)

เขากำแพง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ เป็นทิวเขาวางตัวในแนวทิศเหนือ-ทิศใต้ ยาว ๔ กิโลเมตร เขากำแพงเป็นยอดเขาที่สูงที่สุดของอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ มีความสูง ๑,๒๕๗ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ด้านทิศตะวันตกสามารถมองเห็นไปถึงบริเวณทุ่งลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี ทิศตะวันออกสามารถมองเห็นไปถึงอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ทิศใต้เห็นไปถึงตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนทิศเหนือเห็นไปถึงอำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี และอำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ปัจจุบันเขากำแพงเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทเดินป่าผจญภัย มีระยะทางเดินเท้า ๘ กิโลเมตร ผ่านเส้นทางสูงชัน ระหว่างทางมีแนวกำแพงเก่าที่ยังหลงเหลืออยู่ รวมไปถึงร่องรอยการขุดค้นของเก่าของชาวบ้าน

บนยอดเขากำแพงมีพื้นที่สำหรับพักแรมและชมวิว เป็นทุ่งหญ้าโล่งเตียน มองเห็นทัศนียภาพทิวเขาสลับซับซ้อนสวยงามมาก

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 06.830 E99˚ 40.418

เขาชนไก่

เขาชนไก่ ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสถานที่สำคัญในการทำสงครามระหว่างไทยกับพม่า ลักษณะพื้นที่โดยรอบเป็นที่ราบกว้างใหญ่ เรียกว่า ทุ่งลาดหญ้า เขาชนไก่จึงเหมาะที่จะใช้เป็นที่สังเกตการณ์เมื่อยามมีศึกสงคราม

นอกจากนี้ เคยมีการสำรวจบริเวณเชิงเขาชนไก่ พบหลักฐานทางโบราณคดีหลายยุคหลายสมัยจำนวนมาก ได้แก่ เครื่องมือหินกะเทาะที่ทำจากหินกรวดแม่น้ำแบบต่าง ๆ ได้แก่ เครื่องมือหินแบบสับตัด แบบขูด แบบปลายแหลมใช้สำหรับขุด แบบขวานสั้น โซ่คล้องช้างทำด้วยสำริด กล้องยาสูบสมัยอยุธยา ลูกปัดแก้ว และแหวนทองหัวพลอย เป็นต้น

ปัจจุบันเขาชนไก่เป็นสถานที่ที่หน่วยบัญชาการกำลังสำรองใช้ในการฝึกภาคสนามแก่นักศึกษาวิชาทหารระหว่างเดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกภาคสนามดังกล่าวแล้ว หน่วยบัญชาการกำลังสำรองจะเปิดบริการเป็นค่ายฝึกสำหรับนักท่องเที่ยว

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 07.661 E99˚ 23.890

เขาช้างเผือก (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

เขาช้างเผือก อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นภูเขาที่สูงที่สุดของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ มีความสูง ๑,๒๔๙ เมตร จากระดับทะเลปานกลาง บนยอดเขาไม่มีต้นไม้ใหญ่ แต่ปกคลุมไปด้วยทุ่งหญ้ากว้างใหญ่

ทิวเขามีลักษณะเป็นแนวยาว มีเส้นทางขึ้น-ลงเพียงเส้นเดียว นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางขึ้นเขาช้างเผือกต้องเริ่มออกเดินเท้าจากบ้านอีต่อง ตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ เพื่อเดินทางไปยังจุดพักแรมบนสันเขาเตี้ยๆ ของเขาช้างเผือก จากจุดนี้จะต้องเดินผ่านเส้นทางขึ้นเขาสูงชันและยากลำบากจึงจะถึงยอดเขา ช่วงที่อันตรายที่สุดคือ บริเวณสันคมมีด ซึ่งเป็นทางเดินบนสันดอยที่แคบและสูงชัน ซึ่งต้องใช้ความระมัดระวังมากเป็นพิเศษ

บนยอดเขาช้างเผือกสามารถชมทิวทัศน์ได้รอบด้าน นับเป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นและตกได้ที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 43.585 E98˚ 23.312

เขื่อนแม่กลอง

เขื่อนแม่กลอง ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเขื่อนทดน้ำขนาดใหญ่ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองกาญจนบุรี ๑๐ กิโลเมตร นับเป็นเขื่อนชลประทานที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งในโครงการพัฒนาลุ่มน้ำแม่กลอง และเป็นเขื่อนแห่งแรกของจังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อการชลประทานในลุ่มน้ำแม่กลองตอนล่าง

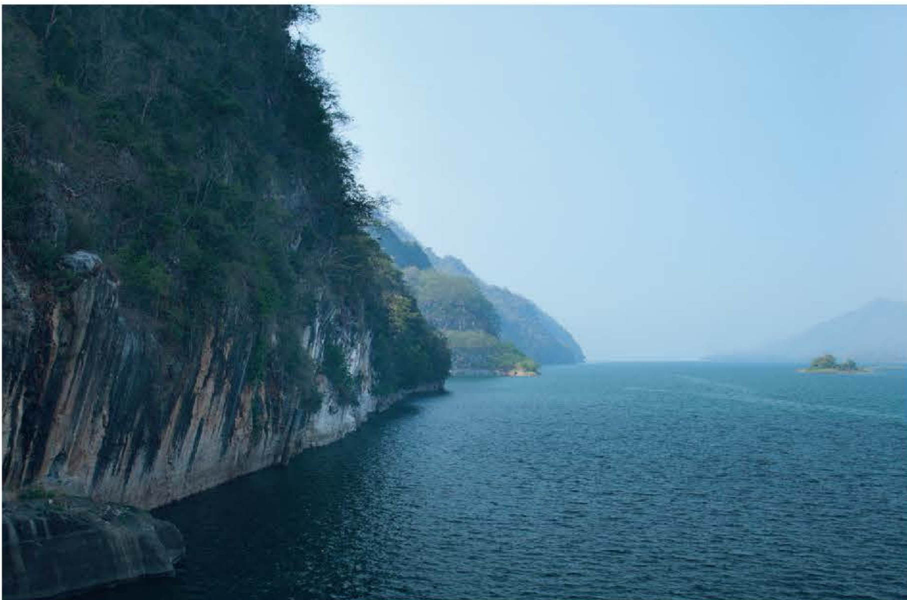
เขื่อนแม่กลองครอบคลุมพื้นที่ ๔,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร (๓,๐๐๐,๐๐๐ ไร่) ในจังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครปฐม จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดสมุทรสาคร ตัวเขื่อนกว้าง ๑๑๗.๕๐ เมตร ยาว ๑,๖๕๐ เมตร บริเวณเหนือเขื่อนมีทัศนียภาพที่สวยงาม

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 57.277 E99° 37.490

เขื่อนวชิราลงกรณ (เขื่อนเขาแหลม)

เขื่อนวชิราลงกรณ์ หรือเขื่อนเขาแหลม ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเขื่อนเก็บกักน้ำเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าพลังน้ำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) สร้างกั้นแม่น้ำแควน้อยบริเวณเขาแหลม เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วเสร็จในปี ๒๕๒๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณ์วลัยลักษณ์ฯ ทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อนเขาแหลมและพระราชทานชื่อใหม่ว่า เขื่อนวชิราลงกรณ์

ริมอ่างเก็บน้ำอันกว้างใหญ่เหนือเขื่อนวชิราลงกรณ์มีแพพักและรีสอร์ตให้บริการอยู่หลายแห่ง แต่ละแห่งมีบริการล่องเรือชมทัศนียภาพรอบ ๆ เขื่อน ส่วนบนสันเขื่อนเป็นจุดชมวิวอ่างเก็บน้ำได้อย่างสวยงาม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 47.967 E98˚ 35.790

เขื่อนศรีนครินทร์

เขื่อนศรีนครินทร์ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเขื่อนแห่งแรกในลุ่มน้ำแม่กลอง สร้างกั้นแม่น้ำแควใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ แล้วเสร็จใน พ.ศ. ๒๕๒๓ นับเป็นเขื่อนอเนกประสงค์ขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศที่อำนวยประโยชน์ทั้งในด้านการผลิตกระแสไฟฟ้า การชลประทาน เกษตรกรรม การประมง และการลดอุทกภัยในลุ่มน้ำแม่กลอง

บนสันเขื่อนเป็นจุดชมทิวทัศน์ทะเลสาบเหนือเขื่อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ และจุดเริ่มต้นของแม่น้ำแควใหญ่ที่ไหลออกจากด้านหลังเขื่อน

ทะเลสาบเหนือเขื่อนศรีนครินทร์ยังมีชื่อเสียงในเรื่องความสวยงาม นักท่องเที่ยวสามารถหาเช่าเรือชมทะเลสาบ หรือขับรถชมรอบทะเลสาบ และแวะเที่ยวตามจุดต่างๆ ได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 24.504 E99˚ 07.647

แค้มป์ช้างทวีชัย

แค้มป์ช้างทวีชัย ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแค้มป์ช้างมาตรฐานบนพื้นที่กว่า ๐.๑ ตารางกิโลเมตร(๖๐ ไร่) ที่นับได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี ภายในแค้มป์มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น นั่งช้างชมป่า ลัดเลาะตามลำธารของสายแม่น้ำแควใหญ่ ระหว่างทางได้ชมหมู่บ้านช้าง ล่องแพไม้ไผ่ ชมความสวยงามของผืนป่าตะวันตก และนกนานาชนิด เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 13.020 E99° 13.453

แค้มป์ช้างวังโพ

แค้มป์ช้างวังโพ ตำบลลุ่มสุ่ม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี นับเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติอีกหนึ่งแห่งในจังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ ๔๐,๐๐๐ ตารางเมตร (๒๕ ไร่) เริ่มเปิดให้บริการนักท่องเที่ยวเมื่อพ.ศ. ๒๕๔๕ ภายในแค้มป์มีกิจกรรมหลากหลาย เช่น ขี่ช้างชมป่าเขาและพรรณไม้นานาชนิด การอาบน้ำช้าง และล่องแพไม้ไผ่ตามลำน้ำแควน้อย เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 06.855 E99° 08.144

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลสมเด็จเจริญ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี เกิดขึ้นจากดำริของพระเทพสิทธิญาณรังสี (พระอาจารย์จันทร์ คเวสโก) ครั้งที่ออกธุดงค์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ แล้วได้พบเห็นความทุกข์ยากของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพระฤาษี-ป่าเขาบ่อแร่ จึงได้นำโครงการขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้รับพระราชทานความช่วยเหลือจนเกิดเป็นโครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เน้นเรื่องการบริหารและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ให้ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำชุมชนริเริ่มโครงการนี้ขึ้น ทั้งชาวบ้านและราชการเข้ามาร่วมมือดำเนินการ ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่าย จึงทำให้โครงการนี้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แบ่งเป็นพื้นที่อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่า พื้นที่พัฒนาแหล่งน้ำ ที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน พื้นที่ส่วนราชการ และที่สาธารณะประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ พร้อมกับการฟื้นฟูสภาพป่าควบคู่กันไป ถือได้ว่าเป็นการแก้ไขปัญหาบุกรุกป่าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 46.767 E99° 20.038

งานเจียไต๋แฟร์

งานเจียไต๋แฟร์ จัดขึ้น ณ ชนม์เจริญฟาร์ม ตำบลวังด้ง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยบริษัท เจียไต๋กรุ๊ป จำกัด ร่วมกับจังหวัดกาญจนบุรีและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งปันความรู้ด้านเกษตรแก่สังคมและส่งเสริมพัฒนากลุ่มเกษตรกร โดยจัดขึ้นสองปีครั้ง

กิจกรรมและสิ่งที่น่าสนใจภายในงานเจียไต๋แฟร์คือ นวัตกรรมทางการเกษตร ที่จัดแสดงภายในงาน เช่น การจัดสวนเชิงสร้างสรรค์ด้วยผักสวนครัว ๕ สี แปลงเพาะปลูกผักและดอกไม้นานาชนิดหลากหลายสายพันธุ์ นิทรรศการวงจรการผลิตเมล็ดพันธุ์คุณภาพ ฯลฯ ตลอดจนสามารถเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้ที่มีคุณภาพหลากหลายชนิด

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 05.427 E99˚ 18.294

งานเทศกาลชาวเรือชาวแพ

งานเทศกาลชาวเรือชาวแพ จัดขึ้น ณ ถนนสองแคว ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

งานเทศกาลชาวเรือชาวแพเกิดจากความร่วมมือของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเรือหางยาวและแพล่องแม่น้ำแควน้อย บริเวณริมแม่น้ำหน้าเหมือง มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำในเมืองกาญจน์ ภายในงานมีการแข่งขันกีฬาทางน้ำนานาชนิด เช่น แข่งเรือหางยาว แข่งเรือพาย เป็นต้น การออกร้านของหน่วยงานราชการและเอกชน รวมถึงการละเล่นพื้นบ้าน และการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลองอีกด้วย

งานเทศกาลเห็ดโคนและอัญมณี

งานเทศกาลเห็ดโคนและอัญมณี จัดขึ้น ณ ศูนย์จำหน่ายสินค้าอัญมณี เทศบาลตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนตุลาคม

ภายในงานมีนิทรรศการเกี่ยวกับวงจรชีวิตของเห็ดโคน สาธิตการทำอาหารจากเห็ดโคน นอกจากนี้ ยังมีการจัดแสดงนิทรรศการการขุดแร่ แต่งแร่ การเจียระไนพลอยสีน้ำเงิน มีการออกร้านจำหน่ายเครื่องประดับและอัญมณีจากบริษัทห้างร้านต่าง ๆ

เห็ดโคน หรือเห็ดปลวก

ชื่อสามัญ : Termite Mushroom

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Termitomyces fuliginosus* Heim

เห็ดโคนเป็นเห็ดหายากที่ขึ้นตามธรรมชาติ รับประทานได้ มีรสชาติอร่อย เป็นที่นิยมของคนทั่วไป มีราคาแพง เกิดขึ้นตามธรรมชาติเพียงปีละ ๑ ครั้ง ยังไม่สามารถนำไปเพาะเลี้ยงเป็นเชิงพาณิชย์ได้เหมือนเห็ดอื่น ๆ เนื่องจากเป็นเห็ดที่เกิดจากรังปลวกชนิดที่อยู่ใต้ดินเท่านั้น

คุณค่าทางอาหาร เห็ด ๑๐๐ กรัม ให้พลังงาน ๔๘.๗๒ กิโลแคลอรี ประกอบด้วย คาร์โบไฮเดรต ๕.๒๘ กรัม โปรตีน ๖.๒๗ กรัม เส้นใย ๑.๙๖ กรัม แคลเซียม ๘.๖๔ มิลลิกรัม ฟอสฟอรัส ๑๓๕.๑๑ มิลลิกรัม วิตามินบี ๒ ๐.๐๕ มิลลิกรัม

งานประเพณีแข่งเรือยาวและเทศกาลออกพรรษา

งานประเพณีแข่งขันเรือยาวและเทศกาลออกพรรษา จัดขึ้น ณ วัดบ้านถ้ำ ตำบลเขาน้อย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนตุลาคม งานนี้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๓ จนเป็นงานประเพณีของชาวบ้านตำบลเขาน้อย สืบทอดการแข่งขันเรือยาวกันมานานกว่า ๕๐ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๙ คณะกรรมการตำบลเขาน้อยได้จัดให้มีการแข่งขันเรือยาวชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลเขาน้อยยังจัดให้มีกิจกรรมอื่น ๆ ภายในงาน ได้แก่ การตักบาตรเทโว และการแข่งเรือยาวหลายประเภท เช่น เรือยาวประเภท ๒๓ ฝีพาย ประเภท ๕๕ ฝีพาย และประเภท ๓๐ ฝีพาย เป็นต้น

งานประเพณีตักบาตรสงกรานต์ สะพานไม้ วัฒนธรรมไทย รามัญ กะเหรี่ยง

งานประเพณีตักบาตรสงกรานต์ สะพานไม้ วัฒนธรรมไทย รามัญ กะเหรี่ยง จัดขึ้น ณ วัดวังก์วิเวการาม ตำบลวังกะ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายนของทุกปี ถือเป็นประเพณีที่สำคัญประเพณีหนึ่งของชาวรามัญที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา

กิจกรรมในงานมีการตักบาตรบนสะพานไม้ การสรงน้ำพระพุทธรัตนสังขละบุรี (พระแก้วมรกตขาว) การแสดงศิลปะพื้นบ้านของชาวไทยรามัญ กะเหรี่ยง แข่งขันกีฬาพื้นบ้าน เช่น วิ่งเทินหม้อน้ำของชาวไทยรามัญ เล่นสะบ้า ชกมวยคาดเชือก การประกวดนางงามวัฒนธรรม ๒ กลุ่มชน ได้แก่ ชาวไทยรามัญ กะเหรี่ยง และการเลี้ยงข้าวแช่

งานประเพณีผูกข้อเท้ารับขวัญช้าง (งานไอยราปาร์ตี้)

งานประเพณีผูกข้อเท้ารับขวัญช้าง หรือ งานไอยราปาร์ตี้ จัดขึ้น ณ บ้านใหม่พัฒนา ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี

งานประเพณีผูกข้อเท้ารับขวัญช้างเป็นงานประเพณีที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงบ้านใหม่พัฒนาร่วมกันจัดให้มีพิธีกรรมรับขวัญช้าง ในงานมีกิจกรรมพาช้างไปทำบุญ และช้างแห่กะต็อปโปย (สังฆทาน) ไปถวายพระสงฆ์ โดยขบวนแห่มีหญิงสาวชาวกะเหรี่ยงฟ้อนรำนำขบวนเครื่องสังฆทาน ตามด้วยขบวนช้างเกือบ ๒๐ เชือก หลังจากนั้นเป็นพิธีถวายเครื่องสังฆทานแด่พระสงฆ์ พระสงฆ์ประพรมน้ำมนต์ให้ช้างเรียกขวัญช้างให้เชื่อฟังควาญ ด้วยการผูกด้ายขาวด้ายแดงที่ข้อเท้าช้าง เลี้ยงอาหารช้างด้วยผลไม้ที่ช้างชอบ จัดกล้วยอ้อยเป็นรูปก้อนเค้กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๙ เมตร สูงเป็นชั้นๆ รวม ๙ เมตร

การเลี้ยงอาหารช้างจึงเป็นที่มาของการเรียกประเพณีนี้ว่า ไอยราปาร์ตี้ จากนั้นควาญจะพาช้างไปอาบน้ำด้วยน้ำขมิ้นและส้มป่อย และให้ช้างพักผ่อนไม่ต้องทำงานเป็นเวลา ๑ เดือน

งานประเพณีสงกรานต์บ้านหนองขาว

งานประเพณีสงกรานต์บ้านหนองขาว จัดขึ้น ณ ลานวัฒนธรรมวัดอินทาราม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงวันสงกรานต์ของทุกปี

ชาวบ้านจะแต่งกายแบบพื้นเมือง มีการสาธิตวิถีการดำเนินชีวิต เช่น การทำน้ำตาลโตนด การทอผ้าซิ่น ผ้าขาวม้า และมีพิธีโกนจุกซึ่งเป็นประเพณีเก่าแก่

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมการทำบุญใส่บาตร การสรงน้ำพระ การรดน้ำขอพรจากผู้สูงอายุ การจัดขบวนเกวียนแห่พระและนางสงกรานต์ของหมู่บ้านและหน่วยงานในตำบลหนองขาว การแสดงละครพื้นบ้าน ไอ้บุญทองบ้านหนอง-ขาว ซึ่งแสดงถึงวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อของชาวบ้านหนองขาวอีกด้วย

ไอ้บุญทองบ้านหนองขาว

เป็นละครพื้นบ้านที่ประพันธ์โดยนายพงษ์อนันต์ สรรพานิช โดยมีตัวละครเอก คือ *ไอ้บุญและไอ้ทอง*

เนื้อเรื่องแสดงถึงความเป็นอยู่พื้นบ้าน กิจวัตรประจำวัน ประเพณี และวัฒนธรรม เสนอเพื่อให้ผู้ชมทราบว่า เมื่ออดีตหมู่บ้านหนองขาวมีความเป็นอยู่อย่างไร อาจกล่าวได้ว่า ไอ้บุญและไอ้ทองคือตัวแทนของชาวหนองขาวที่ได้ถ่ายทอดวิถีชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมประเพณีของชาวหนองขาวสู่ชนรุ่นหลัง

งานประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ชาวหนองปรือ

งานประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง ชาวหนองปรือ จัดขึ้น ณ วัดหนองปรือ ตำบลหนองปรือ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเทศกาลสงกรานต์ วันที่ ๑๗ เมษายนของทุกปี

งานประเพณีแห่ปราสาทผึ้งเป็นประเพณีดั้งเดิมของชาวบ้านหนองปรือ ซึ่งสืบเชื้อสายมาจากเมืองเวียงจันทน์ ด้วยเชื่อว่าการได้ถวายน้ำผึ้งเป็นพุทธบูชาจะได้อานิสงส์มาก จึงเกิดประเพณีนำน้ำผึ้งมาถวายพระสงฆ์ ส่วนรังผึ้งจะนำไปเคี่ยวทำเทียนไขเพื่อให้พระสงฆ์ใช้ในการประกอบศาสนกิจ

ในงานจะมีขบวนแห่ปราสาทผึ้ง ประกอบด้วยกลองยาว แคนวง แห่นำหน้า มีทั้งหนุ่มสาวและผู้เฒ่าผู้แก่ร้องรำไปในขบวนแห่รอบ ๆ หมู่บ้าน และทำพิธีสวดพระพุทธมนต์ทำวัตรเย็น เช้าวันรุ่งขึ้นมีการกล่าวคำถวายปราสาทผึ้ง จากนั้นจึงทำบุญตักบาตร ซึ่งถือเป็นการฉลองเทศกาลสงกรานต์ด้วย

การทำปราสาทผึ้ง

ชาวบ้านจะร่วมกันประดิษฐ์ปราสาทผึ้ง โดยใช้โครงไม้ไผ่ บุด้วยกาบกล้วย แล้วนำดอกไม้ที่ประดิษฐ์จากขี้ผึ้งมาประดับเป็นปราสาทอย่างสวยงาม

ชาวบ้านในชุมชนจะนำขี้ผึ้งมาถวายรวมกันที่วัด แล้วหลอมในกระทะใบใหญ่ที่ตั้งบนเตาไฟ จากนั้นเสียบพิมพ์เข้ากับไม้แล้วนำไปจุ่มลงในขี้ผึ้งที่หลอมแล้ว เสร็จแล้วจึงนำมาจุ่มในน้ำเย็น ขี้ผึ้งก็จะแข็งตัวหลุดร่อนจากพิมพ์ เป็นลวดลายต่าง ๆ ตามแม่พิมพ์นั้น

งานแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

งานแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดขึ้น ณ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ถนนหลักเมือง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ในวันที่ ๘ มีนาคมของทุกปี

เนื่องด้วยเป็นวันคล้ายวันที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้ทรงโปรดฯ วางศิลาฤกษ์ และทรงให้ย้ายเมืองกาญจนบุรีเก่าที่ตำบลลาดหญ้า มาตั้งอยู่ที่ถนนหลักเมือง ณ บริเวณบ้านปากแพรก จนถึงปัจจุบัน การจัดงานแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและถวายราชสักการะ

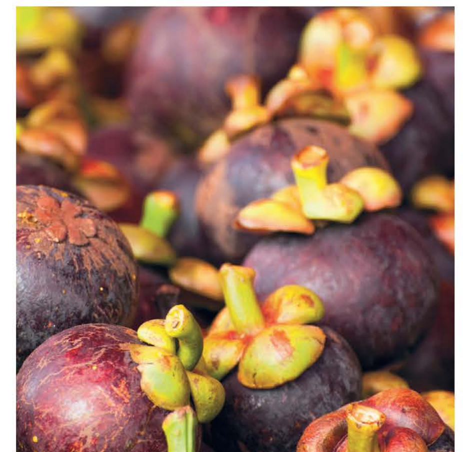
ในงานมีการจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการสร้างเมือง ศิลปะ วัฒนธรรม และการแต่งกายในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

งานวันผลไม้ทองผาภูมิ

งานวันผลไม้ทองผาภูมิ จัดขึ้น ณ ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนมิถุนายนของทุกปี เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้แก่เกษตรกรในพื้นที่ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ยั่งยืน

ในงานมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจำหน่ายผลไม้ของเมืองทองผาภูมิ การจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง การทำขนมพื้นเมือง อาทิ ขนมทองโยะของชาวกะเหรี่ยง การแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีของชาวกะเหรี่ยง รวมถึงการประกวดผลไม้ต่าง ๆ

งานวันอาบน้ำแร่แช่น้ำตก

งานวันอาบน้ำแร่แช่น้ำตก จัดขึ้น ณ พุน้ำร้อนหินดาด ตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงต้นเดือนพฤศจิกายน

ภายในงานมีกิจกรรมออกร้านผลิตผลและผลิตภัณฑ์การเกษตร นิทรรศการการท่องเที่ยวของอำเภอทองผาภูมิ และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้อาบน้ำแร่ที่น้ำพุร้อนหินดาด และเที่ยวชมความงามของน้ำตกผาดาดอีกด้วย

การอาบน้ำแร่ที่น้ำพุร้อนหินดาด เชื่อกันว่าสามารถช่วยรักษาโรคภัยไข้เจ็บบางโรคอย่างได้ผล เช่น โรคเหน็บชา โรคไขข้ออักเสบ และโรคอัมพาตระยะเริ่มแรก จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

งานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

งานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช จัดขึ้น ณ ลานพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงวันที่ ๒๔-๓๐ เมษายนของทุกปี โดยความร่วมมือของจังหวัดกาญจนบุรี องค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ และบริษัท พร้อมมิตรโปรดักชั่น จำกัด ผู้ผลิตภาพยนตร์เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช

ภายในงานมีกิจกรรมที่น่าสนใจ อาทิ พิธีบวงสรวงและสดุดีวีรกรรมของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช นิทรรศการแสดงภาพถ่ายโบราณ การแสดงต่างๆ รวมถึงมหรสพตอนกลางคืนที่จัดแสดงอย่างยิ่งใหญ่อลังการ

เนื่องจากวันที่ ๒๕ เมษายน เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และวันที่ ๒๖ เมษายนเป็นวันประกาศอิสรภาพ จึงถือเป็นวันสำคัญของชาติและของชาวกาญจนบุรี ที่พระองค์ทรงกอบกู้เอกราชให้ชาติไทย เพื่อให้พสกนิกรชาวไทยมีความสุขและดำรงความเป็นชาติสืบมาจนถึงปัจจุบัน

งานสัปดาห์สะพานแม่น้ำแคว

งานสัปดาห์สะพานแม่น้ำแคว จัดขึ้น ณ สะพานข้ามแม่น้ำแคว อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จัดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม เพื่อรำลึกถึงวันประวัติศาสตร์ที่สะพานข้ามแม่น้ำแคว ถูกระเบิดลงเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๗ และการสร้างทางรถไฟสายมรณะ

ภายในงานจัดให้มีการแสดงนิทรรศการทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี การแสดงพื้นบ้าน การออกร้านต่างๆ ช่วงค่ำมีการแสดง แสง สี เสียงที่ยิ่งใหญ่อลังการ จำลองเหตุการณ์สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ที่กองทัพญี่ปุ่นได้เกณฑ์เชลยศึกพันธมิตรมาสร้างทางรถไฟ และฝ่ายพันธมิตรได้ส่งเครื่องบินมาทิ้งระเบิดทำลายสะพาน เพื่อตัดเส้นทางรถไฟที่เดินทางสู่สหภาพพม่า

ดูที่ สะพานข้ามแม่น้ำแคว

งานสัมผัสอากาศเย็นเด่นในตำนานเหมืองแร่ที่ปิล๊อก

งานสัมผัสอากาศเย็นเด่นในตำนานเหมืองแร่ที่ปิล๊อก จัดขึ้น ณ บริเวณเหมืองปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงปลายเดือนธันวาคม

มีกิจกรรมที่น่าสนใจคือ การเที่ยวชมธรรมชาติและสายหมอก การแสดงของชนพื้นเมืองกะเหรี่ยง พม่า มอญ ชมพิพิธภัณฑ์เหมืองแร่ในอดีต เดินชมอุโมงค์เหมืองเก่า ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เขาช้างเผือก และการประกวดธิดาสายหมอกนานาชาติ

ดูที่ เหมืองปิล๊อก

งานหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมแฟร์

งานหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมแฟร์ จัดขึ้น ณ ศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ช่วงเดือนธันวาคม โดยหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี ร่วมกับสภาอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าและบริการของธุรกิจ กระตุ้นเศรษฐกิจในจังหวัดให้มีการหมุนเวียนและกระจายรายได้ภายในท้องถิ่น ทั้งยังเป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวกาญจนบุรีในช่วงเทศกาลต้อนรับปีใหม่ ในงานมีกิจกรรมการแสดงสินค้าหลากหลายประเภท เช่น สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม อาหารแปรรูป กลุ่มนวัตกรรมยานยนต์ สินค้าของขวัญ ของที่ระลึก สินค้าอุปโภคบริโภค และไม้ดอกไม้ประดับ ฯลฯ

จุดชมวิวดอยต่องปะแล (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

จุดชมวิวดอยต่องปะแล อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่สูงจากระดับทะเลปานกลาง ๑,๐๐๐ เมตร จึงสามารถชมวิวภูเขาได้อย่างสวยงาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขาช้างเผือก

นอกจากนี้ ยังมองเห็นเนินเสาธงชายแดนไทย-พม่า บริเวณบ้านอีต่อง ส่วนในหุบด้านล่างจะเห็นสายน้ำตกจ๊อกกระดิ่นอยู่ไม่ไกล

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 41.401 E98° 23.826

จุดชมทิวทัศน์ กม. ๑๒ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

จุดชมทิวทัศน์ กม. ๑๒ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นจุดชมวิวริมถนนสายบ้านไร่-อีต่อง

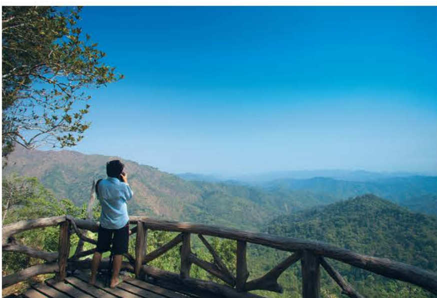
บริเวณจุดชมวิว กม. ๑๒ มีอากาศเย็นสบาย ปลอดโปร่ง มองเห็นทิวทัศน์ของอ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ (เขาแหลม) ตลอดจนทิวเขาสลับซับซ้อนกว้างไกลสุดสายตา

ดูที่ เขื่อนวชิราลงกรณ (เขื่อนเขาแหลม)/อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 41.406 E98° 27.501

จุดชมวิวเนินกูดดอย (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

กูดดอย

ชื่อสามัญ : Deer Fern

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Blechnum orientale* L.

กูดดอยเป็นเฟินดินที่มีลักษณะคล้ายปรง ลักษณะลำต้นเป็นเหง้าอ้วน สีดำ หรือน้ำตาลเกือบดำ ปกคลุมด้วย ขน หรือเกร็ดใบประกอบแบบขนนก เกิดจากยอดบนของเหง้า

พบทุกภาคในประเทศไทย ตามภูเขา หรือหน้าผา ระดับความสูง ๖๐๐-๘๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ที่มีแสงแดดพอประมาณ มีความชื้นสูง นิยมปลูกเป็นไม้ประดับสวน กูดดอยยังมีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรอีกด้วย

จุดชมวิวเนินกูดดอย อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีลานกางเต็นท์และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการพักแรม เป็นจุดชมวิวที่สามารถนำรถขึ้นไปจอดได้

จากจุดชมวิวสามารถชมทัศนียภาพทิวเขาสลับซับซ้อนสุดสายตา มองเห็นทะเลสาบเขื่อนเขาแหลม เหมาะสำหรับชมพระอาทิตย์ขึ้นและทะเลหมอก บริเวณเนินเขามีต้นกูดดอยขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป

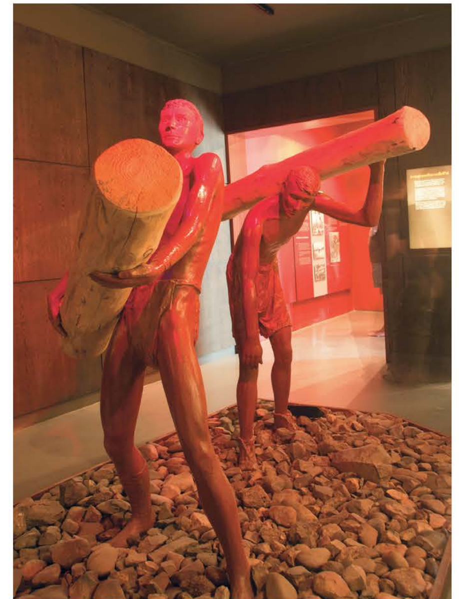
ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

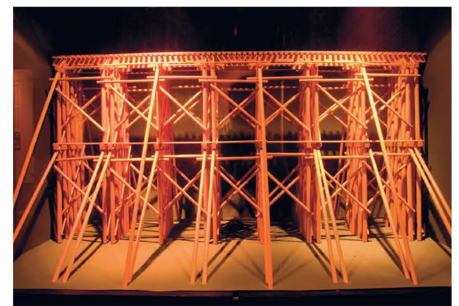
พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 41.746 E98° 24.387

ช่องเขาขาด พิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ

ช่องเขาขาด พิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ หรือช่องไฟนรก (The Hellfire Pass Memorial) ตั้งอยู่ในเขตกองการเกษตรและสหกรณ์ กองกำลังทหารพัฒนา อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเพื่ออุทิศให้แก่เชลยศึก (Prisoner of War : POWs) และแรงงานที่เสียชีวิตระหว่างการสร้างทางรถไฟสายไทย-พม่า ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลออสเตรเลีย และก่อสร้างโดยได้รับความร่วมจากรัฐบาลไทย

ช่องเขาขาด พิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำได้รับการออกแบบและสร้างอย่างสวยงามเพื่อเป็นที่รวบรวมข้อมูล ภาพถ่าย สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ในระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะ สิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษ คือ การฉายภาพยนตร์เงียบ ขาว-ดำ ซึ่งถ่ายทำจากเหตุการณ์จริงระหว่างการสร้างทางรถไฟ

ญี่ปุ่นเปิดฉากโจมตีเพิร์ล ฮาร์เบอร์ (Pearl Harbour) มลรัฐฮาวายของสหรัฐอเมริกาในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ และรุกเข้าสู่มาเลเซียช่วงกลาง พ.ศ. ๒๔๘๕ ระหว่างนั้นกำลังทหารญี่ปุ่นสู้รบกับทหารอังกฤษในพม่า โดยมีเป้าหมายสุดท้ายคือการรุกไปสู่อินเดีย

เมื่อญี่ปุ่นตั้งฐานทัพอยู่ในพม่าได้สำเร็จ ญี่ปุ่นจำเป็นต้องใช้เส้นทางการส่งกำลังที่ปลอดภัยมากกว่าเส้นทางเดินเรือทางทะเลจากสิงคโปร์ไปยังเมืองย่างกุ้ง ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการถูกโจมตี ญี่ปุ่นจึงตัดสินใจสร้างทางรถไฟที่มีความยาว ๔๑๕ กิโลเมตร ผ่านป่าและภูเขาจากสถานีหนองปลาดุกในราชอาณาจักรไทยไปยังตันบูซายัดในสหภาพพม่า

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 21.159 E98° 57.275

ชุมชนและวิถีชีวิตบ้านหนองขาว

วิถีชีวิตบ้านหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นหมู่บ้านชาติพันธุ์ไทพวนเก่าแก่ สามารถสืบย้อนไปถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายต่อกรุงธนบุรี มีเรื่องเล่าว่า หลังจากที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกู้เอกราชจากการเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ และได้พบกับหนองน้ำใหญ่ที่มีดอกหญ้าสีขาวขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก จึงตั้งชื่อบริเวณนี้ว่า *บ้านหนองหญ้าดอกขาว* จนกลายเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านหนองขาวในปัจจุบัน

บ้านหนองขาวเป็นชุมชนที่มีวิถีชีวิตเรียบง่ายและรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชนเอาไว้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุรักษ์วิธีการทำขนมโบราณ อาทิ ขนมถ้วย ขนมข้าวเกรียบปากหม้อ ขนมข้าวต้มมัดได้ ขนมข้าวเกรียบว่าว และขนมพื้นบ้านชนิดอื่นๆ

รวมทั้งการทอผ้าขาวม้าร้อยสี ซึ่งเป็นการทอผ้าแบบพื้นบ้านที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ชาวชุมชนบ้านหนองขาวได้เป็นอย่างดี ในชุมชนยังมีสถานที่สำคัญอีกหลายแห่ง ทั้งวัดอินทาราม (วัดหนองขาว) และพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นวัดหนองขาว ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถศึกษาเรื่องราวของชุมชนจากสถานที่น่าสนใจเหล่านี้ควบคู่กับการเที่ยวชมวิถีชีวิตแบบพื้นบ้านได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 03.238 E99˚ 37.776

ซากฟอสซิลหอยและสาหร่ายทะเลดึกดำบรรพ์อายุ ๔๕๐ ล้านปี

หอยนอติลอยด์

หอยนอติลอยด์ (Nautiloid) เป็นสัตว์ทะเลจัดอยู่ในไฟลัมมอลลัสกา (Mollusca) หรือสัตว์จำพวกหอยชั้น Cephalopoda กลุ่มเดียวกับปลาหมึก

ปัจจุบันพบแพร่หลายและเป็นหอยในมหายุคพาลีโอโซอิกซึ่งเหลืออยู่เพียงชนิดเดียว ได้แก่ หอยนอติลุส เป็นสัตว์กินเนื้อ ลำตัวแบ่งเป็นห้องๆ มีผนังกั้นห้อง ส่วนใหญ่ลอยอยู่บนผิวน้ำ อยู่ได้ทั้งบริเวณทะเลตื้นและลึก

ซากฟอสซิลหอยและสาหร่ายทะเลดึกดำบรรพ์อายุ ๔๕๐ ล้านปี บ้านท่ากระดาน ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี นับเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ด้านธรณีวิทยา ด้วยมีการค้นพบซากหอยนอติลอยด์ สาหร่ายดึกดำบรรพ์อายุประมาณ ๔๕๐ ล้านปี นักวิชาการสันนิษฐานว่าบริเวณดังกล่าวเดิมน่าจะเป็นทะเล และฟอสซิลที่ค้นพบนี้คาดว่าอาจจะมีอายุเก่าแก่มากที่สุดในประเทศไทย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 27.138 E99˚ 07.817

ด่านเจดีย์สามองค์

ด่านเจดีย์สามองค์ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นช่องทางเดินทัพผ่านทิวเขาตะนาวศรีที่พม่าและไทยใช้มาแต่โบราณ

ส่วนเจดีย์สามองค์ มีลักษณะเป็นเจดีย์ศิลปะมอญ ฐานทรงป้าน องค์เจดีย์ทรงกรวยเล็กยอดแหลมชะลูด กว้างสูงประมาณ ๖ เมตร เจดีย์ทั้งสามองค์ห่างกันองค์ละ ๕-๖ เมตร เดิมทีมีเพียงหลักไม้ หรือหลักหินปักไว้เพื่อสักการบูชาเจ้าที่ตามความเชื่อของคนเดินทาง ต่อมาใน พ.ศ. ๒๔๓๒ พระศรีสุวรรณคีรี (ทะเจียงโปรย เสตะพันธ์) นายอำเภอสังขละบุรี และนายเนียงเจอ ชาวกะเหรี่ยงในเขตพม่า ได้ร่วมกันสร้างองค์เจดีย์ขึ้นดังที่เห็นในปัจจุบัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 18.091 E98˚ 23.235

ต้นจามจุรียักษ์

ต้นจามจุรี หรือก้ามปู ฉำฉา
ชื่อสามัญ : Rain Tree
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Samanea saman* (Jacq.) Merr.

มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาเขตร้อนไปจนถึงบราซิล นำเข้ามาปลูกในไทยครั้งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ สมัยรัชกาลที่ ๕ โดยนายเอช สเลด เจ้ากรมป่าไม้คนแรก เพื่อใช้เลี้ยงครั่ง เป็นต้นไม้ขนาดใหญ่ โตเร็ว เนื้อไม้มีลายสวย นิยมใช้แกะสลัก แตกกิ่งก้านสาขาแผ่ใบกว้าง ใบเล็ก ดอกสีชมพู นิยมปลูกให้ร่มเงา

ต้นจามจุรียักษ์ ตำบลเกาะสำโรง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้นจามจุรีขนาดใหญ่ มีอายุมากกว่า ๑๐๐ ปี แผ่กิ่งก้านสาขาร่มครึ้มครอบคลุมพื้นที่ ๒,๔๑๖ ตารางเมตร (๑ ไร่ ๒ งาน ๔ วา)

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 57.323 E99˚ 31.658

ตลาดชุกโดน

ตลาดชุกโดน อยู่บนถนนไชยชุมพล ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นตลาดสดขนาดกลาง เปิดขายอาหารทั้งช่วงเช้าและเย็น มีทั้งอาหารสด และอาหารคาวหวานแบบพื้นบ้าน นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวิถีชีวิต รวมทั้งลองลิ้มชิมรสอาหารอาหารนานาชนิดได้ทั้งเช้าและเย็น

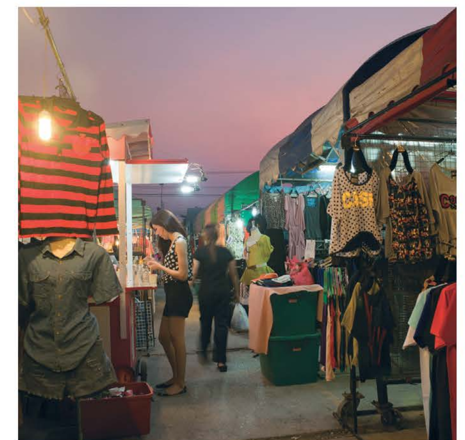
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 00.769 E99˚ 32.038

ตลาดนัดเจเจ

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 58.667 E99˚ 37.560

ตลาดนัดเจเจ อยู่บริเวณหน้าสถานีรถไฟกาญจนบุรี ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

เป็นตลาดนัดค่ำคืนขนาดใหญ่ในตัวเมืองกาญจนบุรี เปิดขายเครื่องใช้ เสื้อผ้า สินค้าทั่วไป เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐-๒๑.๐๐ นาฬิกา

ถนนปากแพรก

ถนนปากแพรก ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นย่านเก่าแก่ที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของตึกเก่า สถาปัตยกรรมตะวันตกผสมจีน มีลักษณะเป็นอาคารก่ออิฐถือปูน ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า มักมีมุขด้านหน้า หลังคาเป็นทรงปั้นหยา มีชายคายื่นออกมาเล็กน้อย บางหลังตกแต่งหน้าจั่วด้วยลวดลายปูนปั้น หน้าต่างมีลักษณะสูงคล้ายประตู เหนือบานหน้าต่างมีช่องลม บางหลังตกแต่งช่องลมด้วยการฉลุลวดลาย หรือใช้บานเกล็ดไม้และกระจกสีประดับ นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมความสวยงามของตึกรามในย่านเก่าแก่นี้ได้ พร้อมสัมผัสวิถีชีวิตชาวบ้านถนนปากแพรก

บ้านเรือนริมถนนปากแพรกที่น่าสนใจ ได้แก่ บ้านสิทธิสังข์ ที่มีช่องลมเหนือกรอบประตูรูปเครือเถาและใช้สีทาบ้านทำมาจากดินทุ่งนาคราชผสมกับน้ำข้าวเหนียว ทำให้สีติดทนนานจนถึงทุกวันนี้ บ้านบุญผ่องแอนด์บราเธอร์ บ้านเก่าสามชั้นแห่งย่านถนนปากแพรก โรงแรมสุมิตราคาร เป็นตึกแถว ๒ ชั้นครึ่ง ตึกครึ่งไม้ ๕ คูหา กล่าวกันว่าเป็นโรงแรมแห่งแรกของเมืองกาญจนบุรี บ้านแต้มทอง บ้านอายุ ๑๐๐ ปี ตึกครึ่งไม้ มี ๒ ชั้นครึ่ง มีกำแพงล้อมรอบ ทางเข้าเป็นซุ้มประตูรูปเก๋งจีน

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 02.298 E99° 32.789

ถ้ำ ๒๘

ถ้ำ ๒๘ บ้านไร่ป้า ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งชื่อตามปี พ.ศ. ที่ค้นพบ คือ พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นถ้ำขนาดเล็ก ลึก ๑๐๐ เมตร

ภายในมีหินงอกหินย้อยที่ยังมีชีวิตอยู่จำนวนมาก สิ่งน่าสนใจของถ้ำ ๒๘ คือ เป็นถิ่นอาศัยของค้างคาวกิตติ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็กที่สุดในโลก

ค้างคาวกิตติ หรือค้างคาวหน้าหมู

ชื่อสามัญ : Kitti's hog-nosed bat, Bumblebee bat

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Craseonycteris thonglongyai*

สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลก น้ำหนักตัวเฉลี่ย ๒ กรัม ความยาวปีก ๑๕ เซนติเมตร นายกิตติ ทองลงยา นักสัตววิทยาของสถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นผู้พบครั้งแรกที่ถ้ำไทรโยค เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ ปัจจุบันได้รับการคุ้มครองเป็นสัตว์ที่ใกล้สูญพันธุ์และหายากของโลก

ถ้ำกระแซ

ถ้ำกระแซ ตำบลลุ่มสุ่ม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เคยเป็นที่พักของเชลยศึกในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อครั้งมีการสร้างทางรถไฟสายมรณะ ตัวถ้ำอยู่ติดกับทางรถไฟ หันหน้าออกทางแม่น้ำแควน้อย

ภายในประดิษฐานหลวงพ่อถ้ำกระแซ หน้าถ้ำกระแซจัดเป็นจุดชมเส้นทางรถไฟเลียบหน้าผาและลำน้ำแควน้อยที่สวยงาม

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 06.320 E99˚ 10.065

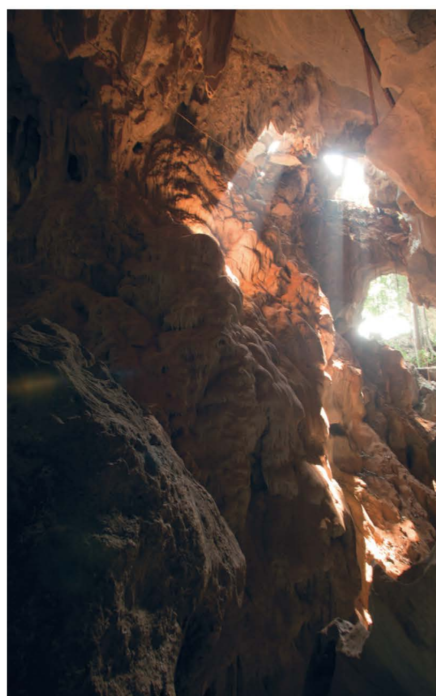
ถ้ำแก้วสวรรค์บันดาล

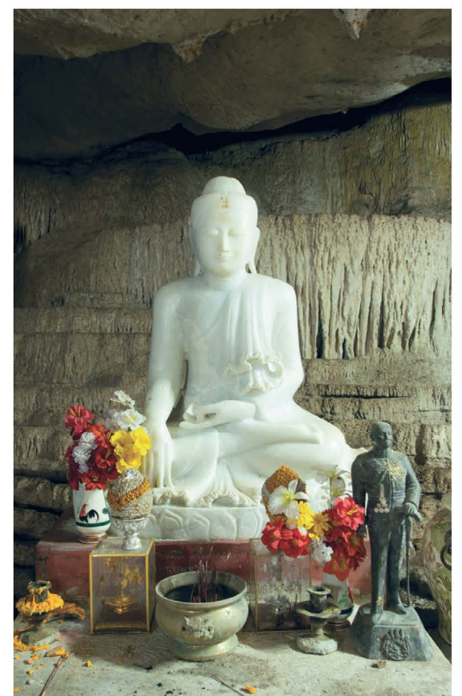

ถ้ำแก้วสวรรค์บันดาล ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ภายในตัวถ้ำประกอบด้วยโพรงถ้ำสลับซับซ้อน แบ่งเป็น ๔ ถ้ำ อยู่ภายในภูเขาลูกเดียวกัน ได้แก่ ถ้ำวังบาดาล ถ้ำมรกต ถ้ำแก้ว และถ้ำสวรรค์บันดาล ปากถ้ำเป็นทางแคบที่ต้องปีนบันไดชันขึ้นไป อากาศค่อนข้างชื้น บางช่วงต้องปีนป่าย มุดลอด และลุยธารน้ำ มีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีชื่อเรียกตามลักษณะเด่นต่างๆ กันไป โพรงถ้ำเหล่านี้สามารถเดินเชื่อมถึงกันได้ตลอดและทะลุออกไปยังปากถ้ำอีกด้านหนึ่งของภูเขาได้ โพรงถ้ำชั้นล่างมีธารน้ำใต้ดินไหลผ่านตลอดทั้งปี

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 18.245 E98˚ 25.048

ถ้ำดาวดึงส์ (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)

ถ้ำดาวดึงส์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำดาวดึงส์ถูกค้นพบเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นถ้ำขนาดกลาง แต่มีห้องสลับซับซ้อนและมีหินงอกหินย้อยสวยงาม ตัวถ้ำลึกราว ๑๐๐ เมตร แต่ละห้องมีชื่อเรียกตามลักษณะเด่น เช่น ห้องโคมระย้า คูหาสวรรค์ เจดีย์พระปรางค์ ถ้ำพระอินทร์ ฯลฯ ห้องที่สวยที่สุดคือ *ห้องฉัตรแก้ว* เพราะมีหินย้อยเป็นม่านระย้าขนาดใหญ่ รวมทั้งห้องม่านฟ้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในถ้ำ บริเวณกลางห้องมีเสาหินมองคล้ายนกอินทรี

ดูที่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 28.068 E98˚ 49.872

ถ้ำไทรทอง (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)

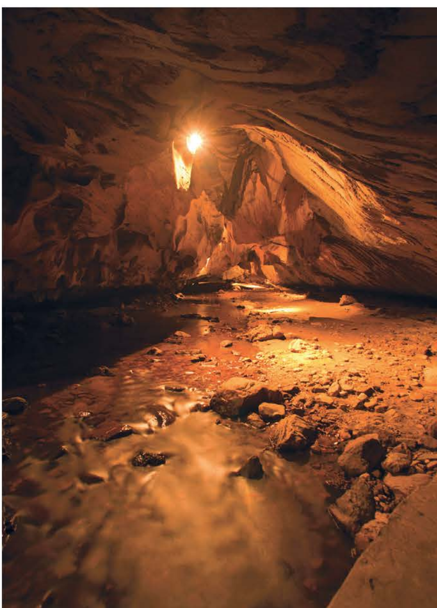
ถ้ำไทรทอง หรือถ้ำตาหม่อง บ้านไทรทอง ตำบลลุ่มสุ่ม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ห่างจากตัวอำเภอไทรโยค ๘ กิโลเมตร อยู่ภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค เป็นถ้ำขนาดเล็ก มีความลึก ๑๐๐ เมตร ตอนปลายถ้ำมีช่องเปิดสู่ด้านบนของภูเขา ทำให้มีอากาศภายในถ้ำถ่ายเทได้ดี ภายในมีหินงอกหินย้อยสวยงาม

ดูที่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 26.293 E98˚ 51.072

ถ้ำธารลอดน้อย (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 39.464 E99° 18.243

ถ้ำธารลอดน้อย อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

ภายในถ้ำมีเส้นทางที่จะพาลัดเลาะข้ามลำห้วย บนเพดานถ้ำจะพบหินน้ำไหล ที่เป็นรอยเว้าแหว่งเนื่องจากถูกตะกอนดินทรายกัดเซาะและขัดสีมาตั้งแต่สมัยที่โพรงถ้ำนี้ยังเป็นทางน้ำ และทิ้งร่องรอยเป็นริ้วลายของการสะสมตัวของหินเป็นชั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน

ส่วนที่สวยงามที่สุดอยู่ทางขวาของผนังถ้ำ เป็นหินปูนฉาบเรียงตัวลดหลั่นลงมาคล้ายน้ำตก พื้นถ้ำมีทางน้ำไหลผ่าน

ในถ้ำธารลอดน้อยนี้ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำชนิดหนึ่งที่เรียกว่า หมาน้ำ ซึ่งเป็นสัตว์ตัวเล็กรูปร่างคล้ายกบแต่ส่งเสียงคล้ายสุนัขเห่า อาศัยอยู่ตามซอกหลืบชื้น ๆ ใกล้พื้นถ้ำ

หมาน้ำ หรือจงโคร่ง

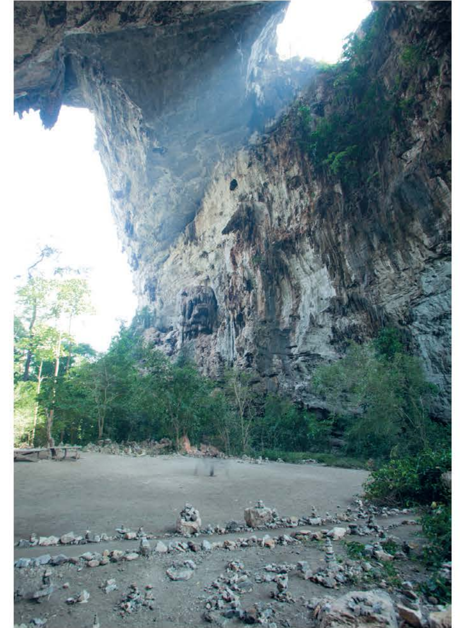
ชื่อสามัญ : Barking Toad, Asian Giant Toad

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Phrynaidis aspera*

เป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำจำพวกคางคก มีขนาดใหญ่ ตัวสีน้ำตาลดำ บริเวณใต้ท้องมีสีขาวหม่น ตาโต บริเวณหลังมีปุ่มน้ำพิษ ขนาดโตเต็มที่ประมาณ ๒๒ เซนติเมตร พบได้เฉพาะในเขตป่าดิบชื้นในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีเสียงร้องคล้ายสุนัขเห่าจึงได้ชื่อว่า หมาน้ำ

ถ้ำธารลอดใหญ่ (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)

ถ้ำธารลอดใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

ลักษณะเด่นของถ้ำธารลอดใหญ่คือ เป็นสะพานหินธรรมชาติ กว้าง ๖๐ เมตร เพดานด้านบนเป็นโพรงขนาดใหญ่ที่แสงส่องลงมาได้ เรียกว่า *คาร์สต์ วินโดว์* (Karst Window) เมื่อมองจากด้านบนสามารถเห็นทางน้ำใต้ดินที่ไหลอยู่ภายในถ้ำ

อดีตถ้ำธารลอดใหญ่เคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคหิน เนื่องจากมีการขุดพบโครงกระดูก เศษถ้วยชาม ขวานหิน และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

นอกจากนี้ บริเวณนี้ยังเป็นเส้นทางเดินทัพของพม่ามายังกรุงศรีอยุธยา และเป็นเส้นทางเดินทัพของกองทัพญี่ปุ่น เพราะพบหลักฐานเป็นซากอาวุธ โครงกระดูก และเครื่องรางของขลัง

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 40.141 E99° 17.352

ถ้ำนกนางแอ่น (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

ถ้ำนกนางแอ่น อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นถ้ำขนาดใหญ่ มีนกนางแอ่นจำนวนมากอาศัยอยู่ ลักษณะเป็นถ้ำลอด ที่มีลำธารซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของห้วยลำคลองงูไหลผ่าน

ความพิเศษของถ้ำนกนางแอ่นคือ มีการยุบตัวของเปลือกโลกเหมือนปล่องภูเขาไฟ บางช่วงเพดานถ้ำถูกน้ำกัดเซาะจนถล่มลงมากองทับถมอยู่บนพื้น เรียกเพดานถ้ำที่ถล่มลงมานี้ว่า *คาร์สต์วินโดว์*(Karst Window) ทำให้ภายในถ้ำมีแสงสว่างและอากาศถ่ายเท

ถ้ำนกนางแอ่นมีคาร์สต์ วินโดว์ ๖ แห่ง แบ่งเป็น ๒ ช่วงในการเข้าชมคือ คาร์สต์วินโดว์ ๑-๓ มีสิ่งที่น่าสนใจคือ หินงอกรูปถ้วยเวิลด์คัพ ส่วนคาร์สต์วินโดว์ ๔-๖ มีสิ่งที่น่าสนใจคือ หินน้ำไหล (Flowstone) เป็นริ้วลายขนาดใหญ่ และมีหินงอกหินย้อยรูปร่างต่าง ๆ สวยงามแปลกตา

ดูที่ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู
พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 53.400 E98° 47.151

ถ้ำน้ำตก (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

ถ้ำน้ำตก อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำน้ำตกเป็นถ้ำลอดเช่นเดียวกับถ้ำเสาหินและถ้ำนกนางแอ่น ยาว ๒,๗๑๐ เมตร ความพิเศษอยู่ที่ธารน้ำใต้ดินภายในถ้ำจะไหลลดหลั่นลงมาเป็นน้ำตกสูงถึง ๑๗ ชั้น ชั้นที่สูงที่สุดสูงถึง ๒๐ เมตร มีหินงอกหินย้อยที่เป็นแคลไซต์สีขาวบริสุทธิ์ รูปทรงสวยงามจำนวนมาก เมื่อต้องแสงไฟจะสะท้อนแสงระยิบระยับแวววาว นอกจากนี้ ยังมีภาพเขียนโบราณรูปคนและสัตว์ ที่เขียนด้วยถ่านบนผนังหินทรายสีขาวราว ๓๐ ภาพ เนื่องจากถ้ำน้ำตกมีระบบนิเวศเปราะบางมาก ทางอุทยานฯ จึงไม่ได้เปิดให้เข้าไปท่องเที่ยว

ดูที่ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู
พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 53.490 E98° 47.621

แคลไซต์ Calcite

เป็นแร่ที่มีสูตรโครงสร้างเป็นแคลเซียมคาร์บอเนต ($CaCO_3$) รูปผลึกที่พบมีมากกว่า ๓๐๐ แบบและเป็นผลึกที่ซับซ้อนมาก ที่พบบ่อยคือ รูปผลึกที่เป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน หรือมีลักษณะเป็นแท่งหัวแหลม คล้ายฟันสุนัขเรียกว่า แร่ฟันหมา หรือหินเขี้ยวหมา มีลักษณะโปร่งใสถึงโปร่งแสง ปกติมีสีขาว หรือไม่มีสี หากมีมลทินปนจะทำให้มีสีอื่น เช่น สีเทา สีแดง สีเขียว สีเหลือง สีน้ำเงิน สีน้ำตาล หรือสีดำ พบได้ทั่วไปในหินชั้นและหินแปร โดยเฉพาะบริเวณที่มีหินปูน ในตัวหินปูนเองอาจมีสายแร่แคลไซต์ตัดผ่าน หรือตกผลึกใหม่ เนื่องจากความร้อน หรือความดันกลายเป็นหินอ่อน นอกจากนี้ ยังพบแคลไซต์ในโพรงของหินภูเขาไฟ

ถ้ำน้ำมุด (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

ถ้ำน้ำมุด อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำน้ำมุดเป็นถ้ำขนาดเล็ก อยู่ภายในวัดถ้ำน้ำมุด จากวัดถ้ำน้ำมุดเดินเท้าไปอีก ๕๐๐ เมตรจะถึงตัวถ้ำ ปากถ้ำอยู่บริเวณลาดเขา มีขนาดใหญ่ ในถ้ำมีห้วยน้ำมุดไหลลอดเขาหินปูน โดยจะไปโผล่ออกที่ปากน้ำมุดบริเวณเชิงเขา

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 34.101 E98° 58.725

ถ้ำเนรมิต (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

ถ้ำเนรมิต อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ตำบลแม่กระบุง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำเนรมิตเป็นถ้ำหินปูนขนาดกลาง แบ่งออกเป็น ๓ ห้องคือ *ห้องโถงใหญ่* มีขนาดกว้างใหญ่ที่สุด บริเวณเพดานและผนังถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม *ห้องพิธีกรรม* จะมีหินงอกหินย้อยตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ รูปร่างคล้ายเทียนพรรษาตั้งเรียงรายอยู่ทั่วไป คล้ายมีการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา *ห้องลูกนิมิต* มีหินย้อยคล้ายลูกนิมิตติดอยู่ตามเพดานถ้ำจำนวนมาก แลดูแปลกตาจนได้ชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า *ห้องไข่เอเลี่ยน*

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 32.077 E98° 58.861

ถ้ำผาแดง

ถ้ำผาแดง หรือผาเขาแดง ตำบลโป่ง-หวาย ตำบลด่านแม่แฉลบ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำผาแดงมีภาพเขียนสีอยู่บนหน้าผาสูงจากพื้นดิน ๒๐๐ เมตร ลักษณะภาพเขียนยาวตามทิวเขาตลอดหน้าผา มีความยาวกว่า ๖๐ เมตร เขียนด้วยสีแดง สันนิษฐานว่าทำมาจากดินเทศผสมยางไม้ จากการสำรวจของกรมศิลปากรพบว่า ภาพเขียนทั้งหมดแบ่งได้ ๕ กลุ่ม กลุ่มสำคัญคือภาพคน สัตว์ และสิ่งของ ประกอบด้วยคน ๑๘ คน สัตว์ลักษณะคล้ายวัวหรือควายอีก ๒ ตัว เขียนเรียงกันเป็น ๒ แถว ความน่าสนใจของภาพเขียนสีเหล่านี้คือ ภาพคนถืออาวุธหรือไม้กำลังพุ่งตรงไปที่สัตว์ คนตรงกลางรูปร่างสูงใหญ่ที่สุด นุ่งผ้าห้อยหน้า-ห้อยหลัง ยกแขนกางเหนือศีรษะ อีกสองคนเป็นผู้หญิงถือสิ่งของ และภาพคนแสดงท่าทางคล้ายกำลังประกอบพิธีกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 72.591 E99° 06.646

ถ้ำพระธาตุ (อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)

ถ้ำพระธาตุ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเอราวัณ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี

ถ้ำพระธาตุเป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนเขาสูง แม้ว่าปากถ้ำจะมีขนาดเล็ก แต่ภายในถ้ำนั้นกว้างใหญ่ และลึกถึง ๒๐๐ เมตร อากาศภายในถ้ำโปร่งสบาย ไม่ซับซ้อนจึงสามารถเดินชมได้อย่างสะดวก ภายในแบ่งออกเป็น ๕ ห้อง เต็มไปด้วยหินงอกหินย้อยสวยงาม ได้แก่ ห้องกบจำศีล ห้องท้องฟ้าจำลอง ห้องเสาเอก ห้องม่านลิเก และห้องระฆัง โดยเฉพาะห้องม่านลิเก มีหินงอกหินย้อยสวยงามที่สุด

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 23.724 E99˚ 04.858

ถ้ำพระปรางค์ (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

ถ้ำพระปรางค์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ถ้ำพระปรางค์หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า *ถ้ำต้นมะพร้าว* ภายในถ้ำแบ่งเป็นห้องขนาดใหญ่หลายห้อง มีหินงอกลักษณะคล้ายพระปรางค์ที่สวยงาม นอกจากนี้ หินงอกหินย้อยภายในถ้ำยังมีแร่ไมกาปะปนอยู่ เมื่อต้องแสงไฟจึงสะท้อนเป็นประกายระยิบระยับ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 38.251 E98˚ 59.147

ถ้ำละว้า (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)

ถ้ำละว้า อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำแควน้อย ชาวบ้านแถบนี้เป็นผู้ค้นพบถ้ำตั้งแต่ก่อน พ.ศ. ๒๔๙๖ ต่อมากรมศิลปากรได้ขุดค้นถ้ำและพบโครงกระดูกมนุษย์ เครื่องประดับ เครื่องมือเครื่องใช้ และภาชนะดินเผาสมัยก่อนประวัติศาสตร์อายุประมาณ ๓,๐๐๐ ปี สันนิษฐานว่าเคยเป็นที่อาศัยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์มาก่อน ตัวถ้ำยาว ๔๕๘ เมตร

ภายในถ้ำแบ่งเป็นห้องต่าง ๆ ตั้งชื่อตามลักษณะหินงอกหินย้อย เช่น ห้องท้องพระโรง ห้องดนตรี ห้องม่านบรรทม ห้องพระปรางค์ ฯลฯ

หินงอกหินย้อยในถ้ำละว้าเป็นหินงอกหินย้อยที่ยังมีชีวิตอยู่ บางแห่งมีลักษณะบางใส ทอดโค้งเป็นกลีบจากเพดานถ้ำลงมาจนถึงพื้น โดยเฉพาะในโถงสุดท้าย ตามผนังถ้ำและเสาถ้ำเต็มไปด้วยผลึกแคลไซต์เป็นประกายระยิบระยับยามต้องแสงไฟ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค
พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 17.812 E98° 58.681

ถ้ำวังบาดาล (อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)

ถ้ำวังบาดาล อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นถ้ำขนาดเล็ก แต่มีความลึกมากกว่า ๗๔๐ เมตร

ภายในเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ๕ ห้อง เริ่มตั้งแต่ห้องแรกคือ *ม่านพระอินทร์* ไปจนถึงห้องสุดท้ายที่สวยงามมากที่สุดคือ *ห้องเข็มนารายณ์* ซึ่งมีหินงอกหินย้อยลักษณะคล้ายแท่งเข็มจำนวนมาก การเดินชมภายในถ้ำค่อนข้างสะดวกเพราะมีบันไดและทางเดินเป็นช่วง ๆ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 15.062 E99˚ 04.2488

ถ้ำสวรรค์ (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

ถ้ำสวรรค์ หมู่บ้านต้นมะพร้าว ตำบลแม่กระมุง อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๑๕ กิโลเมตร เป็นถ้ำที่เพิ่งค้นพบใหม่ มีลักษณะคล้ายอุโมงค์ธรรมชาติ กว้าง ๙ เมตร สูง ๙ เมตร ยาว ๑๕๐ เมตร บนผนังถ้ำมีภาพเขียนสีโบราณ ปัจจุบันยังไม่มีการสำรวจ

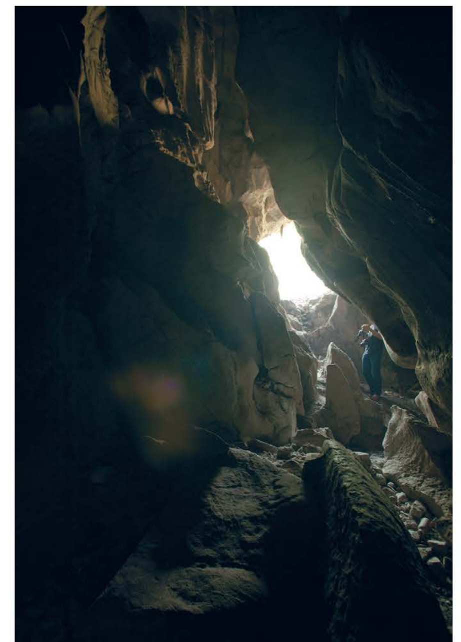
ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 63.945 E98˚ 98.549

ถ้ำสัตตบรรณคูหา

ถ้ำสัตตบรรณคูหา อยู่ในเขตบ้านทุ่งนาคราช ตำบลหนองหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ใกล้กับสวนหินสมเด็จพระศรีนครินทร์ บริเวณถ้ำเป็นที่ตั้งสำนักสงฆ์ สภาพภูมิประเทศโดยรอบสวยงามและเงียบสงบ

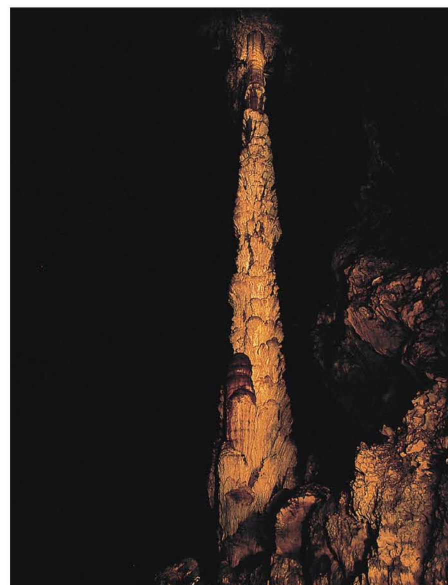
ดูที่ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 58.650 E99˚ 27.830

ถ้ำเสาหิน (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

ถ้ำเสาหิน อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ตอนปลายห้วยลำคลองงู มีห้วยลำคลองงูไหลผ่าน จุดเด่นคือ เสาหินปูนบริเวณกลางถ้ำ ซึ่งมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก สูง ๖๒.๕ เมตร (จากสถิติเดิมซึ่งบันทึกไว้พบว่า เสาหินในถ้ำที่สูงที่สุดอยู่ที่ประเทศจีน สูง ๓๙ เมตร) นับเป็นถ้ำที่สวยงามน่าอัศจรรย์

การเข้าชมถ้ำเสาหินต้องติดต่อเจ้าหน้าที่อุทยานฯ ล่วงหน้า เพื่อวางแผนการเดินทาง เนื่องจากต้องอาศัยการปีนป่าย ว่ายน้ำ และลอยตัวเข้าไปในถ้ำที่มืดสนิท จึงต้องจัดเตรียมอุปกรณ์จำเป็น ได้แก่ ไฟฉายคาดศีรษะและเสื้อชูชีพ ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเข้าถ้ำคือ ช่วงฤดูแล้ง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนเมษายน

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 53.490 E98° 47.621

ถ้ำใหญ่ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

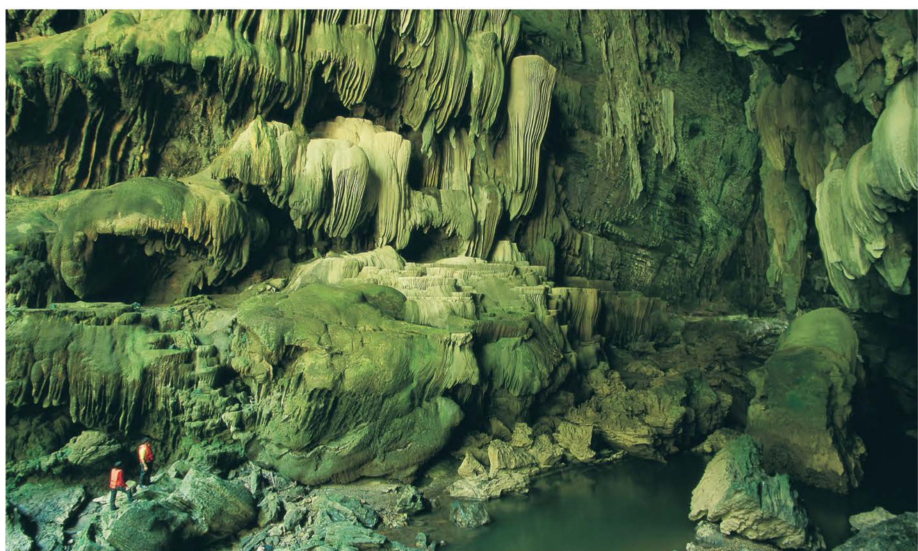

ถ้ำใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากถ้ำน้ำตก ๑ กิโลเมตร เป็นถ้ำขนาดใหญ่ที่สุดของอุทยานฯ และใหญ่ที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี ปากถ้ำกว้าง ๕๐ เมตร

ภายในจุคนได้หลายพันคน มีสันทราย กว้าง และมีธารน้ำจากพื้นและผนังไหลอ้อมสันทราย ระยะทาง ๒๐๐ เมตร

ดูที่ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 53.490 E98° 47.621

ถ้ำองจุ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 48.057 E99° 05.237

ถ้ำองจุ ตำบลนาสวน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในบริเวณวัดถ้ำองจุ สูงจากพื้นดิน ๑๕๐ เมตร ลักษณะเป็นโพรงหินลึกเข้าไปในภูเขา

ภายในถ้ำกว้างขวาง พื้นถ้ำราบเรียบ มีหินงอกหินย้อย อีกทั้งยังเป็นที่ประดิษฐาน หลวงพ่อองจุ พระพุทธรูปปางมารวิชัยเก่าแก่ที่ชาวไทยเชื้อสายกะเหรี่ยงให้ความเคารพนับถือ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ ของทุกปี จะมีประเพณีแห่จากาโว่ โดยชาวบ้านจะรวมกลุ่มกันหาใบมะพร้าว หรือใบตาลมาร้อยรัด ตัดแต่งใบจนสวยงาม จากนั้นแห่แหนไปยังวัดถ้ำองจุ เพื่อนำไปถวายหลวงพ่อองจุ

ทางรถไฟสายมรณะ

ทางรถไฟสายมรณะ ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี เป็นทางรถไฟที่สร้างขึ้นในช่วงที่ประเทศไทยเข้าสู่สงครามมหาเอเชียบูรพา หลังจากที่ทหารญี่ปุ่นยกพลขึ้นบกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๔ โดยรัฐบาลญี่ปุ่นและรัฐบาลไทยได้ตกลงทำสัญญาเป็นไมตรีร่วมกัน และหนึ่งในข้อตกลงคือ การสร้างทางรถไฟเพื่อใช้เป็นเส้นทางยุทธศาสตร์ในการขยายอำนาจไปยังพม่าและอินเดีย

ทางรถไฟสายนี้มีจุดเริ่มต้นแยกจากทางรถไฟสายใต้ที่บ้านหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี โดยสร้างเป็นทางรถไฟสายเดี่ยว วิ่งเลียบแม่น้ำแม่กลองตรงไปยังจังหวัดกาญจนบุรี แล้วตัดขึ้นเหนือข้ามแม่น้ำแควใหญ่ที่บ้านท่ามะขาม

ต่อจากนั้นเลียบตามแม่น้ำแควน้อยผ่านขุนเขา หน้าผา และป่ารกชัฏ ไปสุดชายแดนไทยที่ด่านเจดีย์สามองค์ รวมระยะทาง ๔๐๕ กิโลเมตร ระยะทางในประเทศไทย ๒๖๓ กิโลเมตร

แรงงานหลักที่ใช้ในการสร้างทางรถไฟสายนี้คือ เชลยศึกและกรรมกร ซึ่งต่างบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก เพราะต้องทำงานแข่งกับเวลาเพื่อให้ทางรถไฟสร้างแล้วเสร็จภายในเวลา ๑๔ เดือน ในระหว่างการก่อสร้างแรงงานยังต้องพบกับโรคภัยไข้เจ็บ ดินฟ้าอากาศที่โหดร้าย อาหารการกินที่แร้นแค้น รวมทั้งสภาพที่พักและความเป็นอยู่ที่แสนทรมาน จึงเป็นที่มาแห่งสมญานามของทางรถไฟสายนี้ว่า ทางรถไฟสายมรณะ (The Death Railway)

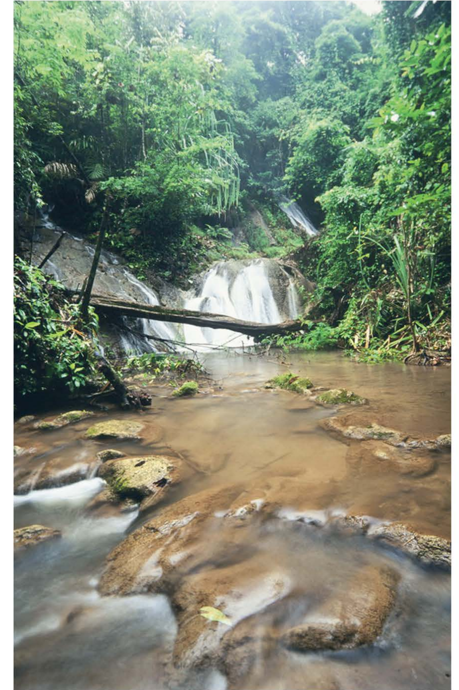
หลังสงครามโลกสิ้นสุดแล้ว ไทยได้ซ่อมบำรุงและสามารถเดินรถได้ จากสถานีกาญจนบุรีจนถึงสถานีน้ำตก (บ้านท่าเสา) ระยะทางราว ๗๗ กิโลเมตร

หลังสิ้นสุดสงครามมหาเอเชียบูรพา รัฐบาลไทยได้จ่ายเงินจำนวน ๕๐ ล้านบาท เพื่อซื้อทางรถไฟสายนี้ และทำการซ่อมบำรุงบางส่วนของเส้นทางดังกล่าว เพื่อเปิดการเดินรถตั้งแต่สถานีหนองปลาดุกจนถึงสถานีน้ำตก ปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเดินรถบนเส้นทางนี้ทุกวันและจัดรถไฟขบวนพิเศษสายกรุงเทพฯ-น้ำตก ขบวนท่องเที่ยวทุกวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการ

ดูที่	ด่านเจดีย์สามองค์/ แม่น้ำแควน้อย/ แม่น้ำแควใหญ่/ แม่น้ำแม่กลอง
พิกัดภูมิศาสตร์	N14° 06.237 E99° 10.071

น้ำตกกระเต็งเจ็ง (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)

น้ำตกกระเต็งเจ็ง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เกิดจากผืนป่าด้านตะวันตกของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ตัวน้ำตกไหลลงจากภูเขาหินปูนสูงราว ๓๐ เมตร ลดหลั่นลงมาเป็นชั้นเล็กๆ ถึง ๓๖ ชั้น ท่ามกลางความสมบูรณ์ของธรรมชาติ มีดงเฟินกว้างใหญ่ รวมทั้งต้นไม้ขนาดใหญ่หลายคนโอบ ระหว่างทางเดินสู่น้ำตกแต่ละชั้นจะได้ชื่นชมกับป่าเขียวชอุ่ม เห็ดนานาชนิด มอสส์ เฟิน ตะไคร่น้ำ ดูชุ่มชื้น รวมทั้งนกชนิดต่างๆ ซึ่งน้ำตกชั้นที่ ๓ เป็นชั้นที่มีผาน้ำตกแผ่กว้างออกไปกว้างราว ๑๕ เมตร ก่อนจะไหลลดหลั่นลงมาคล้ายผ้าม่าน รอบบริเวณร่มรื่นด้วยต้นเตยน้ำ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 24.188 E99˚ 06.268

น้ำตกเกริงกระเวีย (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)

น้ำตกเกริงกระเวีย อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกเล็กๆ ที่งดงามริมถนนสายทองผาภูมิ-สังขละบุรี มีทั้งหมด ๓ ชั้น สายน้ำไหลลดหลั่นลงมาตามชั้นหินปูน ร่มรื่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่น้อยรอบด้าน มีแอ่งน้ำตกที่ไม่ลึก และน้ำตกไม่แรง สามารถเล่นน้ำได้อย่างปลอดภัย จึงมักเป็นที่หยุดพักของนักท่องเที่ยวก่อนจะเดินทางไปยังอำเภอสังขละบุรี

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 58.848 E98˚ 37.930

น้ำตกเขาใหญ่ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกเขาใหญ่ บ้านอีต่อง ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ที่มีน้ำไหลตลอดปี มีน้ำตกชั้นใหญ่ๆ ๓ ชั้น แต่ละชั้นมีความสูงและความสวยงามแตกต่างกัน ตลอดลำน้ำมีแอ่งเล่นน้ำ สภาพป่าในบริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์มาก มีต้นไม้ขนาดใหญ่อยู่ทั่วไป ทำให้มีอากาศเย็นสบายเหมาะแก่การพักผ่อนและเล่นน้ำ การเดินทางไปสู่น้ำตกแห่งนี้ค่อนข้างลำบาก ในฤดูฝนรถยนต์ไม่สามารถเข้าไปได้ ต้องเดินเท้าแทน

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 41.201 E98˚ 22.837

น้ำตกคลีตี้ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

น้ำตกคลีตี้ ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกที่สวยงาม เส้นทางสู่น้ำตกเป็นเส้นทางที่สมบุกสมบัน จึงเป็นที่นิยมสำหรับผู้ใช้รถขับเคลื่อนสี่ล้อ เพราะจะได้ผจญภัยในอีกรูปแบบหนึ่ง

คำว่า *คลีตี้* เป็นภาษากะเหรี่ยงหมายถึง *เสือโทน* ต้นน้ำตกแห่งนี้อยู่บนยอดเขาดีกะ ก่อนจะไหลลงมาเป็นน้ำตกเขาหินปูนที่ใสเย็น และไหลลงสู่เขื่อนศรีนครินทร์ ชั้นที่สูงที่สุดของน้ำตกมีความสูง ๒๐ เมตร บางช่วงเป็นแอ่งใหญ่กว้างราว ๕๐ เมตร ความยาวตลอดตัวน้ำตก ๘๐๐ เมตร มีน้ำไหลตลอดปี รอบบริเวณน้ำตกร่มรื่นไปด้วยพรรณไม้

การเดินทางต้องใช้เวลาเดินจากหมู่บ้านคลีตี้เป็นเวลา ๒ วัน และต้องมีคนนำทาง หรือเดินทางด้วยรถขับเคลื่อนสี่ล้อ

ดูที่ เขื่อนศรีนครินทร์/ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 03.562 E98˚ 53.112

น้ำตกจ๊อกกระดิ่น (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกจ๊อกกระดิ่น ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลตลอดทั้งปี

คำว่า จ๊อกกระดิ่น หรือก๊อกกระด่าน เป็นภาษาถิ่นพม่า-ทวาย *จ๊อก* หรือ *ก๊อก* หมายถึงหิน *กระด่าน* หมายถึงน้ำตก และชื่อน้ำตกอาจเรียกเพี้ยนเป็นจ๊อกกระดิ่นในภายหลัง สายน้ำที่ไหลตกลงมาจากช่องเขาบนหน้าผาสูงราว ๓๐ เมตร สู่แอ่งสีเขียวแปลกตาเบื้องล่างคือเสน่ห์ของน้ำตกแห่งนี้

ต้นน้ำตกอยู่บริเวณเขาอีปู่ เป็นน้ำผุดขึ้นจากบริเวณเหมืองแร่ทังสเตน เดิมเคยเป็นน้ำพุร้อน แต่เมื่อมีการทำเหมืองแร่จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้น้ำไม่ร้อนดังเดิม

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 41.169 E98° 22.849

น้ำตกเจ็ดมิตร (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกเจ็ดมิตร อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีอีกชื่อหนึ่งว่า *น้ำตกสัตตมิตร* ที่มาของชื่อมาจากเมื่อครั้งที่หุ้นส่วนของเหมืองสัตตมิตร ๗ คน ได้มานั่งกินอาหารบริเวณน้ำตก จึงตั้งชื่อว่า *น้ำตกเจ็ดมิตร* เป็นน้ำตก ๔ ชั้น โดยชั้นที่ ๔ มีความสูงราว ๘๐-๑๐๐ เมตร ต้นน้ำไหลมาจากเขาแดนซึ่งเป็นป่าในเขตพม่า เดิมลำห้วยจะไหลกลับเข้าไปในพม่า แต่เมื่อมีการทำเหมืองแร่จึงเกิดการกั้นทางน้ำเข้ามาในไทยเพื่อนำมาใช้ในการทำเหมืองจนเกิดเป็นน้ำตกแห่งนี้

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 39.623 E98˚ 23.031

น้ำตกไดช่องถ่อง (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)

น้ำตกไดช่องถ่อง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกหินปูนขนาดกลาง สูง ๑๕ เมตร ไหลจากหน้าผาสูงสู่แอ่งน้ำเบื้องล่าง และไหลลงสู่ทะเลสาบเขื่อนเขาแหลม

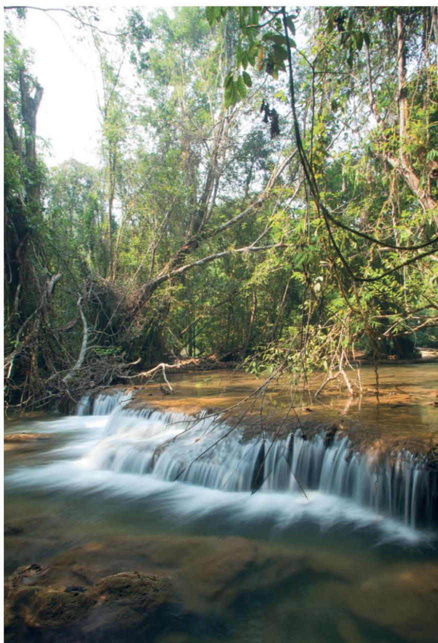
น้ำตกไดช่องถ่องอยู่ถัดจากน้ำตกเกริงกระเวียไปอีกราว ๒ กิโลเมตร โดยมีแยกซ้ายเข้าไปอีก ๖ กิโลเมตร เป็นน้ำตกขนาดใหญ่กว่า แต่มีผู้ไปเยือนน้อย เพราะต้องเดินลงไปอีกจึงจะได้ชมน้ำตกชั้นแรก น้ำตกไดช่องถ่องเกิดจากลำห้วยเดียวกับน้ำตกเกริงกระเวีย

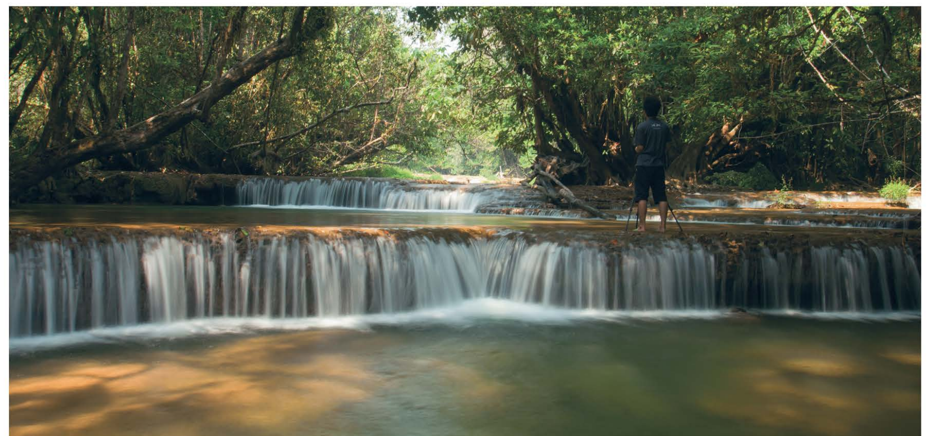
ดูที่ เขื่อนแม่กลอง/ น้ำตกเกริงกระเวีย/ อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 58.990 E98˚ 37.513

น้ำตกตะเคียนทอง (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร)

ดูที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร/ แม่น้ำแควน้อย

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 18.039 E98˚ 26.907

น้ำตกตะเคียนทอง อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกหินปูนขนาดกลางที่มีจำนวนชั้นมาก ส่วนใหญ่เป็นธารน้ำกว้าง ไหลลดหลั่นลงมาตามชั้นหิน ปกคลุมด้วยป่าไผ่ ดงหวาย เฟิน และต้นไม้ใหญ่ มีต้นน้ำอยู่ในเขตพม่า ก่อนจะไหลเลาะตามแนวเขาที่กั้นเขตแดนมาเข้าเขตไทยที่ห้วยซองกาเลีย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแม่น้ำแควน้อย จากความสมบูรณ์ของผืนป่า ทำให้น้ำตกแห่งนี้มีน้ำตลอดปี แต่ละชั้นสวยแปลกตา มีลักษณะเป็นลานกว้าง ที่มีน้ำไหลแผ่กระจายออกไป สามารถเดินลุยน้ำขึ้นไปชมน้ำตกด้านบนได้

น้ำตกไตรตรึงษ์ (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)

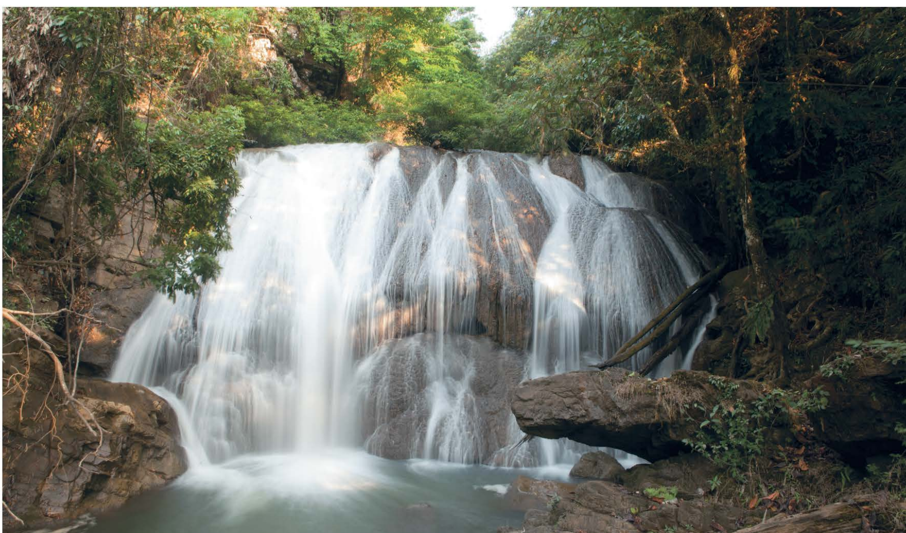
น้ำตกไตรตรึงษ์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ตัวน้ำตกชั้นล่างอยู่ห่างจากถ้ำธารลอดน้อย ๑.๕ กิโลเมตร ลำห้วยที่ไหลลงมาเป็นน้ำตกไตรตรึงษ์ มีต้นน้ำเกิดจากร่องน้ำหลายสายบนทิวเขาสูงด้านทิศใต้และทิศตะวันตกของอุทยานฯ แล้วไหลมาทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ รวมกันเป็นลำห้วยกระพร้อย ซึ่งไหลผ่านถ้ำธารลอดใหญ่ น้ำตกไตรตรึงษ์ และถ้ำธารลอดน้อย

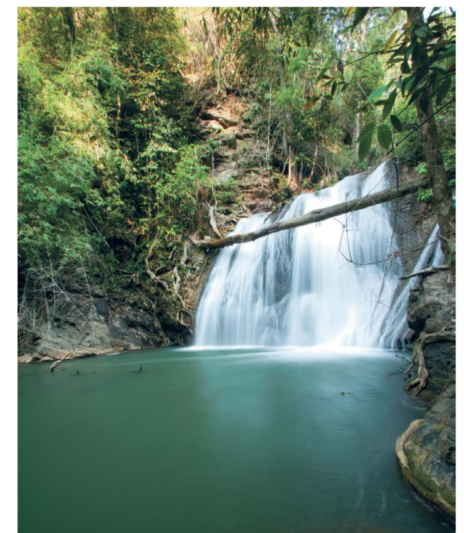
จากนั้นลำห้วยกระพร้อยจะไหลไปลงลำตะเพิน ซึ่งเป็นลำน้ำสำคัญอีกสายหนึ่งของจังหวัดกาญจนบุรี น้ำตกไตรตรึงษ์มี ๓ ชั้น แต่ละชั้นอยู่ห่างกันราว ๑๐๐-๒๐๐ เมตร ชั้นที่ ๑ มีแอ่งน้ำลึก ชั้นที่ ๒ มีผาน้ำตกขนาดกว้างใหญ่ ส่วนชั้นที่ ๓ ผาน้ำตกสูงราว ๒๐ เมตร จากน้ำตกชั้นที่ ๓ นี้มีเส้นทางเดินสู่ถ้ำธารลอดใหญ่ แต่ทางจะค่อนข้างชัน เพราะต้องลัดเลาะไปตามหน้าผาริมน้ำตก

ดูที่ ถ้ำธารลอดน้อย/ ถ้ำธารลอดใหญ่
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 40.095 E99˚ 17.223

น้ำตกนางครวญ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

น้ำตกนางครวญ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกหินปูนขนาดใหญ่ มีต้นกำเนิดจากห้วยทองผาภูมิและห้วยชะอี้รวมกันเป็นลำห้วยใหญ่แล้วไหลลงสู่หุบเขาเกิดเป็นน้ำตก

ชื่อน้ำตกทุ่งนางครวญมีตำนานว่า มาจากการที่มีนักศึกษาหญิงชายคู่หนึ่งมาเที่ยวที่น้ำตกชั้นที่ ๓ ฝ่ายชายลงไปเล่นน้ำ และเป็นตะคริวทำให้เสียชีวิต ฝ่ายผู้หญิงก็ได้แต่ร่ำไห้คร่ำครวญ ชาวบ้านแถวนั้นจึงเรียกว่า น้ำตกนางครวญ

น้ำตกนางครวญมี ๔ ชั้น แต่ละชั้นเป็นหน้าผาสูงใหญ่ ชั้นที่สวยที่สุดคือ ชั้นที่ ๓ ลักษณะสายน้ำจะไหลลงมาจากหน้าผาสูงราว ๓๐ เมตร สู่แอ่งน้ำกว้างที่สามารถลงเล่นได้ สภาพธรรมชาติเป็นป่าดงดิบ จึงมีน้ำไหลตลอดปี ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติลำคลองงู

ดูที่ อุทยานแห่งชาติลำคลองงู
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 54.252 E98˚ 43.811

น้ำตกไทรโยคน้อย (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)

น้ำตกไทรโยคน้อย อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เดิมชื่อ *น้ำตกเขาพัง* มีที่มาจากการพังทลายของหน้าผาหินปูนจนเกิดโขดหินปูนลดหลั่นกันบริเวณเชิงเขา มีสายน้ำไหลตกลงมาสูง ๓๐ เมตร สู่แอ่งน้ำใหญ่เบื้องล่าง

นักท่องเที่ยวนิยมลงเล่นน้ำ แม้ว่าจะเป็นน้ำตกขนาดเล็ก แต่เนื่องจากอยู่ริมทางหลวงหมายเลข ๓๒๓ จึงเป็นที่นิยม ช่วงวันหยุดวันเสาร์-วันอาทิตย์ และนักขัตฤกษ์ การรถไฟแห่งประเทศไทยจัดขบวนพิเศษเพื่อการท่องเที่ยว บริการนำเที่ยวน้ำตกไทรโยคน้อย และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงในจังหวัดกาญจนบุรีด้วย

ดูที่ อุทยานแห่งชาติไทรโยค

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 14.325 E99˚ 03.517

น้ำตกไทรโยคใหญ่ (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)

น้ำตกไทรโยคใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี หรือเรียกอีกชื่อว่า *น้ำตกเขาโจน* เนื่องจากเป็นน้ำตกที่ไหลตกลงจากหน้าผาลงสู่แม่น้ำแควน้อยราวกับกระโจนลงมา หากต้องการชมน้ำตกต้องเดินข้ามสะพานแขวนที่ทอดข้ามแม่น้ำแควน้อย หรือนั่งแพ น้ำตกสูงประมาณ ๘ เมตร ไหลจากลำห้วยลงแม่น้ำแควน้อยโดยตรง มีน้ำไหลตลอดปี

ในอดีตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เคยเสด็จประพาสน้ำตกแห่งนี้ ปัจจุบันฝั่งตรงข้ามมีแพร้านอาหารและเรือนำเที่ยวให้บริการ ใกล้ๆ เป็นน้ำตกไทรโยคเล็ก ลักษณะคล้ายกัน แต่มีขนาดเล็กกว่า

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ อุทยานแห่งชาติไทรโยค

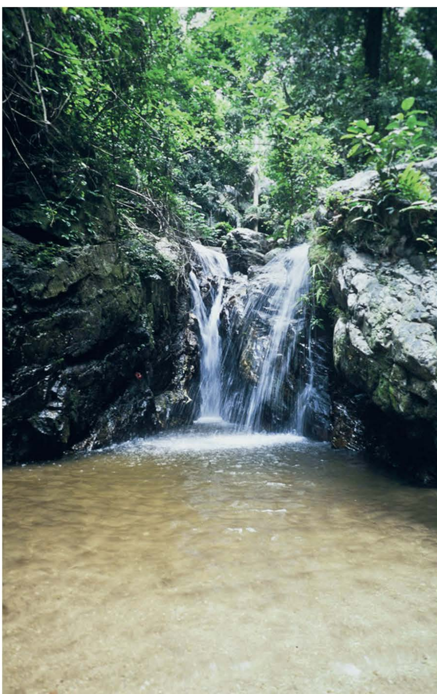
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 26.247 E98˚ 51.139

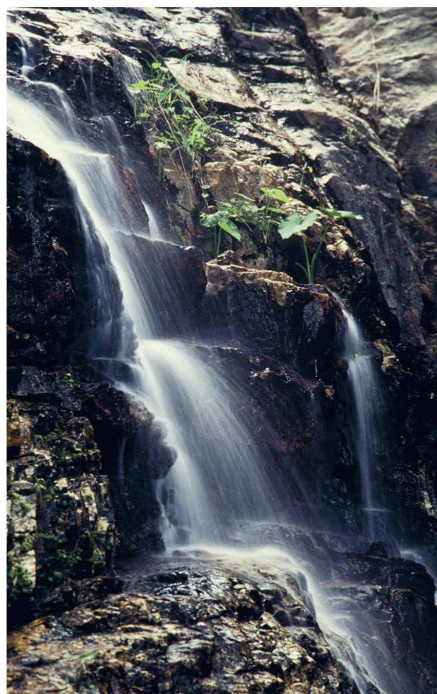
เพลงเขมรไทรโยคเป็นเพลงไทยเดิมที่สร้างการรับรู้และมโนภาพถึงความสวยงามของน้ำตกไทรโยคแก่ผู้ฟัง ให้อยากเดินทางไปเที่ยวชมเมื่อมีโอกาสเดินทางไปจังหวัดกาญจนบุรี

เพลงเขมรไทรโยคทั้งคำร้องและทำนองเป็นบทพระนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เมื่อครั้งได้ตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จฯ ประพาสน้ำตกไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ โดยได้เค้ามาจากทำนองเพลงเขมรกล่อมลูก บทพระนิพนธ์ได้บรรยายถึงความงามของธรรมชาติแล้วประทานนามว่า “เขมรไทรโยค” ออกแสดงครั้งแรกเฉพาะพระพักตร์ ในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๓๑

น้ำตกธารเงิน-ธารทอง (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)

น้ำตกธารเงิน-ธารทอง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ใกล้กับทางเข้าถ้ำธารลอดน้อย มีต้นน้ำอยู่ทางทิศตะวันออกของทิวเขากำแพง ไหลมาตามลำห้วยทองหลาง *น้ำตกธารเงิน* เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ไหลลดหลั่นกันเป็นชั้นๆ จำนวน ๗ ชั้น

ส่วน *น้ำตกธารทอง* เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีชั้นเล็กๆ ถึง ๑๕ ชั้น นอกจากนี้ ตลอดทางเดินไปยังน้ำตกยังสามารถพบกับพันธุ์ไม้นานาชนิด เพราะป่าแถบนี้ค่อนข้างสมบูรณ์

ดูที่ ถ้ำธารลอดน้อย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 39.557 E99° 18.302

น้ำตกน้ำดิบใหญ่ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกน้ำดิบใหญ่ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ บ้านอีต่อง ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี การเดินทางเข้าไปค่อนข้างลำบาก โดยเฉพาะในฤดูฝน ต้องเดินไปตามทางลงเขาชันและลื่นมาก ควรมีเจ้าหน้าที่นำทาง อยู่ทางตอนล่างของน้ำตกเขาใหญ่ สายน้ำของน้ำตกน้ำดิบใหญ่นี้จะไหลไปรวมกับสายน้ำของน้ำตกเขาใหญ่ ทำให้มีน้ำไหลตลอดปี สภาพป่าในบริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์มาก และเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด การเดินทางใช้เส้นทางเดียวกับน้ำตกเขาใหญ่

ดูที่ น้ำตกเขาใหญ่/ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 41.201 E98° 22.837

น้ำตกบิเต็ง (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกบิเต็ง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากหมู่บ้านอีต่อง ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ระยะทาง ๑๒ กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลตลอดปี มีแอ่งน้ำน้อยใหญ่จำนวนมาก เหมาะแก่การพักผ่อนเล่นน้ำ อากาศเย็นสบาย สภาพป่าอุดมสมบูรณ์ไปด้วยต้นไม้ใหญ่และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด แต่การเดินทางค่อนข้างลำบาก ฤดูแล้งนำรถเข้าไปได้ แต่ไม่ถึงตัวน้ำตก ต้องเดินต่อไปอีก ส่วนฤดูฝนไม่สามารถนำรถเข้าไปได้ ต้องเดินเท่านั้น

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

น้ำตกผาตาด (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

น้ำตกผาตาด อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกขนาดกลาง มี ๓ ชั้น เกิดจากลำห้วยกุยมั่ง ไหลลดหลั่นลงมาตามหน้าผาหินปูนสูงราว ๓๐ เมตร แต่ละชั้นมีขนาดใหญ่มาก ข้างน้ำตกสวยงาม ร่มรื่นด้วยป่าเบญจพรรณที่สมบูรณ์ ระหว่างทางเดินขึ้นน้ำตกมีหลุมดินลึก ๒ เมตร ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นหลุมหลบภัยของทหารญี่ปุ่นที่เคยตั้งค่ายพักบริเวณนี้

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 39.088 E98° 46.538

น้ำตกผาแป (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกผาแป อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่พรมแดนไทย-พม่า เป็นทางผ่านไปยังน้ำตกเจ็ดมิตร น้ำตกผาแปตั้งอยู่กลางป่าดิบชื้น ปกคลุมด้วยหมอกเกือบตลอดทั้งปี น้ำตกแห่งนี้เคยเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการทำเหมืองแร่ดีบุก วุลแฟรม สันนิษฐานกันว่าเป็นการกั้นน้ำเพื่อสร้างให้เกิดแรงดันน้ำสำหรับทำกิจกรรมในเหมือง โดยร่องรอยของการทำเหมืองแร่ในอดีตยังพอมองเห็นได้บริเวณยอดเขา

ดูที่ น้ำตกเจ็ดมิตร/ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 39.891 E98˚ 23.087

น้ำตกผาสวรรค์ (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

น้ำตกผาสวรรค์ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นน้ำตกขนาดใหญ่สวยงาม มีความสูง ๘๐ เมตร ไหลลดหลั่นกันถึง ๗ ชั้น ตัวน้ำตกอยู่ในป่าลึกต้องอาศัยการเดินใช้เวลา ๔๐ นาที หรือผู้ที่นิยมรถขับเคลื่อนสี่ล้อสามารถใช้เดินทางไปยังน้ำตกได้ เพราะเส้นทางสู่น้ำตกจะเป็นเส้นทางที่ท้าทาย ช่วงเวลาที่สวยที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงเดือนมกราคม

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 42.065 E98˚ 46.041

น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ตรงบริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ริมทะเลสาบเขื่อนศรีนครินทร์

น้ำตกแห่งนี้เป็นน้ำตกที่เกิดจากลำห้วยแม่ขมิ้นไหลมาจากต้นน้ำของทิวเขากะลา ระบบนิเวศเป็นป่าดิบแล้ง ทางทิศตะวันออกของอุทยานฯ ไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ โดยไหลผ่านทิวเขาหินปูนลดหลั่นลงมาเป็นชั้นๆ ถึง ๗ ชั้น แต่ละชั้นมีชื่อเรียกเรียงลำดับจากชั้นที่ ๑-๗ คือ ดงว่าน ม่านขมิ้น วังหน้าผา ฉัตรแก้ว ไหลจนหลง ดงผีเสื้อ และร่มเกล้า ระยะทางรวม ๒,๒๗๐ เมตร

ทั้งนี้ หากเดินออกจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยวไปไม่ไกล จะพบน้ำตกชั้นที่ ๔ ที่ชื่อ ฉัตรแก้ว นับเป็นชั้นที่สวยงามที่สุด ตัวน้ำตกดูยิ่งใหญ่ด้วยสายน้ำสีขาวไหลตกลงมาเป็นชั้นๆ แวดล้อมด้วยความร่มเย็นของต้นไม้นานาพรรณ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 38.403 E98˚ 59.119

น้ำตกห้วยเหมือง (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

น้ำตกห้วยเหมือง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ไม่ไกลจากบ้านอีต่อง เป็นน้ำตกที่มีน้ำไหลตลอดปี สภาพป่าบางส่วนถูกทำลาย เพราะอยู่ในเขตสัมปทานให้ทำเหมืองแร่ จึงมีการตัดไม้ใหญ่ออกไปบ้าง ปัจจุบันสภาพป่าโดยรอบฟื้นตัวขึ้น ทำให้น้ำตกมีความร่มรื่นสวยงาม

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 23.724 E99˚ 04.858

น้ำตกเอราวัณ (อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)

น้ำตกเอราวัณ อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเอราวัณ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เดิมชื่อ *น้ำตกสะด่องม่องล่าย* ตามชื่อลำห้วยม่องล่าย ซึ่งเกิดจากยอดเขาตาม่องล่ายในทิวเขาสลอบ เป็นน้ำตกหินปูนที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกาญจนบุรี เพราะเป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มีความสูง ๑,๕๐๐ เมตร มีชั้นน้ำตกมากถึง ๗ ชั้น ในชั้นที่ ๗ มีความงดงามที่สุด ลักษณะสายน้ำไหลบ่า มองดูคล้ายกับเศียรช้างเอราวัณ ๓ เศียร จึงกลายมาเป็นที่มาของชื่อน้ำตกแห่งนี้ ในแต่ละชั้นมีความสวยงามร่มรื่นไปด้วยแมกไม้นานาพันธุ์ กล้วยไม้ป่าหลายชนิดบนคาคบไม้ ในช่วงกลางฤดูฝนจนถึงต้นฤดูร้อน จะเป็นช่วงเวลาที่น้ำตกเอราวัณมีความสวยงามมากที่สุด แต่ละชั้นจะมองเห็นสีสันของน้ำเป็นสีฟ้า โดยสีฟ้าจะเห็นชัดเจนขึ้นหากเป็นช่วงที่น้ำน้อย หรือฝนทิ้งช่วงนานๆ แต่ละชั้นมีแอ่งให้ลงเล่นน้ำได้

ดูที่ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 22.351 E99˚ 08.561

เนินช้างศึก (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)

เนินช้างศึก อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี หรือที่เรียกว่า *ฐานปฏิบัติการช้างศึก* สถานที่แห่งนี้เป็นฐานที่มั่นของตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งตั้งบนยอดเขา ไม่มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นปกคลุม จึงเป็นจุดชมวิวภูเขาได้สวยงามรอบด้าน มีความสูง ๑,๐๕๓ เมตร จากระดับทะเลปานกลาง

นักท่องเที่ยวนิยมขับรถขึ้นไปกางเต็นท์พักแรม เพื่อสัมผัสสายลมและอากาศหนาวเย็น ทะเลหมอก พระอาทิตย์ขึ้นและตก ชมทิวทัศน์ทั้งฝั่งไทยและสหภาพพม่า หากท้องฟ้าปลอดโปร่งจะมองเห็นไกลไปถึงทะเลอันดามันฝั่งสหภาพพม่าได้ ด้านล่างยังมองเห็นบ้านอีต่องและเนินช้างเผือกอย่างชัดเจน

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 40.332 E98˚ 22.111

เนินเสาธง

เนินเสาธง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เนินเสาธงตั้งอยู่บนยอดเขา พรมแดนไทย-พม่า เป็นเสาธงติดธงชาติไทยขนาดใหญ่และธงชาติสหภาพพม่าเพื่อบอกให้ทราบว่าจุดนี้คือ พรมแดนของทั้งสองประเทศ จึงเรียกว่า *เนินเสาธง*

นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเที่ยวชมได้บนเนินเสาธงอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี มองเห็นทิวทัศน์ได้รอบด้าน ทั้งฝั่งราชอาณาจักรไทยและฝั่งสหภาพพม่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากท้องฟ้าปลอดโปร่งจะมองเห็นไกลไปถึงทะเลอันดามันฝั่งอ่าวเมาะตะมะ

ดูที่ อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 40.862 E98˚ 21.770

บ่อน้ำแร่ วัดวังขนายทายิการาม

บ่อน้ำแร่ วัดวังขนายทายิการาม ตำบลวังขนาย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

วัดวังขนายทายิการามเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในเรื่องการรักษาโรคผิวหนัง ปวดข้อ ปวดกระดูก อัมพฤกษ์ อัมพาต กระดูกทับเส้น ในแต่ละวันจึงมีประชาชนเดินทางมารับการบำบัดด้วยการอาบน้ำแร่ แช่น้ำร้อน รวมไปถึงนักท่องเที่ยวทั่วไปที่นิยมมาแช่น้ำร้อนเพื่อสุขภาพด้วยเช่นกัน น้ำแร่ร้อนที่นี่มีอุณหภูมิ ๔๒ องศาเซลเซียส

หลังจากมีการส่งไปตรวจวิเคราะห์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน พบว่ามีแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายหลายชนิด ทางวัดจึงเจาะบ่อน้ำร้อนเพิ่มขึ้นรวมเป็น ๕๗ บ่อ โดยมีลักษณะเป็นบ่อแช่คนเดียว มีทั้งแบบนั่งแช่เท้าถึงเข่า แบบนอนแช่ทั้งตัว แบบลงไปนั่งแช่ครึ่งตัว รวมทั้งมีห้องส่วนตัวแยกหญิง-ชาย และมีที่พักสำหรับผู้ป่วยที่มารับการรักษาด้วยบ่อน้ำแร่

วัดขนายทายิการามเปิดทุกวัน เวลา ๐๕.๐๐-๒๑.๐๐ นาฬิกา ไม่เสียค่าบริการ

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 93.081 E99˚ 39.012

บ่อพลอย

บ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ๔๘ กิโลเมตร เป็นพื้นที่ที่พบพลอยไพลินนิลและบุษราคัมจำนวนมาก

ในตัวอำเภอบ่อพลอยจึงมีร้านขายพลอยอยู่หลายร้าน การทำเหมืองพลอยแต่เดิมทำกันแบบชาวบ้านคือ ขุดหลุม หรือเจาะบ่อลึกประมาณ ๑๐-๑๕ เมตร จึงจะพบชั้นพลอย มีความหนาโดยเฉลี่ย ๓ เมตร พบทั้งนิลและพลอยปนกัน

ปัจจุบันการทำเหมืองพลอยมีการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ทันสมัย มีการนำหลักวิชาการมาใช้ทำเหมืองพลอยอย่างเป็นขั้นเป็นระบบ จนสร้างชื่อเสียงให้จังหวัดกาญจนบุรีว่ามีการทำเหมืองพลอยขนาดใหญ่และทันสมัยที่สุด

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 30.877 E99˚ 50.908

บึงเกริงกระเวีย

บึงเกริงกระเวีย ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำขนาดใหญ่ปกคลุมไปด้วยต้นไม้นานาพันธุ์ ในฤดูแล้งมีพื้นที่ ๐.๓๒ ตารางกิโลเมตร (๒๐๐ ไร่)

หากในฤดูฝนบึงน้ำจะขยายออกไปอีกหลายเท่าตามปริมาณน้ำ เป็นแหล่งดูนกน้ำประจำถิ่น เช่น เป็ดแดง เป็ดผีเล็ก นกอีล้ำ และนกกวัก ส่วนช่วงฤดูหนาวราวเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์จะมีนกอพยพมาอาศัยจำนวนมาก

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 50.034 E98˚ 39.835

โบราณสถานในเขตเมืองเก่ากาญจนบุรี

โบราณสถานในเขตเมืองเก่ากาญจนบุรี ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี บริเวณริมแม่น้ำแควใหญ่ มีลักษณะผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีแนวกำแพงล้อมรอบเมืองเก่า มีป้อมมุมเมืองก่อด้วยดินและหินทับถมกัน จากการสำรวจทางโบราณคดีของกรมศิลปากรพบว่าภายในเมืองมีการพบเศษภาชนะดินเผาสมัยอยุธยา เครื่องสังคโลกเคลือบสีเขียวไข่กามีรอยขุดลวดลายใต้เคลือบ และก้อนตะกั่วสันนิษฐานว่าเป็นตะกั่วที่หลอมทำลูกปืน นอกจากโบราณวัตถุที่พบจากการสำรวจแล้ว บริเวณเมืองเก่ากาญจนบุรียังพบโบราณสถานเป็นวัดเก่าแก่อีกหลายวัด ได้แก่

วัดขุนแผน ภายในมีโบราณสถานสำคัญ คือ พระปรางค์วัดขุนแผน เป็นปรางค์เดี่ยวขนาดเล็กสมัยอยุธยา

วัดป่าเลไลยก์ ภายในมณฑปประดิษฐานพระพุทธรูปปางปาลิไลยก์ ซึ่งมีลิงและช้างหมอบอยู่ นอกจากมณฑปอันเป็นจุดเด่นของวัดแห่งนี้แล้ว ภายในวัดยังมีกำแพงแก้ว

วัดแม่หม้าย เป็นวัดที่มีโบราณสถานอยู่ ๒ กลุ่มคือ กลุ่มทิศเหนือและกลุ่มทิศใต้ คือ วัดแม่หม้ายเหนือ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 07.337 E99˚ 24.018

โบราณคดีบ้านดอนเจดีย์

แหล่งโบราณคดีบ้านดอนเจดีย์ ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี บริเวณที่ดอนสูงใกล้ลำห้วยทวน เป็นแหล่งโบราณคดีที่มีการขุดพบเศษภาชนะดินเผากระจัดกระจายโดยรอบ เป็นประเภทหม้อปากผายทั้งขนาดใหญ่และเล็ก ครกตะกรันดินเผา กระเบื้องมุงหลังคาที่เป็นภาชนะตกแต่งลวดลายแบบขุดและลายประทับ

เครื่องปั้นดินเผาที่ค้นพบมีลักษณะภาชนะดินเผาสมัยอยุธยา สันนิษฐานว่าแหล่งโบราณคดีบ้านดอนเจดีย์น่าจะมีอายุสมัยอยุธยาตอนต้นถึงตอนกลาง ปัจจุบันหลักฐานต่างๆ ถูกทำลายไปมาก เพราะพื้นที่ถูกไถเพื่อทำไร่

นอกจากนี้ ยังพบซากกระดูกช้างและอาวุธสมัยโบราณ ซึ่งยืนยันว่าบริเวณนี้เคยเป็นสนามรบขนาดใหญ่มาก่อนในสมัยอยุธยา หลักฐานที่สำคัญ ได้แก่ เจดีย์ยุทธหัตถี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเนื่องในการกระทำยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาของพม่า ปรางค์และเจดีย์ใกล้กับดอนเจดีย์ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์สถานสงคราม เจดีย์วัดบ้านน้อยประกอบด้วยซากวิหารร้าง เจดีย์ราย และซุ้มกำแพง ๒ ซุ้ม เป็นโบราณสถานสมัยอยุธยา นับเป็นกุญแจสำคัญในการระบุที่ตั้งดอนเจดีย์ เพราะมีชื่ออ้างถึงในพงศาวดาร

ดูที่ ด่านเจดีย์สามองค์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 03.449 E99° 41.103

เจดีย์ยุทธหัตถี ตั้งอยู่ในบริเวณแหล่งโบราณคดีดอนเจดีย์ เชื่อกันว่าเป็นเจดีย์ยุทธหัตถีที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงกระทำยุทธหัตถีชนะสมเด็จพระมหาอุปราชาแห่งพม่า โดยปรากฏหลักฐานดังนี้

๑. ในพื้นที่รอบบริเวณมีการค้นพบกระดูกช้าง กระดูกม้าและกระดูกคนมากมาย

๒. มีการค้นพบเครื่องศาสตราวุธ เครื่องแต่งตัวประกอบม้าศึก เครื่องแต่งตัวประกอบช้างศึก ขอสับช้าง โซ่ล่ามช้าง รูปครุฑยุดนาค ในพื้นที่ใกล้เคียง

๓. ชื่อตำบล ตะพังตรุ หนองสาหร่าย ที่ระบุในพระราชพงศาวดารเป็นสถานที่ที่มีอยู่ในอำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

๔. เส้นทางการเดินทัพของพม่าจะข้ามมาทางด่านเจดีย์สามองค์ ผ่านทุ่งลาดหญ้า เขาชนไก่ เมืองกาญจนบุรีเก่า ปากแพรก บ้านทวน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ป่าโมก เข้าอยุธยา จะเห็นได้ว่าเจดีย์ยุทธหัตถีองค์นี้ตั้งอยู่ในเส้นทางการเดินทัพคือที่อำเภอพนมทวน

๕. ที่ดอนเจดีย์แห่งนี้มีต้นข่อยขนาดใหญ่ ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นต้นข่อยที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่ห่างจากเจดีย์ ๑๐๐ เมตร ดังพระราชพงศาวดารกล่าวไว้ว่า ครั้งเหลือบไปฝ่ายทิศขวาของพระหัตถ์ ก็เห็นช้างเศวตฉัตรหนึ่งยืนอยู่ ณ ฉายาข่อย มีเครื่องสูงและทหารหน้าช้างมากก็เข้าพระทัยถนัดว่า ช้างมหาอุปราชา พระเจ้าอยู่หัวทั้งสองก็ขับพระคชสารตรงเข้าไป...

๖. ในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ฉบับวันวลิต ได้กล่าวไว้ว่า ในการกระทำยุทธหัตถีระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระมหาอุปราชาได้กระทำใกล้กับวัดร้างแห่งหนึ่ง ซึ่งจะตรงกับสภาพพื้นที่เจดีย์ยุทธหัตถี บ้านพนมทวนแห่งนี้ยังมีวัดร้างอยู่ทางทิศใต้ของเจดีย์ระยะทาง ๑.๕ กิโลเมตร ปัจจุบันคือวัดบ้านน้อย และยังมีเจดีย์ โบสถ์เก่าแก่ให้เห็นตราบเท่าทุกวันนี้

ประตูเมืองกาญจนบุรี

ประตูเมืองกาญจนบุรี อยู่บนถนนปากแพรก ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี สร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ โดยทรงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพระคลัง (ต่อมาคือ สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยุรวงศ์) อำนวยการสร้างกำแพงเมือง และมีพระยากาญจนบุรีเป็นแม่กองอำนวยการสร้างตัวเมืองกาญจนบุรี

กำแพงเมืองที่สร้างขึ้นแต่เดิมเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๒๐๐ เมตร ยาว ๔๔๐ เมตร เป็นกำแพงก่ออิฐถือปูน มีป้อมมุมเมือง ๔ ป้อม กำแพงด้านยาวมี ๒ ป้อม ป้อมใหญ่ ๑ ป้อมอยู่ด้านหน้าเมือง ประตูเมือง ๖ ประตู

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ กำแพงเมืองและประตูเมืองได้พังทลายลง จึงเหลือเพียงกำแพงเมืองบางส่วนและประตูเมืองไม่กี่ประตูซึ่งเป็นด้านแม่น้ำแควใหญ่

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 01.978 E99° 52.970

สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยุรวงศ์ เป็นผู้สำเร็จราชการแผ่นดินในรัชกาลที่ ๕ เป็นบุตรเจ้าพระยาอรรคมหาเสนาบดี (บุนนาค) กับเจ้าคุณนวล (เจ้าคุณพระราชพันธุ์นวล) รับราชการเป็นมหาดเล็กในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ รับพระราชทานตำแหน่งเป็นนายสุดจินดาหุ้มแพรมหาดเล็ก ได้รับการเลื่อนตำแหน่งตามลำดับ จนถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมเลื่อนขึ้นเป็น สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยุรวงศ์ คนทั่วไปนิยมเรียกว่า สมเด็จเจ้าพระยาองค์ใหญ่

สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยุรวงศ์ เป็นสมเด็จเจ้าพระยาองค์แรกของกรุงรัตนโกสินทร์ มีหน้าที่เป็นผู้ถวายงาน ปฏิบัติหน้าที่ผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน ดูแลต่างพระเนตรพระกรรณทั่วทั้งพระราชอาณาจักร ใช้ตราสุริยมณฑลเทพบุตรชักรถ ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์แห่งตระกูลบุนนาค ท่านเป็นผู้สร้างวัดประยูรวงศาวาสวรวิหาร

ปางช้างไทรโยค

ปางช้างไทรโยค บ้านลุ่มผึ้ง ตำบลลุ่มสุ่ม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ก่อตั้งโดยลูกหลานชาวกูยหรือส่วย เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความผูกพันกับช้างในหมู่บ้านช้างจังหวัดสุรินทร์มาแต่โบราณ จึงดูแลและพิถีพิถันกับการเลี้ยงช้างตามวิถีของช้างได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ยังพัฒนาและปรับปรุงวิธีการเลี้ยงช้างเสมอมา

นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับช้างได้มากมาย เพื่อให้เข้าใจถึงคุณค่าและความสามารถของช้างไทย จึงจัดให้มีกิจกรรมอันหลากหลาย เช่น แม่ช้างให้นมลูกในสภาพแวดล้อมที่ดี ที่นี่จึงมักมีลูกช้างเกิดใหม่อยู่เสมอ การแสดงความสามารถของช้าง นั่งช้างชมธรรมชาติ นักท่องเที่ยวสามารถล่องแพไม้ไผ่ ชมความงามของธรรมชาติลำธารและภูเขารอบ ๆ บริเวณปางช้างได้อีกด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 06.649 E99˚ 08.674

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการสันนิษฐานว่าน่าจะเป็นสถานที่ที่สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงทำยุทธหัตถีกับพระมหาอุปราชาแห่งกรุงหงสาวดีจากการค้นพบหลักฐานแวดล้อมที่ดีหลายอย่าง จึงได้มีการจัดสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ขึ้นใกล้กับโบราณสถานดอนเจดีย์ ประดิษฐานพระบรมรูปสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ประทับบนสัปคับพระคชาธารผูกเครื่องมั่น หรือหลังช้างที่มีเครื่องศาสตราวุธพร้อมสำหรับการออกทำศึกสงคราม มีขุนนางผู้ใหญ่เป็นนายทหารประจำหน้าที่ควาญในส่วนของคอช้างและท้ายช้าง ด้านข้างมีภาพสลักนูนต่ำจำลองเหตุการณ์ในการทำยุทธหัตถี

ภายในบริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์มีอาคารแสดงนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และจัดแสดงโบราณวัตถุที่ชาวบ้านพบจากพื้นที่บริเวณนี้เก็บแสดงไว้ในตู้จัดแสดงให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษา อาคารถัดมาคือห้องพิพิธภัณฑ์พระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช มีวีดิทัศน์เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 03.541 E99˚ 40.905

ยุทธหัตถี หรือการชนช้าง เป็นการต่อสู้ทำสงครามบนหลังช้างตามพระราชประเพณีโบราณของกษัตริย์ในภูมิภาคอุษาคเนย์ที่ได้รับมาจากอินเดีย โดยถือเป็นยอดยุทธวิธีของนักรบ เพราะเป็นการต่อสู้อย่างตัวต่อตัว แพ้ชนะวัดกันที่ความคล่องแคล่วแกล้วกล้า และการควบคุมบังคับช้าง โดยมิต้องอาศัยรี้พลหรือกลอุบายแต่อย่างใด โดยปกติในการทำสงคราม โอกาสที่จอมทัพทั้งสองฝ่ายจะเข้าใกล้ชิดจนชนช้างกันได้นั้นมีน้อยครั้ง ดังนั้นกษัตริย์พระองค์ใดกระทำยุทธหัตถีชนะจะได้รับการยกย่องว่ามีพระเกียรติยศสูงสุด แม้แต่ผู้แพ้ก็ได้รับการยกย่องสรรเสริญในฐานะนักรบที่แท้จริง

พระปรางค์เขารักษ์

นอกจากปรางค์ประธานแล้ว บริเวณใกล้กันยังมีโบราณสถานอีกหลายแห่งเรียงรายอยู่ ประกอบไปด้วย

ปรางค์ขนาดเล็กตั้งอยู่บนเชิงเขาทางด้านซ้ายมือ สร้างเลียนแบบปรางค์ประธาน สูง ๖ เมตร ก่อด้วยอิฐ ฐานด้านทิศตะวันออกของปรางค์ประธานก่อด้วยอิฐยาว ๑๕ x ๙ เมตร

พระพุทธรูปปางพระปาลิไลยก์เบื้องหน้ามีช้างถวายกระบอกน้ำและลิงกำลังถวายรังผึ้ง รอบๆ มีใบเสมาทำด้วยหินชนวน (มีการแกะสลักลวดลายบางแผ่น) ปักอยู่รอบๆ ๘ ทิศ และเจดีย์รายเล็กๆ อีก ๒ องค์

พระปรางค์เขารักษ์ ตำบลดอนแสลบ อำเภอห้วยกระเจา จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ในวัดเขารักษ์ซึ่งตั้งอยู่บนยอดเขาที่มีบันไดทางเดินขึ้นทางด้านทิศเหนือจำนวน ๓๕๒ ขั้น ตามตำนานเล่าว่า เมื่อครั้งที่กองทัพพม่าเข้าตีกองทัพเจ้าเมืองกาญจนบุรีและกองทัพจากกรุงศรีอยุธยา ชาวบ้านแห่งนี้ได้พร้อมกันผลิตอาวุธที่พอจัดหาได้ในหมู่บ้าน เช่น ทำหอก และธนูจากไม้ ต่อมาเมื่อทหารพม่าเดินทัพมาถึงบ้านเขารักษ์ ชาวบ้านเข้ารบกับทหารพม่าอย่างเต็มกำลัง จนสามารถต้านทัพพม่าได้สำเร็จ แต่การสู้รบครั้งนี้ชาวบ้านเสียชีวิตมาก จึงร่วมกันสร้างพระปรางค์บนยอดเขาเพื่อเป็นอนุสรณ์ในการต่อสู้ครั้งนี้

ลักษณะสำคัญของพระปรางค์เขารักษ์ เป็นพระปรางค์ก่อด้วยอิฐไม่สอปูน ทรงฝักข้าวโพด ตรงส่วนเรือนธาตุยังสมบูรณ์ มีซุ้มจระนำประดิษฐานพระพุทธรูปยืนปูนปั้นที่ปัจจุบันเหลือเพียงด้านทิศตะวันออกที่ยังมีร่องรอยของพระวรกายให้เห็น

ส่วนยอดปรางค์ประดับด้วยกลีบขนุนสูง ๗ ชั้น และซุ้มจัตุรทิศ ลักษณะโดยทั่วไปของพระปรางค์เขารักษ์ มีส่วนคล้ายกับพระปรางค์ในวัดพระศรีมหาธาตุ จังหวัดสุพรรณบุรี และวัดพระศรีมหาธาตุ จังหวัดกาญจนบุรี แต่เอกลักษณ์โดดเด่นของพระปรางค์เขารักษ์แห่งนี้คือ การเป็นพระปรางค์ที่สร้างอยู่บนยอดเขาซึ่งพบที่นี่ที่เดียวในประเทศไทย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 16.169 E99° 46.121

พระโพธิสัตว์กวนอิม (วัดทุ่งสมอ)

พระโพธิสัตว์กวนอิม ตำบลทุ่งสมอ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ประดิษฐานอยู่ภายในวัดทุ่งสมอ เป็นพระโพธิสัตว์กวนอิมประทับยืน งดงามมาก สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยพระจิงเฮาจารุโภ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า *หลวงเตี่ย* รวมถึงพระมหากัจจายน์ประทับยืนที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำหรับพระพุทธรูปทั้งสององค์ได้แนวความคิดจากการที่หลวงเตี่ยมีโอกาสเดินทางไปมาระหว่างฮ่องกงและสิงคโปร์บ่อยครั้ง ได้เห็นแรงศรัทธาของผู้คนที่มีต่อพระโพธิสัตว์กวนอิมและพระมหากัจจายน์ จึงได้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ที่เลื่อมใสได้สักการบูชา ปัจจุบันมีทั้งชาวไทยและต่างประเทศนิยมเดินทางไปนมัสการขอพร

นอกจากนี้ วัดทุ่งสมอยังมีพระพุทธรูปเก่าแก่ที่ผู้คนในพื้นที่ให้ความเคารพนับถือมาสักการะ ประดิษฐานเป็นพระประธานในโบสถ์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 04.427 E99° 39.432

พระกวนอิม หรือเจ้าแม่กวนอิม

พระกวนอิมคือ พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ในพระพุทธศาสนานิกายมหายานซึ่งเป็นที่รู้จักนับถือในประเทศอินเดีย พระอวโลกิเตศวรนี้จะปรากฏพระกายรูปลักษณ์ต่าง ๆ ตามโอกาสและเวลา เพื่อนำสัตว์ให้ข้ามพ้นโอฆสงสารเป็น ๓๓ รูปกาย

ในจำนวนนี้มีรูปกายหนึ่งเป็นหญิงคือ พระกวนอิมโพธิสัตว์ซึ่งเป็นที่นับถือแพร่หลายในประเทศจีนและประเทศที่นับถือพุทธศาสนานิกายมหายาน

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาว

พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีลักษณะเป็นอาคาร ๒ ชั้น ภายในจัดเป็นศูนย์ศึกษาประวัติบ้านหนองขาว พื้นที่ชั้นล่างจัดแสดงนิทรรศการ ๔ เรื่องคือ ความเป็นมาของบ้านหนองขาวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เส้นทางคมนาคมโบราณการเดินทัพ การค้าของบ้านหนองขาวส่วนหนึ่งของสุวรรณภูมิและท้องถิ่นหนองขาว ส่วนพื้นที่ชั้นบนจัดแสดงวิถีชีวิตของคนหนองขาว ผู้หญิงหนองขาวที่ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ หลวงพ่อพยอม และศูนย์กลางความเชื่อของชุมชน

นอกจากนี้ วัตถุที่นำมาจัดแสดงล้วนแล้วแต่เป็นของชาวบ้านในชุมชนได้ใช้สอยอยู่จริงและมีความหมายต่อชาวบ้านทั้งสิ้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 03.238 E99˚ 37.776

พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า (Thailand-Burma Railway Centre)

พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ใกล้กับสุสานทหารสัมพันธมิตร (ดอนรัก) เป็นพิพิธภัณฑ์ของเอกชนที่เปิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ตั้งขึ้นเพื่อจัดแสดงข้อมูลการสร้างทางรถไฟสายมรณะจากอำเภอหนองปลาดุก อาณาจักรไทย ไปยังเมืองธันบูซายัด สหภาพพม่า ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ นักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่เคยเกิดขึ้นในจังหวัดกาญจนบุรี

ภายในพิพิธภัณฑ์ประกอบด้วยข้อมูลต่างๆ อย่างละเอียด เช่น เหตุผลที่ต้องสร้างทางรถไฟ การวางแผนการก่อสร้าง เส้นทางการลำเลียงคนงาน (เชลยศึก) การดำเนินชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของเชลยศึก การสิ้นสุดทางรถไฟ ผ่านการจัดแสดงด้วยชุดนิทรรศการ แผนภูมิ แบบจำลอง สภาพภูมิศาสตร์ของเส้นทาง รถไฟ ค่ายผู้อพยพ จำนวนผู้เสียชีวิต โดยมีแผนที่อิเล็กทรอนิกส์แสดงความก้าวหน้าในการสร้างทางรถไฟ และเส้นทางรถไฟจำลองขนาด ๑ : ๕๐,๐๐๐ ภาพชุดจากเหตุการณ์จริงถึง ๖๐ กลุ่ม ภาพแสดงการก่อสร้างทางรถไฟผ่านช่องเขาขาดในตอนกลางคืน โดยจัดสร้างอยู่ในร่องลึก ๓ เมตร มองคล้ายภาพถ่ายทางอากาศ ชุดนิทรรศการที่โดดเด่นและสำคัญ เช่น กล่องไฟแสดงการกระจายเชลยศึกไปยังจุดต่างๆ ในเอเชียของญี่ปุ่น แบบจำลองเส้นทางรถไฟจากหนองปลาดุกถึงธันบูซายัด ความยาว ๙ เมตร แบบจำลองการตัดภูเขาเพื่อสร้างทางรถไฟลึก ๓ เมตร แบบจำลองค่ายพักเชลยศึก และภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น เป็นต้น

นอกจากนี้ ภายในพิพิธภัณฑ์ยังมีบริการพิเศษ มีห้องสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการค้นคว้าข้อมูลได้เข้าไปใช้บริการ มีการบันทึกข้อมูลของเหล่าเชลยศึกที่ตายในระหว่างการสร้างทางรถไฟ ข้อมูลเหล่านี้ล้วนเป็นข้อมูลจริงที่ได้จากการค้นคว้าและคำบอกเล่าของเหล่าเชลยศึกที่มีชีวิตอยู่และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น รวมไปถึงการบริการนำเที่ยวยังจุดต่างๆ เพื่อศึกษาประวัติศาสตร์ทางรถไฟสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ เปิดบริการทุกวัน ตั้งแต่ ๐๙.๐๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา

ดูที่ สุสานทหารสัมพันธมิตร (ดอนรัก)

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 01.940 E99˚ 31.488

พิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและเชลยศึก (พิพิธภัณฑ์สงครามวัดใต้)

อักษะ

อักษะ แปลว่า เพลา หรือแกน นำมาใช้เรียกกลุ่มประเทศอันประกอบด้วย เยอรมนี อิตาลี และญี่ปุ่น ที่รวมเป็นแกนร่วมรบกับกลุ่มประเทศฝ่ายสัมพันธมิตรในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาสามฝ่าย เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๓

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ฝ่ายอักษะได้เข้ายึดครองพื้นที่ทั่วโลกมากมาย ทั้งในทวีปยุโรป ทวีปแอฟริกา และทวีปเอเชีย ทว่าในการสู้รบกับฝ่ายสัมพันธมิตร ฝ่ายอักษะต้องประสบกับความปราชัย

พิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและเชลยศึก หรือพิพิธภัณฑ์สงครามวัดใต้ อยู่ในบริเวณวัดไชยชุมพลชนะสงคราม หรือวัดใต้ ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

พระเทพปัญญาสุธี เจ้าอาวาสวัดไชยชุมพลชนะสงครามได้ดำเนินการก่อสร้างและจัดตั้งพิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและเชลยศึกขึ้น ให้เป็นสถานที่เก็บรวบรวมเอกสาร หลักฐานภาพเขียน ภาพถ่าย ตลอดจนเครื่องใช้ไม้สอยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สร้างทางรถไฟสายมรณะในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ และเพื่ออุทิศคุณความดีให้แก่เชลยสงครามที่ต้องเสียชีวิตจากการสร้างทางรถไฟสายยุทธศาสตร์ กาญจนบุรี-พม่า ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ ๒ เปิดให้บริการทุกวัน

ดูที่ ทางรถไฟสายมรณะ/ วัดไชยชุมพลชนะสงคราม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 00 982 E99° 31.831

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า

บ้านเก่า

บ้านเก่าเป็นหมู่บ้านเล็ก ๆ ริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย ตำบลจรเข้เผือก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญ เนื่องจากมีการค้นพบโบราณวัตถุสมัยก่อนประวัติศาตร์จำนวนมากโดย ดร.เอช อาร์ แวน ฮิกเกอเร็น นักโบราณคดีชาวฮอลันดาที่ถูกจับมาเป็นเชลยศึกสร้างทางรถไฟสายมรณะ ซึ่งได้เก็บรวบรวมขวานหิน กำปั้น ขวานหินกะเทาะที่พบปะปนอยู่กับหินกรวดแม่น้ำไว้ และบันทึกเรื่องราวเปิดเผยเกี่ยวกับสิ่งที่ค้นพบออกเผยแพร่

ต่อมาจึงมีโครงการสำรวจร่วมกันระหว่างนักโบราณคดีไทยและนักโบราณคดีชาวเดนมาร์ก มีการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของสถานที่แห่งนี้ ผลการศึกษาค้นคว้าพบหลักฐานว่า ที่บ้านเก่าเคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์ยุคหินเก่า ทำให้บ้านเก่ากลายเป็นสถานที่ดึงดูดความสนใจของนักโบราณคดีและนักประวัติศาสตร์มาจนทุกวันนี้

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า ตำบลจรเข้เผือก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ริมแม่น้ำแควน้อย ห่างจากตัวเมืองกาญจนบุรี ระยะทาง ๓๕ กิโลเมตร เป็นสถานที่เก็บรวบรวมโบราณวัตถุและโครงกระดูกมนุษย์ที่ขุดค้นพบจากแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่บ้านเก่า ถือเป็นการขุดค้นทางวิชาการอย่างเป็นระบบและอย่างละเอียดเป็นแห่งแรก โดยคณะสำรวจไทย-เดนมาร์ก ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๐๕

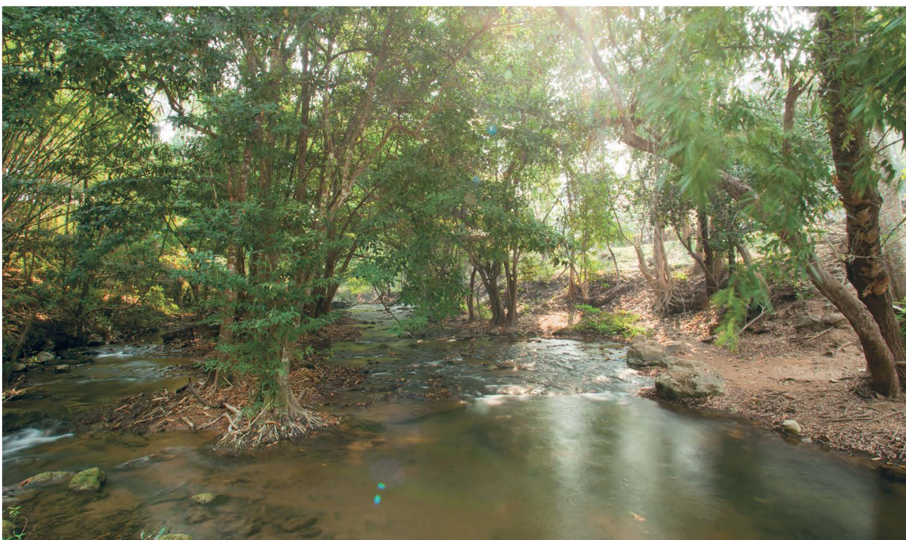
ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๘ กรมศิลปากรได้จัดตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า เพื่อเก็บรวบรวมโบราณวัตถุและโครงกระดูกมนุษย์ สำหรับใช้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า เปิดบริการตั้งแต่วันพุธถึงวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ นาฬิกา ปิดทุกวันจันทร์ วันอังคาร และวันหยุดนักขัตฤกษ์

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 58.863 E99˚ 17.936

พุน้ำร้อนหินดาด

พุน้ำร้อนหินดาดอยู่ในตำบลหินดาด อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เดิมเรียกว่า น้ำพุร้อนกุยมั่ง มีลักษณะเป็นน้ำร้อนพุออกมาจากร่องหิน ทหารญี่ปุ่นเป็นผู้ค้นพบเมื่อสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะผ่านบริเวณใกล้เคียง จึงได้สร้างบ่อซีเมนต์ขนาด ๒๐ ตารางเมตร เพื่อกักเก็บน้ำไว้อาบ น้ำที่นี่ไม่มีกลิ่นเหม็นของแร่ธาตุ เชื่อกันว่ามีสรรพคุณรักษาโรคเหน็บชาและโรคไขข้ออักเสบ อุณหภูมิของน้ำไม่สูงมากนัก อยู่ที่ ๔๕-๕๐ องศาเซลเซียส รอบบริเวณร่มรื่นไปด้วยพรรณไม้ มีบ่อน้ำร้อนจำนวน ๓ บ่อ บ่อตรงกลางจะร้อนที่สุดเพราะมีตาน้ำร้อนข้างล่าง มีห้องอาบน้ำ บริการนวดแผนไทย

นอกจากนี้ ด้านข้างยังมีธารน้ำจากน้ำตกหินดาดไหลผ่าน สะดวกต่อการลงแช่สลับกับการแช่น้ำพุร้อน ช่วยให้ร่างกายผ่อนคลายและสดชื่น ผู้ที่มาแช่ควรเตรียมน้ำเย็นมาดื่มด้วย และต้องอาบน้ำเย็นก่อนและหลังแช่ตัว ส่วนผู้ที่เป็นโรคหัวใจและความดันสูงไม่ควรแช่นานเกิน ๓๐ นาที

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 37.502 E98° 43.479

พุปูราชินี

พุปูราชินี อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่พุ หรือบริเวณมีน้ำขัง เป็นแหล่งอาศัยของปูราชินี สัตว์ป่าคุ้มครองที่หายากในสภาพธรรมชาติ พบครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๖ บริเวณป่าทึบของทิวเขาตะนาวศรีด้านตะวันออกของประเทศไทย เขตอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ต่อมาได้ข้อสรุปว่า ปูที่พบเป็นปูน้ำจืดชนิดใหม่ของโลก มีสีสันสวยงามที่สุดในบรรดาปูน้ำจืด ได้มีการขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตถวายนามเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ

ปูราชินีพบอาศัยอยู่บริเวณพุ ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำกลางป่า มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติพุปูราชินีอยู่ใกล้กับพุหนองปลิง เป็นสะพานไม้ทอดยาวผ่านสังคมป่าพุที่ร่มรื่น เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้คนลงไปเหยียบย่ำพื้นที่ป่าพุ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศได้

ตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติยังมีเรื่องราวของระบบนิเวศป่าพุน้ำจืดให้ได้ศึกษาเรียนรู้

ปูราชินี
ชื่อท้องถิ่น : ปูราชินี ปูสามสี
ชื่อสามัญ : Regal crab
ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Thaiphusa sirikit*
ชื่อวงศ์ : Potamidae

ปูราชินีจะมีขาเป็นสีแดง ตรงโคนขา ก้ามหนีบ และบริเวณขอบกระดองเป็นสีขาว ตรงกลางกระดองเป็นสีน้ำเงิน ดูแล้วคล้ายกับธงชาติไทย ชาวบ้านจึงเรียกปูชนิดนี้ว่า *ปูสามสี* หรือ *ปูธงชาติ*

ปูราชินีจัดว่าเป็นปูน้ำจืดประเภทปูป่าที่มีสีสันสวยงามที่สุด โดยสีของปูราชินีจะสดใสเต็มที่ในช่วงฤดูฝน ซึ่งเป็นฤดูผสมพันธุ์ ส่วนในฤดูแล้งจะจำศีลนานถึง ๖ เดือน ขนาดตัวโตเต็มที่วัดจากความกว้างของกระดองประมาณ ๕ เซนติเมตร

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 36.080 E98° 36.775

พุหนองปลิง

ป่าพรุ

ป่าพรุ เป็นป่าที่มีพื้นที่ลุ่มน้ำขัง ดินเป็นหล่มเลนและมีซากอินทรียวัตถุทับถม ทำให้ดินยุบลงตัวได้ง่าย พืชที่ขึ้นในป่าพรุจึงมีการพัฒนาและมีความหลากหลาย ส่วนสัตว์ชนิดต่างๆ ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ป่าพรุจึงเป็นป่าที่มีลักษณะเด่นแตกต่างไปจากป่าอื่น ไม่ว่าจะเป็นสภาพป่าขึ้นอยู่ลักษณะของดิน หรือองค์ประกอบต่างๆ โดยถ้าจะจำแนกอยู่ในป่าประเภทไม่ผลัดใบเช่นเดียวกับป่าดงดิบชื้น แต่สภาพป่ากลับแตกต่างจากป่าประเภทอื่นๆ โดยสิ้นเชิง

พุหนองปลิง อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำกลางป่าที่ชาวบ้านในท้องถิ่นเรียกกันว่า พุ เนื่องจากมีตาน้ำที่ผุดขึ้นมาจากใต้ดินในหนองน้ำกลางป่าที่ชุกชุมไปด้วยปลิง จึงเรียกกันว่า *พุหนองปลิง*

สำหรับคำว่า พุ หรือป่าพุ ต่างจากป่าพรุ โดยคำว่า พุคือน้ำ หรือแก๊สที่ผุดขึ้นมาจากใต้ดิน ไหลผ่านรอยแยกของชั้นหินปูนขึ้นมาจนเกิดน้ำขังกลายเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ทำให้มีน้ำขังในระดับตื้นๆ และมีการไหลเวียนของน้ำสม่ำเสมอ ทำให้น้ำในพุใสอยู่ตลอด จากสภาพแวดล้อมเหล่านี้ ส่งผลให้พืชและสัตว์บางชนิดสามารถปรับตัวในระบบนิเวศแบบนี้ได้ กลายเป็นลักษณะเฉพาะของป่าพุขึ้นมา

บริเวณพุหนองปลิงมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติระยะทาง ๕๐๐ เมตร เป็นสะพานไม้ที่ลัดเลาะไปเหนือป่าพุ ตลอดเส้นทางจะพบสิ่งที่น่าสนใจและหายาก ไม่ว่าจะเป็นไม้ยืนต้น มอสส์ เฟิน และกล้วยไม้ เช่น เฟินใบบางที่เป็นดัชนีชี้วัดความชุ่มชื้นและอุดมสมบูรณ์ของป่า กล้วยไม้ผีเสื้อน้อยที่หายากแต่กลับพบทั่วไปในป่าพุ และไม้ยืนต้นที่มีพูพอน รวมไปถึงนกชนิดต่างๆ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚37.649 E98˚36.200

เมืองบาดาล

เมืองบาดาล หรือวัดใต้น้ำ ตำบลหนองขลู อำเภอสังขละ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในทะเลสาบของเขื่อนเขาแหลม หรือเขื่อนวชิราลงกรณ์ ช่วงที่น้ำลงราวเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนจะมีโบสถ์โผล่พ้นน้ำขึ้นมาให้เห็นอย่างชัดเจน นักท่องเที่ยวสามารถนั่งเรือเข้าไปชมในระยะใกล้ได้ แต่ในช่วงเวลาที่น้ำขึ้นสูงตามปกติจะมองเห็นแค่เพียงยอดโบสถ์เท่านั้น

สำหรับโบสถ์ที่จมน้ำอยู่ในเมืองบาดาลนั้น เป็นโบสถ์หลังเดิมของวัดวังก์วิเวการาม พระราชอุดมมงคล หรือหลวงพ่ออุตตมะได้สร้างขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยมีชาวกะเหรี่ยงและชาวมอญที่อพยพเข้ามาช่วยกันก่อสร้างในบริเวณที่เรียกว่า *สามประสบ* ซึ่งเป็นจุดที่แม่น้ำ ๓ สายคือ แม่น้ำซองกาเลีย แม่น้ำบีคลี่ และแม่น้ำรันตีไหลผ่านมาบรรจบกัน

ต่อมาในปี ๒๕๒๗ มีการก่อสร้างเขื่อนเขาแหลมขึ้นเพื่อเก็บกักน้ำ ทำให้อำเภอสังขละบุรีและวัดวังก์วิเวการามบางส่วนถูกน้ำท่วม หลวงพ่ออุตตมะจึงสร้างวัดวังก์-วิเวการามขึ้นใหม่ บริเวณเชิงเขาที่น้ำท่วมไม่ถึง ดังบริเวณที่อยู่ปัจจุบัน

ดูที่ วัดวังก์วิเวการาม/ เขื่อนวชิราลงกรณ/ แม่น้ำซองกาเลีย/ แม่น้ำบีคลี่/ แม่น้ำรันตี

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 07.693 E98˚ 27.349

อุโบสถ หรือโบสถ์

โบสถ์ ถือเป็นศาสนสถานที่สำคัญของวัดในพุทธศาสนาที่มีชื่อเรียกแตกต่างกัน ด้วยเป็นสถานที่ที่พระภิกษุสงฆ์ใช้ทำสังฆกรรม สวดปาติโมกข์ในวันพระ แต่เดิมในการทำสังฆกรรมของพระภิกษุสงฆ์จะใช้เพียงพื้นที่โล่งๆ ที่กำหนดขอบเขตพื้นที่จากตำแหน่งขอบขัณฑสีมา เช่นเดียวกับพระภิกษุฝ่ายอรัญ-วาสี (วัดป่า) ในสมัยต่อมา พระภิกษุฝ่ายคามวาสีมีวัด หรือพระอาราม ที่มีเขตพุทธาวาส ได้แก่ อุโบสถ วิหาร และเจดีย์ เป็นที่ทำสังฆกรรม และมีเขตสังฆาวาสเป็นที่จำพรรษา

พระอารามได้มีการพัฒนามาจนปัจจุบัน อาคารที่ทำสังฆกรรมของพระภิกษุสงฆ์ มีทั้งที่ใช้คำเรียก อุโบสถ นอกจากคำนี้มีคำว่า โรงอุโบสถ โบสถ์ สิม แต่หากเป็นพระอารามหลวงเรียกกันว่า พระอุโบสถ

เมืองโบราณพงตึก

เมืองโบราณพงตึก ตำบลพงตึก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นชื่อของหมู่บ้านเล็กๆ ริมฝั่งแม่น้ำแม่กลองที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๐ หลังจากที่ชาวนาได้ขุดพบโครงกระดูกมนุษย์ขนาดใหญ่ฝังอยู่ท่ามกลางพระพุทธรูปโบราณทำด้วยทอง เงิน และทองเหลือง และเริ่มมีการสำรวจและขุดค้นทางโบราณคดีอย่างเป็นทางการ ทำให้พบซากโบราณสถานและโบราณวัตถุศิลปะแบบทวารวดี มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๑-๑๒ หลายอย่าง เช่น ซากอาคารหลายอาคาร รวมถึงพระพุทธรูปสำริดศิลปะแบบคุปตะ พระนารายณ์ศิลาตะเกียงโรมันสำริด ดอกไม้ทอง ระฆังหินชิ้นส่วนลายปูนปั้น ลูกปัด-เครื่องประดับต่างๆ และเศษภาชนะดินเผา

หลักฐานทางโบราณคดีที่พบจากการสำรวจและขุดค้น ทำให้เห็นว่าเมืองโบราณพงตึกอยู่บนเส้นทางที่มาจากทางภาคใต้ของสหภาพพม่า ผ่านมาทางด่านเจดีย์สามองค์ อีกทั้งตั้งอยู่ในเขตกึ่งกลางระหว่างเมืองราชบุรีกับเมืองนครปฐม และเมืองราชบุรีกับเมืองกาญจนบุรี ดังนั้น น่าจะเป็นไปได้ว่าเมืองนี้เป็นสถานที่แวะพักของนักเดินทางที่เดินทางระหว่างเมืองดังกล่าว จึงทำให้พบโบราณวัตถุหลากหลาย ทั้งศิลปะอินเดียแบบคุปตะ ศิลปะแบบทวารวดี และโบราณวัตถุศิลปะกรีก-โรมัน

ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเมืองโบราณพงตึกเป็นโบราณสถานของชาติ และทางวัดดงสักได้รวบรวมโบราณวัตถุที่พบเพื่อจัดแสดงไว้ในวัดเพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าชมและศึกษา

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 53.564 E99˚ 46.907

ตะเกียงโรมันโบราณที่พบในพื้นที่เมืองโบราณพงตึกนับเป็นโบราณวัตถุชิ้นสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองในอดีตของเมืองโบราณแห่งนี้ได้เป็นอย่างดี ศาสตราจารย์ ยอร์ช เซเดส์ ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับโบราณวัตถุชิ้นนี้ว่า

"รายละเอียดของลวดลายเครื่องตกแต่งตะเกียงน่าสนใจมาก ด้ามทำเป็นรูปลายปาล์มอยู่ระหว่างปลาโลมา ๒ ตัว ลายใบปาล์มและปลาโลมานี้เป็นที่รู้จักกันดีในลวดลายเครื่องประดับแบบกรีก-โรมัน ปลาโลมาเป็นสัญลักษณ์ของเมืองที่อยู่ริมทะเล และข้อนี้ก็ไม่น่าแปลกอะไร เมื่อวัตถุชิ้นนี้คงถูกนำมายังภูมิภาคแถบนี้โดยพ่อค้าที่เดินทางทางเรือ"

แม้จะไม่ใช่งานชั้นเยี่ยม แต่คงทำขึ้นในดินแดนแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และไม่ใช่ตะเกียงที่ชาวอินเดียทำลอกแบบ ถ้าตะเกียงนี้ไม่ได้ทำที่อินเดีย คงถูกนำมาจากประเทศอิตาลีหรือประเทศกรีซ หรือจากที่ใดที่หนึ่งที่เราเรียกกันในทวีปยุโรปปัจจุบันว่า ภาคตะวันออกไกล ข้อนี้ทำให้เกิดปัญหาที่น่าสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างดินแดนประเทศไทยในปัจจุบัน กับอาณาจักรโรมันในพุทธศตวรรษที่ ๗ หรือพุทธศตวรรษที่ ๖

แม่น้ำแควน้อย

แม่น้ำแควน้อย เป็นแม่น้ำสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี กำเนิดจากลำน้ำ ๓ สาย คือ ลำน้ำรันตี ลำน้ำซองกาเลีย และลำน้ำบีคลี่ ไหลมาบรรจบกันที่สามประสบ ในพื้นที่อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแม่น้ำแควน้อย ไหลผ่านอำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี มีความยาว ๓๑๕ กิโลเมตร ก่อนจะไหลลงมารวมกับแม่น้ำแควใหญ่ เป็นแม่น้ำแม่กลองที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี

ลักษณะภูมิประเทศในลุ่มน้ำแควน้อยโดยทั่วไปเป็นภูเขาใหญ่น้อยเรียงสลับซับซ้อนและสูงชัน บางแห่งเป็นหน้าผาสูง บางแห่งเป็นที่ราบตามริมห้วยและริมแม่น้ำ ระบบนิเวศของป่าในลุ่มน้ำแควน้อย ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้เบญจพรรณ และป่าดงดิบ มีป่าไผ่แซมอยู่ทั่วไป ตลอดสองฟากฝั่งที่แม่น้ำแควน้อยไหลผ่านได้ก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ ได้มีการก่อสร้างเขื่อนวชิราลงกรณ์ หรือเขื่อนเขาแหลม ขวางกั้นลำน้ำ เสร็จสมบูรณ์เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๘ ก่อให้เกิดเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่

นอกจากนี้ ยังมีทั้งทิวทัศน์ น้ำตกและน้ำพุที่สวยงาม รวมถึงที่พักหลากหลายระดับ

ดูที่ แม่น้ำรันตี/ แม่น้ำซองกาเลีย/ แม่น้ำบีคลี่/ แม่น้ำแม่กลอง/ แม่น้ำแควใหญ่/ เขื่อนวชิราลงกรณ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 37.649 E98° 36.200

แม่น้ำแควใหญ่

แม่น้ำแควใหญ่ หรือแม่น้ำศรีสวัสดิ์ มีต้นน้ำอยู่บริเวณภูเขาในทิวเขาถนนธงชัย ไหลลงมาทางใต้ในพื้นที่อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี ก่อนเข้าสู่พื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มาบรรจบกับแม่น้ำแควน้อยที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี เป็นแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำแควใหญ่ เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า *แม่น้ำศรีสวัสดิ์* มีความยาวตลอดลำน้ำ ๔๕๐ กิโลเมตร

ลักษณะภูมิประเทศสองฝั่งแม่น้ำแควใหญ่เป็นป่าเขา จึงมีแหล่งที่สงวนไว้เป็นอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหลายแห่ง เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ จังหวัดกาญจนบุรี นอกจากนี้ ช่วงที่ไหลผ่านพื้นที่บริเวณบ้านเจ้าเณร ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีการสร้างเขื่อนศรีนครินทร์ หรือเขื่อนเจ้าเณร ขวางกั้นลำน้ำจนเกิดเป็นทะเลสาบน้ำจืดขนาดใหญ่ที่ให้ประโยชน์มากมายมหาศาลแก่ประเทศ รวมถึงการท่องเที่ยวในพื้นที่

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ แม่น้ำแม่กลอง/ อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์/ อุทยานแห่งชาติน้ำตกเอราวัณ/ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ/ เขื่อนศรีนครินทร์/ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร

แม่น้ำซองกาเลีย

แม่น้ำซองกาเลีย อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นลำน้ำสำคัญ ๑ ใน ๓ ที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแควน้อย แม่น้ำซองกาเลียเป็นสายน้ำที่ไหลลงมาจากทิวเขาตะนาวศรีทางตอนเหนือของตัวอำเภอสังขละบุรี บริเวณด่านเจดีย์สามองค์ ซึ่งเป็นพรมแดนกั้นระหว่างประเทศไทยกับสหภาพพม่า เป็นการรวมตัวของสายน้ำเล็กหลายสายที่สำคัญคือ *ห้วยซอง* ที่ไหลข้ามจากสหภาพพม่าเข้ามา และลำห้วยโรคี่ ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร มีความยาว ๕๐ กิโลเมตร ก่อนจะไหลมารวมกับแม่น้ำรันตี แม่น้ำบีคลี่ที่สามประสบ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ลงสู่อ่างเก็บน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำแควน้อย ด้วยสภาพท้องน้ำที่ค่อนข้างลาดชันจึงเกิดเป็นเกาะแก่ง บางจุดเป็นน้ำตก เช่น น้ำตกตะเคียนทอง

ซองกาเลีย ในภาษารามัญ หมายถึงฝั่งโน้น ที่เป็นเช่นนี้ด้วยลำน้ำซองกาเลียได้แบ่งพื้นที่ในตัวอำเภอสังขละบุรีออกเป็นสองฝั่ง ฝั่งหนึ่งคือ ตัวอำเภอ ซึ่งผู้อาศัยส่วนใหญ่เป็นคนไทย ส่วนอีกฝั่งหนึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวรามัญ

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ ด่านเจดีย์สามองค์/ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร/ แม่น้ำรันตี/ แม่น้ำบีคลี่/ เขื่อนวชิราลงกรณ

แม่น้ำน้อย

แม่น้ำน้อย เป็นลำน้ำสาขาสายหนึ่งของแม่น้ำแควน้อย มีต้นกำเนิดจากทิวเขาตะนาวศรี บริเวณพรมแดนไทย-พม่า ในตำบลพุถ่อง อำเภอไทรโยค และตำบลไร่ป้า อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพื้นที่อนุรักษ์ของอุทยานแห่งชาติไทรโยค

แม่น้ำน้อยไหลผ่านภูมิประเทศที่มีความหลากหลาย ตลอดจนผืนป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ก่อนไหลลงมาทางใต้ร่วมกับแม่น้ำแควน้อยที่ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ อุทยานแห่งชาติไทรโยค

แม่น้ำบีคลี่

แม่น้ำบีคลี่ เป็นแม่น้ำที่ไหลผ่านพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นลำน้ำ ๑ ใน ๓ สาย อันเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแควน้อย

แม่น้ำบีคลี่มีต้นกำเนิดจากทิวเขาตะนาวศรีบริเวณพรมแดนไทยกับสหภาพพม่า ในพื้นที่ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ เรียกว่า *แม่น้ำบีคลี่ใหญ่* ไหลขึ้นไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ ตลอดเส้นทางที่ไหลผ่านระยะทาง ๗๐ กิโลเมตร ได้รวมกับแม่น้ำหลายสาย แม่น้ำสายที่สำคัญคือ แม่น้ำบีคลี่น้อย เป็นแม่น้ำบีคลี่ ไหลออกไปบรรจบกับแม่น้ำอีก ๒ สายที่สามประสบ บริเวณด้านใต้ของวัดวังก์วิเวการาม

ดูที่ **แม่น้ำแควน้อย/ วัดวังก์วิเวการาม**

แม่น้ำแม่กลอง

แม่น้ำแม่กลอง เป็นแม่น้ำสายสำคัญของภาคตะวันตก มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณที่เรียกว่า *ปากแพรก* ซึ่งเป็นบริเวณที่แม่น้ำแควน้อยและแม่น้ำแควใหญ่มาบรรจบกันที่ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ไหลผ่านอำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เข้าสู่พื้นที่จังหวัดราชบุรี ก่อนไปออกทะเลที่อำเภอเมืองสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสงคราม มีความยาว ๑๓๐ กิโลเมตร

แม่น้ำแม่กลองยังมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปตามพื้นที่ เริ่มตั้งแต่จุดเริ่มต้นของแม่น้ำแควใหญ่ ซึ่งมีต้นกำเนิดจากผืนป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก เดิมเรียกสายน้ำนี้ว่า *แม่กลอง* เมื่อไหลเข้าสู่พื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีได้เรียกว่า *แม่น้ำแควใหญ่* ครั้นเมื่อรวมกับแม่น้ำแควน้อยบริเวณปากแพรกเรียกว่า *แม่น้ำแม่กลอง* ไหลผ่านพื้นที่จังหวัดราชบุรีเรียกว่า *แม่น้ำราชบุรี* ครั้นล่วงเข้าสู่จังหวัดสมุทรสงคราม ก่อนไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดสมุทรสงคราม กลับเรียกกันว่า *แม่น้ำแม่กลอง* อีกครั้ง

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ แม่น้ำแควใหญ่

เขื่อนในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง

พื้นที่ลุ่มน้ำแม่กลอง หากนับจากต้นน้ำอันเป็นแม่น้ำสาขาคือ แม่น้ำแควใหญ่และแม่น้ำแควน้อยเข้าไปด้วย รวมแล้วมีเขื่อนขวางกั้นลำน้ำอยู่ ๔ เขื่อนด้วยกัน ทั้งหมดอยู่ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีแทบทั้งสิ้น ประกอบไปด้วยเขื่อนวชิราลงกรณ์หรือเขื่อนเขาแหลม ตั้งอยู่ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ เขื่อนศรีนครินทร์ เขื่อนท่าทุ่งนา ตั้งอยู่ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ และเขื่อนแม่กลอง ตั้งอยู่ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง

แม่น้ำรันตี

แม่น้ำรันตี อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นลำน้ำ ๑ ใน ๓ สาย อันเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแควน้อย โดยแม่น้ำรันตีมีต้นกำเนิดจากทิวเขาถนนธงชัยทางด้านตะวันออก ในเขตตำบลไล่โว่ และตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี เป็นพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ก่อนจะมาบรรจบกับแม่น้ำซองกาเลีย และแม่น้ำบีคลี่ที่สามประสบ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี ปัจจุบันเป็นทะเลสาบขนาดใหญ่เหนือเขื่อนวชิราลงกรณ์ แล้วไหลลงสู่แม่น้ำแควน้อย มีความยาว ๖๐ กิโลเมตร สภาพของท้องน้ำที่น้ำไหลผ่านมีความลาดชันไม่มาก ระบบนิเวศทั้งสองฝั่งมีความอุดมสมบูรณ์ มีหน้าผาหินปูนกว้างใหญ่หลายแห่ง

คำว่า *รันตี* เป็นภาษากะเหรี่ยง แปลว่า ยอดน้ำ หรือต้นน้ำ

ดูที่ แม่น้ำแควน้อย/ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร/ แม่น้ำซองกาเลีย/ แม่น้ำบีคลี่/ เขื่อนวชิราลงกรณ

โรงเรียนฝึกลิง

โรงเรียนฝึกลิง ตำบลเกาะสำโรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นโรงเรียนฝึกลิงเพื่อการแสดงโชว์ต่างๆ เช่น การเก็บมะพร้าว ขี่จักรยานและเล่นกีฬา เป็นต้น นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยเรือนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวที่เปิดให้บริการในจังหวัดกาญจนบุรี

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 00.255 E99° 30.724

ไร่คุณมน

น้ำนมข้าวโพด

น้ำนมข้าวโพด เป็นน้ำนมที่ได้จากการนำเมล็ดข้าวโพดสดไปต้ม ก่อนจะนำไปคั้นแยกกาก แล้วนำไปกรอง คุณประโยชน์ที่ได้รับประกอบด้วยไขมันและโซเดียมต่ำ มีเบต้า-แคโรทีนช่วยบำรุงผิวและสายตา มีแคลเซียมช่วยกระตุ้นการเจริญของกระดูก ผม และฟันในเด็กวัยเรียน

นอกจากนั้น ยังมีคาร์โบไฮเดรต โปรตีน วิตามินเอ วิตามินบี และอื่นๆ อย่างละเล็กน้อย รสพอหวาน เป็นเครื่องดื่มเพิ่มพลังงานในคนฟื้นจากไข้ หรือผู้มีอาการอ่อนเพลีย

ไร่คุณมน บ้านหนองกระทุ่ม ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสวนเกษตรผสมผสาน ปลอดสารพิษ มีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ตลอดจนอาหารเพื่อสุขภาพ เช่น น้ำนมข้าวโพด กล้วยกวน กล้วยอบสุญญากาศ ไอศกรีมน้ำนมข้าวโพด ลูกชิ้นข้าวโพด และกระยาสารทเคลือบน้ำผัก เป็นต้น ไร่คุณมนตั้งอยู่บนพื้นที่ ๐.๒๔ ตารางกิโลเมตร (๑๕๐ ไร่) ดำเนินกิจการโดยมนรัตน์ สารภาพ ซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำนมข้าวโพดได้คนแรกในประเทศ นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้ นอกจากนี้ ยังมีบ้านดินสำหรับบริการให้ผู้สนใจเข้าพักด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 14.721 E99° 30.240

วนอุทยานพระแท่นดงรัง

วนอุทยานพระแท่นดงรัง ตำบลพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ ๒.๑๕ ตารางกิโลเมตร (๑,๓๔๔ ไร่) ถือเป็นผืนป่าแห่งเดียวและแห่งสุดท้ายในอำเภอท่ามะกา กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยานเมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบ มีเนินเขาขนาดเล็ก สูงตั้งแต่ ๐-๒๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง พื้นที่โดยรอบเป็นที่นาและเกษตรกรรม ระบบนิเวศเป็นป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ มีพรรณไม้หลากหลายชนิด เช่น เต็ง รัง มะค่าแต้ ยอป่า กระโดน และตะแบก เป็นต้น รวมถึงสัตว์ป่าขนาดเล็กและนกนานาชนิด

นอกจากนี้ วนอุทยานพระแท่นดงรังยังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวรรณคดี ประกอบไปด้วยสถานที่น่าสนใจ ๒ แห่ง คือ เขาถวายพระเพลิง ซึ่งเป็นเนินเขาเล็กสูง ๕๕ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ตามตำนานว่าเป็นสถานที่ถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เดิมมีมณฑปก่ออิฐถือปูนย่อมุมไม้สิบสองอยู่ ๑ หลัง ภายหลังได้รับการบูรณะสร้างเป็นมณฑปครอบรอยพระพุทธบาทจำลองไว้ภายใน ส่วนอีกสถานที่หนึ่งมีลักษณะเป็นแท่นหินรูปสี่เหลี่ยมหน้าลาด ลักษณะคล้ายแท่นหรือเตียงนอน ที่เชื่อกันว่าเป็นพระแท่นศักดิ์สิทธิ์ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน

มณฑป

มณฑป โดยทั่วไปมักสร้างเป็นอาคารรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีหลังคาเป็นเรือนยอดแหลมซ้อนชั้นเรียกว่า หลังคาทรงบุษบก โดยโครงสร้างและรูปแบบของบุษบกนั้นนับว่ามีความคล้ายกับมณฑปมาก แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของขนาด สัดส่วน และหน้าที่การใช้สอย นั่นคือ บุษบกนั้นมีองค์ประกอบที่มีขนาดเล็กกว่า ใช้ประดิษฐานพระพุทธรูปที่มีขนาดเล็ก ในขณะที่มณฑปคืออาคารหลังหนึ่งที่สร้างเพื่อประดิษฐานพระพุทธรูปขนาดใหญ่ และเป็นที่ประดิษฐานรอยพระพุทธบาทด้วย

ดูที่ วัดพระแท่นดงรัง

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 01.713 E99˚ 47.020

วัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้)

วัดไชยชุมพลชนะสงคราม หรือวัดใต้ อยู่บนถนนไชยชุมพล ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดโบราณสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สร้างเมืองกาญจนบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๘ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ ๑ และทรงบูรณะยกขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ครั้นถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ได้บูรณะพร้อมกับการย้ายเมืองมาตั้งที่บ้านปากแพรก จากนั้นพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงบูรณะอีกครั้งหนึ่ง ภายในบริเวณวัดมีพระเจดีย์โบราณศิลปะรัตนโกสินทร์อยู่ใกล้กับพระอุโบสถหลังเก่าที่กรมศิลปากรได้จัดประกาศเป็นโบราณสถาน และให้ชื่อว่า เจดีย์โบราณวัดไชยชุมพลชนะสงคราม สันนิษฐานกันว่า เจดีย์นี้สร้างขึ้นแทนที่ศาลเพียงตา เพื่อการบวงสรวงเทพยดาและเป็นขวัญกำลังใจให้เหล่าทหารก่อนยกทัพไปรบกับพม่า จึงสร้างเพื่อเป็นนิมิตฉลองชัย

ภายในวัดยังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เป็นพระพุทธรูปศิลา สมัยทวารวดีราวพุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖ ปัจจุบันอัญเชิญไปประดิษฐานเป็นพระประธานในโบสถ์หลังใหม่ และมีภาพจิตรกรรมฝาผนัง รวมทั้งภาพวาดจากบทเสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนขุนแผนย่างกุมารทอง

พระวิสุทธิรังษี (หลวงพ่อวัดใต้)

พระวิสุทธิรังษี (เปลี่ยน อินฺทสโร) เป็นพระสงฆ์ที่ชาวกาญจนบุรีให้ความเลื่อมใสด้วยท่านเป็นพระอริยสงฆ์ที่มีชื่อเสียงในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทั้งยังใส่ใจสนับสนุนด้านการศึกษา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๔ สมัยที่ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะจังหวัดได้เริ่มจัดตั้งโรงเรียนสอนนักเรียนที่ศาลาการเปรียญ ตามพระราชดำริในรัชกาลที่ ๕ เรื่องการขยายการศึกษาของสยามประเทศออกไปยังหัวเมืองและขอให้วัดเป็นสถานที่เล่าเรียน พระวิสุทธิรังษี (เปลี่ยน อินฺทสโร) มรณภาพด้วยโรคชรา เมื่อวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๐ รวมสิริอายุได้ ๘๕ ปี จนถึงทุกวันนี้ยังมีผู้ที่เลื่อมใสเดินทางไปกราบไหว้รูปหล่อของท่านอยู่เสมอ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 00.982 E99° 31.915

วัดถาวรวราราม (วัดญวน)

วัดถาวรวราราม หรือวัดญวน อยู่บนถนนบวร ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดในพระพุทธศาสนาฝ่ายอนัมนิกาย ลัทธิมหายาน สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๗ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ มีชื่อภาษาญวนว่า วัดคั้นถ่อตื่อ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระราชทานนามว่า วัดถาวรวราราม ปัจจุบันชาวญวนที่นี่ยังมีประเพณีปฏิบัติบูชาตามแบบมหายาน อาคารและศิลปกรรมตกแต่งภายในวัดสวยงามตามลักษณะของนิกายมหายาน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากสถาปัตยกรรมจีน ภายในวัดมีหอเทียน ฐานเป็นอาคารทรงกลมสูง ๒ ชั้น บริเวณชั้น ๑ ประดิษฐานพระโพธิสัตว์กวนอิม และชั้นบนประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ อาคารทั้งหลังประดับด้วยศิลปะจีนสวยงาม นอกจากนี้ ยังมีโบสถ์ซึ่งสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ ประดิษฐานพระพุทธสถาพรมงคล หรือหลวงพ่อโต เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 01.677 E99˚ 31.532

ชาวญวนในจังหวัดกาญจนบุรี

ชาวญวนอพยพเข้ามาในราชอาณาจักรไทยครั้งแรกในสมัยธนบุรีและสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ ๑ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ อพยพเข้ามาอีก ๓ ครั้ง ชาวญวนที่นับถือศาสนาคริสต์เข้ามาอยู่ที่กรุงเทพฯ และเมืองจันทบุรี ส่วนผู้ที่นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาทนั้นโปรดเกล้าฯ ให้ไปตั้งบ้านเรือนอยู่ที่เมืองกาญจนบุรี

สำหรับรักษาป้อมเมืองใหม่ที่ปากแพรกโดยชาวญวนอพยพที่นับถือพระพุทธศาสนามักนิมนต์พระสงฆ์ญวนมา และสร้างวัดให้เป็นศาสนสถานสำหรับบำเพ็ญกุศลของชุมชน

วัดถ้ำเขาน้อย

วัดถ้ำเขาน้อย ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดญวน หรือวัดฝ่ายอนัมนิกาย พระหลวงปู่แห้ง (กั๊กเง้ง) พระสงฆ์ชาวจีน ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๖ ต่อมาพระอาจารย์เตี๊ยบถ่อซึ่งเป็นพระสงฆ์มหายานฝ่ายอนัมนิกาย (ญวน) ได้มาบูรณะพัฒนาวัดจนเจริญรุ่งเรือง ภายในวัดมีสถานที่น่าสนใจอยู่หลายจุด ที่โดดเด่นคือ เจดีย์ทรงแปดเหลี่ยม ๗ ชั้น ชั้นล่างสุดประดิษฐานพระโพธิสัตว์กวนอิม หรือพระอวโลกิเตศวร ถัดขึ้นไปในแต่ละชั้น ประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ส่วนชั้นบนสุดคือชั้นที่ ๗ ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 57.192 E99˚ 36.381

อนัมนิกาย

อนัมนิกาย เป็นนิกายหนึ่งในพุทธศาสนาสายมหายานที่แตกย่อยออกมา เป็นที่นิยมแพร่หลายในประเทศเวียดนาม

อนัมนิกายแพร่เข้าในไทยพร้อม ๆ กับการอพยพเข้ามาของชาวญวนตั้งแต่ก่อนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ และเรื่อยมาอีกหลายครั้ง

วัดถ้ำพุทธาวาส (วัดถ้ำขุนแผน)

วัดถ้ำพุทธาวาส หรือวัดถ้ำขุนแผน ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี บริเวณวัดมีถ้ำขนาดใหญ่ บนภูเขามีบันไดคอนกรีตขึ้นไป ๑๙๐ ขั้น

ภายในถ้ำพบหินงอก หินย้อยสวยงามรวมถึงพระพุทธรูปและรอยพระพุทธบาทประดิษฐานอยู่ เดิมถ้ำแห่งนี้มีชื่อว่า *ถ้ำพุทธพระ* เพราะมีการพบพระพิมพ์รุ่นเก่าจำนวนหนึ่ง ต่อมาจัดตั้งเป็นวัดขึ้น จึงเปลี่ยนชื่อเป็น *วัดถ้ำขุนแผน* ด้วยเล่ากันว่าเคยเป็นสถานที่ที่ขุนแผนมาหลบซ่อนศึกษาวิชาอาคมทำกุมารทอง และสร้างดาบฟ้าฟื้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 03.171 E99˚ 25.406

ดาบฟ้าฟื้น

ดาบฟ้าฟื้นเป็นของวิเศษ ๑ ใน ๓ สิ่งของขุนแผน โดยดาบฟ้าฟื้นนั้นเกิดจากการเอาเหล็กมาหลอมรวมกับโลหะอื่น ๆ เมื่อได้ฤกษ์งามยามดีก็ตั้งศาลเพียงตาแล้วให้ช่างตีเหล็กบรรจงแต่งตามรูปที่ต้องการ เสร็จแล้วคมดาบมีสีเขียวปีกแมลงทับ จากนั้นเจาะไม้ชัยพฤกษ์เอาผมผีพรายตัวร้าย ๆ ใส่เข้าไปและเอาชันกรอกทับเป็นด้าม เมื่อขุนแผนลองแกว่งดูจะเกิดเมฆลมพัดตลบอบอวล ฟ้าผ่าดังเปรี้ยงปร้าง ส่วนฝักทำจากไม้สรรพยาแต่งเติมเสริมความงามจนพอใจ จึงตั้งชื่อว่า *ดาบฟ้าฟื้น*

วัดถ้ำพุหว้า

ปราสาท

ปราสาท (Prasada) มาจากรากศัพท์ภาษาสันสกฤต หมายถึง อาคารที่มีส่วนกลางเป็นห้องเรียกว่า ครรภคฤหะ หรือเรือนธาตุ และมีหลังคาเป็นชั้นซ้อนกันหลายชั้นเรียกว่า เรือนชั้น หลังคาแต่ละชั้นนั้นเป็นการย่อส่วนของปราสาทโดยนำมาซ้อนกันในรูปของสัญลักษณ์ แทนความหมายถึงวิมาน อันเป็นที่สถิตของเหล่าเทพเทวดา

ดังนั้น ปราสาทจึงหมายถึงอาคารที่เป็นศาสนสถานเพื่อประดิษฐานรูปเคารพและการทำพิธีกรรมทางศาสนา

วัดถ้ำพุหว้า บ้านทุ่งนาคราช ตำบลหนองหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ บางช่วงถูกปล่อยทิ้งร้าง จะมีพระสงฆ์มาปฏิบัติธรรมในช่วงเข้าพรรษาเท่านั้น จนกระทั่งพระอาจารย์สุพจน์ ธมฺมรโต มาจำพรรษา จึงได้พัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองมาตามลำดับ กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าไปเยี่ยมชมอยู่ตลอด

นอกจากจะเป็นสถานปฏิบัติธรรมที่มีชื่อเสียงแล้ว วัดแห่งนี้ยังมีสภาพภูมิประเทศที่งดงาม โอบล้อมด้วยภูเขาทั้ง ๔ ทิศ และศาสนสถานต่าง ๆ ภายในวัดสร้างได้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะภายในถ้ำที่ปรับให้เหมาะสมกับการประกอบศาสนกิจและประดิษฐานพระพุทธรูปหลายองค์ด้วยกัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 59.177 E99° 24.240

วัดถ้ำมะเดื่อ

วัดถ้ำมะเดื่อ ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ภายในวัดมีสถานที่น่าสนใจ ได้แก่ ถ้ำมะเดื่อ เป็นถ้ำที่อยู่ในบริเวณวัด ภายในถ้ำกว้างขวาง มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก ทางวัดได้อำนวยความสะดวกติดตั้งไฟฟ้าสำหรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 01.100 E99˚ 14.522

วัดถ้ำมังกรทอง

วัดถ้ำมังกรทอง อยู่บนถนนถ้ำมังกรทอง ตำบลเกาะสำโรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดโบราณอายุเก่ากว่า ๑๐๐ ปี สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ ตั้งอยู่บนเชิงเขา ใกล้ถ้ำมีราวบันไดทั้ง ๒ ข้าง สร้างเป็นรูปมังกรขนาดใหญ่สองตัวทอดตัวขนานกันขึ้นไปยังปากถ้ำที่อยู่บนเชิงเขา บริเวณปากถ้ำเป็นปากทางเข้าวัด ทำเป็นรูปมังกรขนาดใหญ่รองรับเจดีย์แปดเหลี่ยม ภายในถ้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป และใช้ประกอบสังฆกรรมเหมือนอย่างโบสถ์ทั่วไป ผนังและประตูทางเข้าตกแต่งด้วยศิลปะแบบจีนที่สร้างขึ้นอย่างสวยงาม ถัดจากปากถ้ำเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปประธานและรอยพระพุทธบาท นอกจากนี้ ภายในถ้ำยังมีเส้นทางไปชมธรรมชาติ และทิวทัศน์แม่น้ำแควในมุมสูง

มังกร

มังกร (Dragon) เป็นสัตว์วิเศษที่รู้จักกันในวรรณคดีของจีนและตะวันตก ชาวจีนถือว่ามังกรคือเทพเจ้าและเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นมงคล รวมถึงเป็นสัญลักษณ์ของพระจักรพรรดิ ส่วนมังกรของตะวันตกจะมีขามีปีกและสามารถพ่นไฟได้ ยุโรปนั้นมักจะถือมังกรเป็นสัญลักษณ์ของความชั่วร้าย

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 59.187 E99˚ 31.994

วัดถ้ำเสือ

วัดถ้ำเสือ บ้านม่วงชุม ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ บนภูเขาเล็กๆ กลางทุ่งนา ต่อมาในปี ๒๕๑๕ พระครูสิทธิวิมลธุดงค์มาพบซากเจดีย์เก่าและเศษอิฐ จึงทำการบูรณะพัฒนาวัดจนเจริญรุ่งเรือง พร้อมกับสร้างศาสนสถานสำคัญๆ เช่น โบสถ์อัฐมุข เป็นอาคารไทยทรงประยุกต์ คานและเสาทำด้วยรางรถไฟ ประตูหน้าต่างแกะสลักด้วยไม้ลงรักปิดทองเล่าเรื่องพุทธประวัติ มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเล่าเรื่องพระพุทธประวัติ ในโบสถ์ประดิษฐานพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย

ภายนอกประดิษฐานพระพุทธรูปปางประทานพรประดับด้วยโมเสกสีทองทั้งองค์ ถือว่าเป็นพระพุทธรูปที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี และพระเจดีย์เกศแก้วมหาปราสาท เป็นเจดีย์ทรงปรางค์ปราสาท ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาจากประเทศอินเดีย

บริเวณวัดยังมีถ้ำขนาดเล็ก ข้างในประดิษฐานพระพุทธรูปปางต่างๆ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปประจำวันเกิด

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 57.238 E99° 36.311

วัดเทวสังฆาราม (วัดเหนือ)

วัดเทวสังฆาราม หรือวัดเหนือ ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นพระอารามหลวงชนิดสามัญ ตามประวัติเล่าว่าสร้างขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เสด็จประพาสเมืองกาญจนบุรี ได้พระราชทานทรัพย์จำนวน ๑๐ ชั่ง (๘๐๐ บาท) เพื่อปฏิสังขรณ์วัดแห่งนี้

ภายในวัดมีพระอุโบสถหลังเก่า หน้าบันตกแต่งด้วยลายปูนปั้นรูปช้างเอราวัณ ผนังด้านในตกแต่งด้วยจิตรกรรมฝาผนังเป็นภาพเก่าแก่ บานประตูมีภาพจำหลักลายดอกพุดตานและภาพฤาษี ภายหลังได้สร้างพระอุโบสถขึ้นใหม่และลงรักปิดทอง พระประธานเป็นพระพุทธรูปศิลปะอยุธยาปางมารวิชัย สร้างด้วยศิลาทรายแดง และยังมีพระพุทธรูปปางประทานอภัยสมัยอยุธยาประดิษฐานอยู่สองข้าง เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ เสด็จพระราชดำเนินมา ณ วัดแห่งนี้ โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามพระประธานในพระอุโบสถว่า *พระพุทธสุทธิมงคล*

นอกจากนี้ ยังมีพิพิธภัณฑ์เทพมงคลรังษี สำหรับบุคคลที่สนใจสามารถเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 01.613 E99° 31.604

วัดบ้านถ้ำ

วัดบ้านถ้ำ ตำบลเขาน้อย อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดโบราณ สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสุโขทัย พบศาสนสถานสำคัญอยู่ในถ้ำ มีพระพุทธชินราช (จำลอง) ลงรักปิดทอง และใบพัทธสีมาของโบสถ์หลังเก่าเป็นศิลปะสุโขทัย

นอกจากนี้ ยังมีพระพุทธรูปศิลปะอู่ทองและทรงเครื่องศิลาทรายสมัยอยุธยา การเข้าไปสักการะต้องเดินขึ้นบันไดก่ออิฐถือปูนจำนวน ๓๐๐ ขั้นขึ้นไปยังปากถ้ำ ด้านหน้าถ้ำมีบ่อน้ำและศาลาพักร้อน ปากถ้ำมองเห็นทิวทัศน์เบื้องล่าง เช่น แม่น้ำแม่กลอง ทุ่งนา หมู่บ้าน ภายในถ้ำเป็นห้องโถงใหญ่ มีปล่องที่แสงสว่างสามารถลอดผ่านเข้าไปในถ้ำ อากาศภายในถ้ำเย็นสบายตลอดปี

ภายในถ้ำยังพบหินงอกหินย้อยที่ความงดงาม โดยเฉพาะหินงอกหินย้อยที่เป็นรูปผู้หญิง ชาวบ้านเรียกว่า *หินงอกหินย้อยนางบัวคลี่*

นางบัวคลี่

นางบัวคลี่ เป็นตัวละครหนึ่งในวรรณคดีของสุนทรภู่เรื่องขุนช้างขุนแผน นางบัวคลี่เป็นภรรยาคนหนึ่งของขุนแผน และเป็นบุตรสาวของหมื่นหาญกับนางสีจันทร์ มีรูปโฉมงดงามราวกับสาวชาววัง

เมื่อขุนแผนเดินทางไปเสาะหาของดี ๓ อย่างคือ กุมารทอง ดาบฟ้าฟื้น และม้าสีหมอก ได้พบนางเข้าก็มีความพอใจและได้นางเป็นภรรยา จนนางตั้งท้อง พ่อของนางเกรงว่าจะถูกขุนแผนยึดอำนาจ จึงให้นางบัวคลี่วางยาพิษฆ่าขุนแผนเสีย ขุนแผนรู้ตัวก็แค้นเคืองที่นางคิดไม่ซื่อ จึงแกล้งถูกยาพิษจนไม่สบาย ครั้นนางนอนหลับจึงใช้มีดผ่าท้องของนาง ควักเอาลูกในท้องออกมาทำพิธีปลุกเสกเป็นกุมารทอง

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 58.219 E99° 34.715

วัดป่าหลวงตาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าหลวงตาบัว ญาณสัมปันโน บ้านพุไม้แดง ตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี คณะศิษยานุศิษย์ถวายที่ดินผืนนี้ให้แก่หลวงตาบัว วัดป่าบ้านตาด ต่อมาหลวงตาบัวได้มอบหมายให้พระอาจารย์ภูสิต (จันทร์) ขันติธโร ดำเนินการสร้างวัดแห่งนี้ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๗ และตั้งชื่อวัดว่า *วัดป่าหลวงตาบัว ญาณสัมปันโน*

มีสถานที่สำคัญคือ ศาลาโบสถ์เมตตาท่านเจ้าคุณมหาบัว ญาณสัมปันโน ๘๔ ปี ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำหนัก ๘๐ กิโลกรัม ทางทิศตะวันตกของวัดประดิษฐานหลวงพ่อพุดซ้อน เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิองค์ใหญ่

ภายในบริเวณวัดยังมีเกาะเสือ หรือหุบเสือ สิ่งที่ทำให้วัดนี้เป็นที่รู้จักกันอีกชื่อว่า *วัดเสือ* เนื่องจากมีเสืออยู่ในวัดแห่งนี้ เริ่มจากการที่ชาวบ้านได้ช่วยเหลือเสือให้รอดพ้นจากการถูกสตัฟฟ์จึงได้นำมาถวายวัด ปัจจุบันภายในวัดมีเสือเพิ่มขึ้น จึงมีโครงการบ้านใหม่ให้เสือและสร้างหุบเขาเสือ เพื่อให้เสือในวัดได้อยู่อย่างอิสระและเป็นธรรมชาติ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 06.956 E99˚ 13.925

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน หรือพระราชญาณวิสุทธิโสภณ อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เป็นพระนักวิปัสสนากรรมฐาน ศิษย์พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต พระอาจารย์สอนธรรมที่มีชื่อเสียงทางวิปัสสนากรรมฐาน

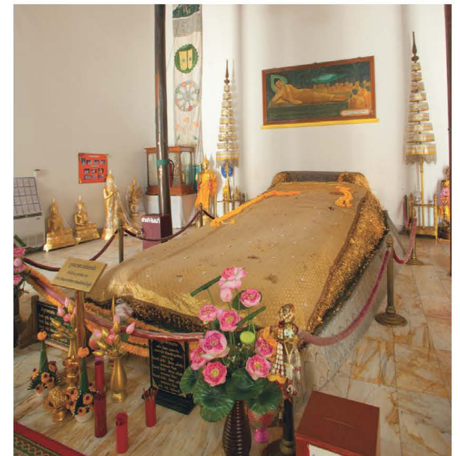
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ หลวงตามหาบัว ญาณ-สัมปันโนได้ก่อตั้งวัดป่าบ้านตาด ที่ตำบลบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน มรณภาพเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ ด้วยอาการอาพาธลำไส้อุดตัน สิริอายุได้ ๙๗ ปี

วัดพระแท่นดงรังวรวิหาร

วัดพระแท่นดงรังวรวิหาร ตำบลพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ภายในวัดเป็นที่ประดิษฐานพระแท่นดงรัง สันนิษฐานว่าพระแท่นนี้คงมีมาตั้งแต่สมัยอยุธยาก่อนการสร้างวัด มีหลักฐานที่บันทึกในนิราศพระแท่น-ดงรังโดยสามเณรกลั่น ครั้นได้เดินทางมานมัสการพระแท่นดงรังกับสุนทรภู่ ผู้เป็นบิดา เป็นหลักฐานว่าพระแท่นดงรังและพระวิหารที่ประดิษฐานมีมาก่อนหน้านี้นานแล้ว ต่อมาได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานของชาติในปี ๒๔๙๘ และ พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้รับการสถาปนาเป็นพระอารามหลวงชั้นตรี

นอกจากวิหารที่ประดิษฐานพระแท่นดงรัง ภายในวัดยังมีวิหารพระอานนท์ วิหารพระทรมานกาย เป็นวิหารขนาดเล็กที่เก็บรักษาพระพุทธรูปปางทุกรกิริยา บ่อบ้วนพระโอษฐ์ และเขาถวายพระเพลิง

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 02.138 E99˚ 47.270

พระแท่นดงรัง

พระแท่นดงรัง เป็นพระแท่นศิลาขนาดใหญ่ ห่มคลุมด้วยผ้าเหลือง เป็นสถานที่สมมติแห่งการระลึกถึงการเสด็จปรินิพพานของพระพุทธเจ้า นับเป็นปูชนียสถานโบราณที่มีมายาวนานนับตั้งแต่สมัยอยุธยา มีความยาว ๔.๙๐ เมตร ความกว้างด้านทิศเหนือ ๒.๒๕ เมตร ความกว้าง ด้านทิศใต้ ๒ เมตร ความสูง ด้านทิศเหนือ ๑๐.๓๐ เมตร ความสูง ด้านทิศใต้ ๙๐ เซนติเมตร

วัดโพธิสัตว์บรรพตนิมิต

วัดโพธิสัตว์บรรพตนิมิต ตำบลหนองหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างโดยครูบาบุญคุ้ม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยชาวบ้านผู้มีจิตศรัทธาได้บริจาคที่ดินและกำลังทรัพย์ ช่วยสร้างกุฏิสงฆ์และศาลา จนเป็นวัดโพธิสัตว์บรรพตนิมิต ครูบาบุญคุ้มเป็นพระนักปฏิบัติที่เน้นขนบประเพณีและเป็นที่เลื่อมใส โดยเฉพาะทางด้านเครื่องรางของขลังและวัตถุมงคล ภายในวัดประดิษฐานพระโพธิสัตว์กวนอิมปางประทานพรองค์ใหญ่ และรูปปั้นสิ่งศักดิ์สิทธิ์อีกมากมาย รวมทั้งเจดีย์ศิลปะล้านนาที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง เพื่อประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุบนยอดเจดีย์ และเก็บรวบรวมพระไตรปิฎก ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์

เดือนกันยายนของทุกปี ในงานการจัดพิธีไหว้ครูแบบล้านนา และมีการสืบสานประเพณีการแห่ตุงและจัดขบวนเสลี่ยงที่ยิ่งใหญ่งดงาม

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 59.468 E99° 28.619

วัดเมตตาธรรมโพธิญาณ

วัดเมตตาธรรมโพธิญาณ อยู่ในตำบลหนองหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดในศาสนาพุทธสังกัดคณะสงฆ์จีน นิกายมหายานที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดกาญจนบุรี โดดเด่นด้วยสถาปัตยกรรมจีนที่สวยงาม ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยพระภิกษุเย็นหมง ภายในวัดมีศาลาโพธิญาณเฉลิมพระเกียรติที่ประดิษฐานพระประธานพระพุทธรูปแกะสลักด้วยไม้ทั้งองค์ พระโพธิสัตว์กวนอิมปางต่าง ๆ อีก ๘๔ ปาง และรูปเทพเจ้าอีกหลายองค์ นอกจากนี้ วัดเมตตาธรรมโพธิญาณยังเป็นสถานที่ศึกษาและเผยแผ่พุทธศาสนานิกายจีนในประเทศไทย ทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมะในประเทศไทย

พิกัดภูมิศาสตร์ N13˚ 59.210 E99˚ 23.483

วัดลาดขาม (อำเภอพนมทวน)

วัดลาดขาม ตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอนต้น ในอดีตวัดนี้เป็นหนึ่งในเส้นทางเดินทัพของไทยและพม่า ทำให้วัดถูกทิ้งร้างมานาน จนเมื่อพระครูเพลินเตช ธัมโม ธุดงค์มาปักกลดและบูรณ-ปฏิสังขรณ์วัดลาดขามเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ พร้อมด้วยญาติโยมที่มีจิตศรัทธา

ภายในวัดมีพระมณฑป เจดีย์ วิหาร ประดิษฐานพระพุทธเบญจนวมงคลกาญจน์ (พระพุทธเจ้าแสนเหรียญ) และพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ ปัจจุบันวัดลาดขามเป็นแหล่งศึกษาโบราณคดีและประวัติศาสตร์สำหรับคนรุ่นหลัง โบราณวัตถุต่าง ๆ ที่พบได้เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์หินขรุขระ วัดลาดขาม

พระพุทธเจ้าแสนเหรียญ

พระพุทธเจ้าแสนเหรียญ หรือพระพุทธ-เบญจนวมงคลกาญจน์ นามพระราชทานในหม่อมเจ้าจันทรจรัสศรียุคล ทรงเป็นประธานเปิดภูมิทัศน์พระพุทธเจ้าแสนเหรียญ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สูง ๘๗ นิ้ว หน้าตักกว้าง ๕๙ นิ้ว สร้างขึ้นจากเหรียญสตางค์ชนิดต่าง ๆ จำนวนเก้าแสนเหรียญซึ่งร่วมสมทบทุนโดยสาธุชนที่มีจิตศรัทธา โดยเฉพาะดวงเนตรมีความพิเศษที่ประดับด้วยเงินตราพดด้วงที่ใช้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 08.990 E99° 43.583

วัดวังก์วิเวการาม

วัดวังก์วิเวการาม ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นวัดแห่งใหม่ที่สร้างขึ้นแทนวัดวัดวังก์วิเวการามเก่าที่ถูกน้ำท่วมเมื่อครั้งสร้างเขื่อนวชิราลงกรณหรือเขื่อนเขาแหลม ที่อำเภอทองผาภูมิเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๗ โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้สร้างวัดวังก์วิเวการามแห่งใหม่นี้ขึ้นที่ฝั่งชุมชนมอญ ซึ่งอยู่บนภูเขาสูงน้ำท่วมไม่ถึง ภายในวัดประกอบด้วย กุฏิ วิหาร โบสถ์ และศาลาต่าง ๆ ผสมผสานกันระหว่างศิลปะไทยและศิลปะมอญ หลวงพ่ออุตตมะจำพรรษาก่อนที่ท่านถึงแก่มรณภาพที่วัดแห่งนี้ อาคารวิหารภายนอกเป็นทรงไทยประยุกต์ขนาดใหญ่ ภายในตกแต่งเป็นศิลปะแบบมอญ ห่างจากวัดราว ๑ กิโลเมตร เป็นที่ตั้งของเจดีย์พุทธคยาสีทองที่จำลองมาจากเจดีย์พุทธคยาในประเทศอินเดีย สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๑ ฐานเจดีย์เป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส บนยอดเจดีย์ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุส่วนที่เป็นพระอังกูรกระดูกนิ้วหัวแม่มือขวาขนาดเท่าเมล็ดข้าวสาร ที่หลวงพ่ออุตตมะได้อัญเชิญมาจากประเทศศรีลังกา

ดูที่ เขื่อนวชิราลงกรณ

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 07.999 E98˚ 26.685

หลวงพ่ออุตตมะ

หลวงพ่ออุตตมะ หรือพระราชอุดมมงคล หรือพระมหาอุตตมรัมโภ เป็นพระอริยสงฆ์เชื้อสายมอญที่ได้รับความเลื่อมใสศรัทธาจากคนไทยเชื้อสายมอญและพุทธศาสนิกชนอย่างกว้างขวาง หลวงพ่ออุตตมะเกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ ณ เมืองมอญ จังหวัดมะละแหม่ง สหภาพพม่า มีชื่อเดิมว่า เอหม่อง ได้อุปสมบทเป็นพระภิกษุ ณ วัดเกลาสะ จังหวัดมะละแหม่ง สหภาพพม่า มีฉายาว่า อุตตมะรัมโภ ด้วยความตั้งใจที่จะบวชไปตลอดชีวิต หลังจากท่านสอบได้เปรียญธรรม ๘ ประโยค และศึกษาพระธรรมเป็นเวลาพอสมควร จึงเริ่มออกธุดงค์ใน พ.ศ. ๒๔๘๖ ทั้งในสหภาพพม่าและประเทศไทย จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๔๙๔ หลวงพ่อรับนิมนต์ชาวมอญที่อพยพเข้ามาอยู่ในอำเภอสังขละบุรี นับจากนั้นชุมชนมอญสังขละบุรีจึงได้กำเนิดขึ้น

วัดอินทาราม (วัดหนองขาว)

วัดอินทาราม หรือวัดหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นหลังจากบ้านเมืองพ้นภัยสงครามกับพม่า เมื่อครั้งเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ ภายในวัดมีปูชนียวัตถุที่สำคัญ คือ หลวงปู่โต เป็นพระพุทธรูปปางปาลิไลยก์ สร้างด้วยปูนปั้นแบบโบราณ เป็นที่สักการบูชาของชาวบ้านและนักท่องเที่ยว โบราณสถานภายในวัดอีกแห่งหนึ่ง คือ พระปรางค์โบราณศิลปะอยุธยา มีความสูง ๙ เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๕ โบสถ์เป็นอาคารทรงไทยจัตุรมุข ๒ ชั้น ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปพระประธาน ๓ องค์ ฝาผนังตกแต่งด้วยภาพจิตรกรรมเล่าเรื่องพระพุทธประวัติและนรกภูมิ บานประตูและหน้าต่างแกะสลักลวดลายสวยงาม

นอกจากนี้ วัดอินทารามยังเป็นแหล่งเรียนรู้โบราณคดีที่สำคัญ จึงมีอาคารพิพิธภัณฑ์ที่รวบรวมโบราณวัตถุ และเครื่องมือของใช้ในชีวิตประจำวันของชาวบ้านหนองขาวในอดีต

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 03.299 E99˚ 37.738

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่ง ด่านมะขามเตี้ย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่ง ด่านมะขามเตี้ย ตำบลมะขามเตี้ย อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี

เกษตรกรดั้งเดิมส่วนใหญ่ทำไร่อ้อย ข้าวโพด และพริก สำนักงานเกษตรอำเภอด่านมะขามเตี้ยได้มีการส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่รวมกลุ่มกันผลิตหน่อไม้ฝรั่งเพื่อสร้างรายได้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิต สนับสนุนเมล็ดพันธุ์หน่อไม้ฝรั่งที่มีศักยภาพ ส่งเสริมให้จัดตั้งจุดรับซื้อ และรวบรวมผลผลิต ตลอดจนส่งเสริมการตลาด ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากเกษตรกรจนจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่งด่านมะขามเตี้ย

ปัจจุบันมีสมาชิก ๒๒๐ คน พื้นที่ปลูกราว ๓๐๐ กว่าไร่ เน้นหน่อไม้ฝรั่งที่มีคุณภาพและใช้การเกษตรอินทรีย์ได้มาตรฐานตามความต้องการของลูกค้า และเน้นส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 85.160 E99° 40.964

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP กาญจนบุรี

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP กาญจนบุรี ตำบลท่าเรือ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแหล่งรวบรวมสินค้าและผลิตภัณฑ์หลากหลายประเภทในตำบลต่าง ๆ ทั่วจังหวัดกาญจนบุรี อาทิ ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร เครื่องดื่ม ผ้าและเครื่องแต่งกาย เครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่ง ศิลปะประดิษฐ์ และของที่ระลึก โดยเฉพาะอัญมณี ประเภทไพลินและนิลจากตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 00.167 E99° 33.007

นิล

นิล เป็นอัญมณีชนิดหนึ่งที่มีสีดำ ทึบแสง มีราคาถูก เมื่อนำมาเจียระไนขัดมันแล้วจะมีความมันวาวสวยงาม เชื่อกันว่านิลเป็นอัญมณีที่ส่งเสริมทางด้านการงาน มีอำนาจ ความมั่นคง สง่าราศี มีโชคลาภไม่เลือกราศีปีเกิด นิลที่พบในอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี คือ พลอยในตระกูลคอรันดัม (Corundum) เป็นแร่ในกลุ่มนิลตะโก มีลักษณะเนื้อแน่น สีดำ ทึบแสง สีเทาดำ สีและสีผงดำ มีความวาวแบบโลหะ

ศูนย์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือบ้านหนองขาว

ศูนย์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือบ้านหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ ผลิตภัณฑ์ที่วางจำหน่ายและมีชื่อเสียงของชาวหนองขาวคือ ผ้าขาวม้าร้อยสี ผลิตโดยกลุ่มสตรีอาสาพัฒนาบ้านหนองขาว ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกกว่า ๒๕๐ คน นอกจากนี้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือของชาวหนองขาวได้รับการออกแบบให้เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น กระเป๋าถือ ถุงย่าม ถุงใส่เหรียญ กระเป๋าสะพาย ผ้าคลุมหน้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้ากันเปื้อน ผ้าเช็ดมือ ผ้ารองจับหูหม้อ กล่องทิชชู หมอนอิง เนกไท หมวก ตุ๊กตา รองเท้าผ้า พวงกุญแจ และผ้าปูโต๊ะ เป็นต้น

ผ้าขาวม้า

ถือเป็นเอกลักษณ์ของบ้านหนองขาว ซึ่งทอด้วยลวดลายเฉพาะที่เรียกว่า ลายตาจัก ต่างจากการทอผ้าขาวม้าแบบทั่วไปในท้องถิ่นอื่น นอกจากนี้ ยังมีลายอื่นๆ เช่น ลายตาคู่ ลายตาหมากรุก ลายตาสลับเล็ก (ลายอังกอร์) ลายตาสลับใหญ่ ลายตาเหลืองตาขาว เป็นต้น

เอกลักษณ์ของผ้าทอบ้านหนองขาวคือ มีสีสันสดใส หรือที่เรียกว่า ผ้าขาวม้าร้อยสี

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 05.534 E99° 63.083

ศูนย์รวมตะวัน

ศูนย์รวมตะวัน ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นศูนย์ที่จัดตั้งขึ้นโดยสมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ส.พ.ส.) หรือ Association for the Development of Environmental Quality (ADEQ) ให้บริการจัดกิจกรรมฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และองค์กร โดยหลักสูตรที่จัดประกอบด้วยหลักสูตรทางด้านนโยบายหรือการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้นำชุมชน องค์กรส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหลักสูตรทางด้านการสร้างทีมงานและเครือข่ายสิ่งแวดล้อม เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม และการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่จะทำให้ผู้อบรมเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนาน และเกิดความพร้อมในการเปิดใจเรียนรู้

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 31.780 E99° 21.104

สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ส.พ.ส.)

สมาคมพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ส.พ.ส.) หรือ Association for the Development of Environmental Quality (ADEQ) จัดตั้งขึ้นเมื่อพ.ศ. ๒๕๓๑ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงานความร่วมมือระหว่างองค์กร จัดทำกิจกรรมเสริมสร้างจิตสำนึกและส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมแก่สมาชิกผู้สนใจ เอกชน หน่วยงานราชการ และสถาบันต่าง ๆ

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี อยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ตำบลหนองบัว อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จัดแสดงเครื่องใช้ภายในครัวเรือน เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เครื่องมือการจับปลา ชั้นบนมีห้องประวัติศาสตร์และห้องศาสนา ประเพณี มีหนังสือไทยโบราณและศิลปวัตถุต่าง ๆ ด้านข้างอาคารศูนย์ฯ มีหลุมขุดค้นทางประวัติศาสตร์ เปิดให้ชมทุกวัน ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๖.๐๐ นาฬิกา

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 03.493 E99° 25.661

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดกาญจนบุรี

ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดกาญจนบุรี ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นศูนย์ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรแก่ชาวไทยภูเขาและเกษตรกรทั่วไป รวมทั้งเปิดให้ผู้สนใจเข้าไปท่องเที่ยวชมแปลงสาธิตทางการเกษตร

ภายในศูนย์ฯ ประกอบด้วย ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน โรงเรือนดอกหน้าวัว ดอกเยอบีราพันธุ์ต่างประเทศ และแปลงกุหลาบ ช่วงฤดูหนาวตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นช่วงที่เหมาะจะมาสัมผัสบรรยากาศหนาวเย็นและไอหมอก มีจุดชมวิวดวงอาทิตย์ตกที่สวยงาม รวมทั้งสามารถดูนกอพยพได้ นอกจากนี้ทางศูนย์ฯ ยังมีบ้านพักรับรองและอาคารสัมมนาฝึกอบรม ตลอดจนผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ขึ้นชื่อนั่นคือพริกกะเหรี่ยงและปลารมควัน

พิกัดภูมิศาสตร์ N15˚ 15.116 E98˚ 25.157

ศูนย์สนับสนุนการฝึกอบรมองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

ศูนย์สนับสนุนการฝึกอบรมองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ กิจกรรมภายในศูนย์ฯ มีหลากหลาย เช่น กิจกรรมเพื่อสร้างความมีระเบียบ วินัย ความอดทน ความสามัคคี ความกล้าหาญ กิจกรรมเพื่อสร้างความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความจงรักภักดี ความเป็นชาตินิยม และการรู้รักสามัคคี กิจกรรมเพื่อคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมชี้แนะให้เห็นคุณโทษของยาเสพติด และกิจกรรมเพื่ออนามัยพื้นฐาน เป็นต้น

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (อผศ.) ตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานถาวร ทำหน้าที่ในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกโดยตรง มีฐานะเป็นองค์กรของรัฐเพื่อการกุศล โดยรับผิดชอบในการจัดการและการดำเนินงานขององค์การฯ มีทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีสาขา ๒๓ แห่ง

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 69.688 E98˚.59.409

ศูนย์หัตถกรรมอัญมณีบ่อพลอยเจมส์

ศูนย์หัตถกรรมอัญมณีบ่อพลอยเจมส์ อยู่บนถนนบ่อพลอย-ด่านช้าง ตำบลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสถานที่จำหน่ายพลอยที่ได้จากการทำเหมืองอุตสาหกรรม รวมถึงเครื่องประดับต่าง ๆ เครื่องประดับที่มีชื่อเสียงของศูนย์หัตถกรรมอัญมณีบ่อพลอยเจมส์ ได้แก่ พลอยไพลิน บุษราคัม และนิล เป็นต้น เปิดให้บริการระหว่างเวลา ๐๘.๓๐-๑๗.๐๐ นาฬิกา

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 19.393 E99° 31.076

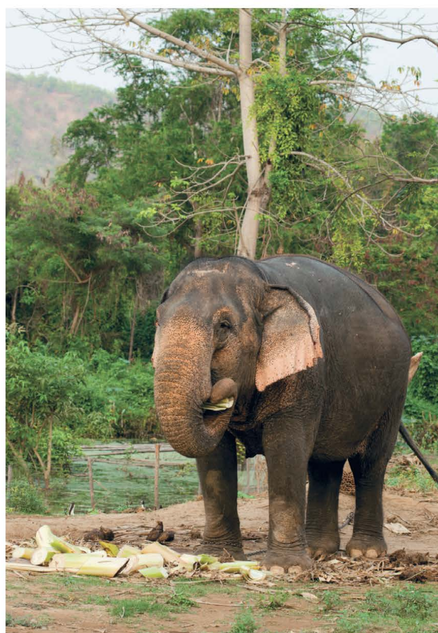
อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอบ่อพลอย ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๒๐๐ ตารางกิโลเมตร ถือเป็นแหล่งแร่รัตนชาติแหล่งใหญ่ของประเทศไทย มีแหล่งแร่กระจายตัวครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๑๐ ตารางกิโลเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ที่เคยมีการทำเหมืองและกำลังดำเนินการในปัจจุบัน ๒๔ ตารางกิโลเมตร

ศูนย์อนุรักษ์ช้างกาญจนบุรี (บ้าน ช. ช้างชรา)

ศูนย์อนุรักษ์ช้างกาญจนบุรี (บ้าน ช. ช้างชรา) ตำบลวังด้ง อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่พักของช้างเร่ร่อน และดูแลช้างที่มีอายุมาก ช้างป่วย ช้างที่ได้รับบาดเจ็บ และไม่สามารถทำงานปกติตามปางช้างได้อีกต่อไป ก่อตั้งโดยนายสัตวแพทย์สามารถ ประสิทธิ์ผล ผู้ที่ทำงานคลุกคลีกับช้างมาโดยตลอด และเจ้าของที่ดินที่อนุญาตให้ใช้พื้นที่จัดตั้งศูนย์อนุรักษ์ช้างกาญจนบุรีขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๑

ช้างภายในศูนย์ฯ จะได้รับการดูแลอย่างดีในสภาพแวดล้อมเหมาะสม และเป็นธรรมชาติอย่างแท้จริง มีแหล่งน้ำเพียงพอ ปัจจุบันศูนย์อนุรักษ์ช้างกาญจนบุรียังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เปิดต้อนรับทั้งนักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไปได้ศึกษาเรียนรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับช้างไทย

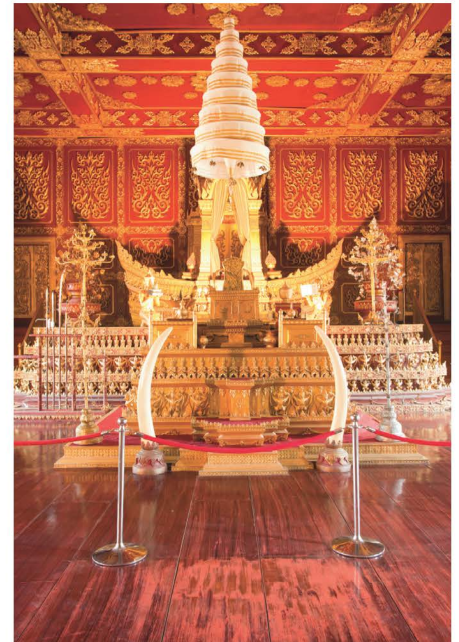
พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 14.100 E99° 32.333

สถานที่ถ่ายทำตำนานสมเด็จพระนเรศวร

สถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์ตำนานสมเด็จพระนเรศวร หรือพร้อมมิตรสตูดิโอ อยู่ในค่ายสุรสีห์ ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นฉากในการถ่ายทำภาพยนตร์อันยิ่งใหญ่ของเมืองไทย เรื่องตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช โดยหม่อมเจ้าชาตรีเฉลิม ยุคล (ท่านมุ้ย) ใช้พื้นที่กว้าง ๓.๒ ตารางกิโลเมตร (๒,๐๐๐ ไร่) จัดสถานที่และบรรยากาศย้อนไปในสมัยอยุธยา

มีสิ่งที่น่าสนใจคือ จะได้เห็นฉากสำคัญๆ ในภาพยนตร์ ให้นักท่องเที่ยวได้ชมอย่างใกล้ชิด รวมทั้งนิทรรศการภาพถ่ายระหว่างการถ่ายทำ และอีกจุดหนึ่งที่น่าชมคือพระที่นั่งสรรเพชญปราสาทอันวิจิตรบรรจง แสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองสมัยอยุธยา

ตำนานสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเป็นภาพยนตร์ที่ยิ่งใหญ่ของไทย มีความยาว ๕ ภาค ได้แก่ ภาคที่หนึ่ง องค์ประกันหงสา ภาคที่สอง ประกาศอิสรภาพ ภาคที่สาม ยุทธนาวี ภาคที่สี่ ศึกนันทบุเรง และภาคที่ห้า ยุทธหัตถี

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 08.547 E99° 25.847

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุ

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่เดิมตั้งอยู่บริเวณหมู่บ้านหม่องกระแทะ มีชื่อว่า ศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าหม่องกระแทะ ปัจจุบันได้ย้ายไปตั้งอยู่บริเวณห้วยสะด่อง ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ และเปลี่ยนชื่อเป็น สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุ ขึ้นอยู่กับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ โดยอยู่ฝั่งตรงข้ามกับหน่วยพิทักษ์ป่าห้วยลำสะด่อง

สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติ มีการจัดค่ายกิจกรรมและฝึกอบรมด้านอนุรักษ์ธรรมชาติให้แก่หมู่คณะ หรือกลุ่มเยาวชนที่สนใจจะมาเข้าค่ายพักแรม ภายในสถานีมีเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติหลายเส้นทาง ทั้งระยะใกล้และไกล เช่น เส้นทางศึกษาธรรมชาติเนินดินแดง และเส้นทางศึกษาธรรมชาติลำสะด่อง มีกรงสัตว์ป่านานาชนิด ที่อนุบาลไว้เพื่อปล่อยคืนสู่ป่าในอนาคต เช่น นกเงือก เนื้อทราย กวาง โดยเฉพาะฝูงวัวแดง โดยได้พ่อพันธุ์แม่พันธุ์จากป่าสลักพระ ป่าห้วยขาแข้ง และป่าแม่ฮ่องสอน นอกจากนี้ สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุยังเป็นแหล่งดูนกที่น่าสนใจอีกแหล่งหนึ่งด้วย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 19.367 E99˚ 12.480

สวนกล้วยไม้ลุงหงวน

สวนกล้วยไม้ลุงหงวน ตำบลหนอง-สาหร่าย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยนายสงวนศักดิ์ ตั้งสากล เพาะเลี้ยงกล้วยไม้สายพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ ช้าง ซึ่งปลูกในพื้นที่ ๓ ไร่ ม็อกคารา ซึ่งเป็นไม้ตัดดอก มีจำนวน ๕ ไร่ อีกทั้งเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกล้วยไม้คัทลียาเกือบทุกสายพันธุ์ในประเทศไทย จำนวนกว่า ๘๐๐,๐๐๐ ต้น จึงนับเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงกล้วยไม้คัทลียาแหล่งใหญ่อันดับ ๓ ในประเทศไทย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 06.151 E99˚ 74.339

สวนเวลารำลึก

สวนเวลารำลึก อยู่ในบริเวณเขื่อนศรีนครินทร์ ตำบลท่ากระดาน อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๙๐ พรรษา เนื่องด้วยพระองค์ทรงเชื่อว่าเวลาเป็นของมีค่า จึงควรใช้เวลาให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สวนแห่งนี้จึงตกแต่งด้วยนาฬิกาแดดสร้างด้วยคอนกรีตเสริมเหล็กขนาดใหญ่และออกแบบอย่างสวยงาม โดดเด่นสะดุดตา บริเวณรอบ ๆ ตกแต่งเป็นสวนหย่อมสวยงาม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 24.125 E99˚ 07.469

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ บ้านทุ่ง-นาคราช ตำบลหนองหญ้า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี บนที่ราบเชิงเขาหินปูน เนื้อที่ ๐.๑๔ ตารางกิโลเมตร (๙๐ ไร่) เป็นสวนสาธารณะที่สร้างขึ้นตามมติ ครม. พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่ให้สร้างสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ขึ้นในทุกเขตการศึกษา เพื่อเฉลิมพระเกียรติในโอกาสเฉลิมพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

นับเป็นสวนที่ร่มรื่นและมีการจัดภูมิทัศน์อย่างสวยงาม สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ กลุ่มก้อนหินปูนที่ผุดโผล่ขึ้นมาตามธรรมชาติเป็นรูปครึ่งวงกลม สูงราว ๓๐-๕๐ เซนติเมตร กระจายอยู่เต็มพื้นที่

พิกัดภูมิศาสตร์ N13° 59.434 E99° 27.770

สวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์ค แอนด์ แคมป์

สวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์ค แอนด์ แคมป์ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสวนสัตว์เปิดแห่งแรกของจังหวัดกาญจนบุรี บนเนื้อที่ ๐.๘ ตารางกิโลเมตร (๕๐๐ ไร่) มีวัตถุประสงค์เพื่อเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ และการศึกษาเรียนรู้พันธุ์สัตว์นานาชนิด พื้นที่สวนสัตว์ภายในแบ่งออกเป็น ๗ สวน ได้แก่ สวนกวาง สวนหมี สวนเนื้อทราย สวนเสือ สวนสิงโต สวนเสือดาว และสวนกวาง

นอกจากนี้ ยังมีการแสดงของสัตว์ต่างๆ พร้อมทั้งเปิดพื้นที่ให้เป็นค่ายพักแรมลูกเสือและค่ายจริยธรรม

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 15.159 E99° 29.812

สวนสัตว์เลี้ยงกาญจนบุรี

สวนสัตว์เลี้ยงกาญจนบุรี บ้านพุประดู่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ ภายใต้การดำเนินงานของมูลนิธิสงเคราะห์สัตว์ ทำหน้าที่ให้การคุ้มครองและดูแลสัตว์ที่ถูกทอดทิ้ง ทุพพลภาพ สัตว์เร่ร่อนและสัตว์ที่ตกอยู่ในอันตราย เพื่อให้สัตว์เหล่านั้นมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 00.833 E99° 23.200

สวนอรอนงค์ชวนชม

สวนอรอนงค์ชวนชม ตำบลรางหวาย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ นับเป็นสวนชวนชมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ ทั้งผลิตและจำหน่ายต้นชวนชมคุณภาพมาตรฐานส่งออกทุกขนาด ทุกสายพันธุ์ เช่น ฮอลแลนด์ ยักษ์ญี่ปุ่น ยักษ์ซาอุ ไทยโซโค และราชินี เป็นต้น

ภายในสวนอรอนงค์ชวนชมมีพื้นที่ปลูกต้นชวนชมกว่า ๐.๐๖ ตารางกิโลเมตร (๔๐ ไร่) และมีการปรับปรุงสายพันธุ์ให้มีความทันสมัยตามตลาดอยู่เสมอ ส่งผลให้สวนแห่งนี้เป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงแพร่หลาย

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 25.829 E99° 81.709

สะพานข้ามแม่น้ำแคว

สะพานข้ามแม่น้ำแคว ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๕ เริ่มแรกกองทัพญี่ปุ่นได้สร้างสะพานไม้ขึ้นก่อนเพื่อใช้ในการขนถ่ายสัมภาระ โดยใช้แรงงานจากเชลยศึกฝ่ายสัมพันธมิตร จากนั้นปลายเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖ กองทัพญี่ปุ่นจึงเริ่มสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยนำโครงเหล็กมาจากชวา ลำเลียงทางเรือมาตามลำน้ำแม่กลอง ใช้เวลาการสร้างทั้งสิ้น ๗ เดือน แล้วเสร็จในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๘๖ เมื่อสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กเสร็จสิ้นแล้ว กองทัพญี่ปุ่นจึงได้รื้อสะพานไม้ที่สร้างไว้ตอนแรกออกเพื่ออำนวยความสะดวกแก่เรือแพสัญจรของราษฎรในพื้นที่

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๗ สะพานข้ามแม่น้ำแควถูกฝ่ายสัมพันธมิตรทิ้งระเบิดหลายครั้งและพังลง จนกระทั่งญี่ปุ่นแพ้สงครามใน พ.ศ. ๒๔๘๘ รัฐบาลไทยได้ซื้อทางรถไฟสายมรณะรวมทั้งสะพานข้ามแม่น้ำแควเอาไว้ด้วยเงิน ๕๐ ล้านบาท ปัจจุบันการรถไฟแห่งประเทศไทยยังเปิดบริการเดินรถทุกวัน

ดูที่ ทางรถไฟสายมรณะ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 02.452 E99° 30.224

สะพานอุตตมานุสรณ์ (สะพานมอญ)

สะพานอุตตมานุสรณ์ หรือสะพานมอญ ตำบลหนองลู อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นสะพานไม้ข้ามลำน้ำซองกาเลียที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชนบ้านไหล่น้ำกับหมู่บ้านมอญชุมชนบ้านวังกะ สะพานแห่งนี้จึงเป็นสะพานไม้ที่ยาวที่สุดในประเทศ และมีความยาวเป็นอันดับ ๒ ของโลก สะพานอุตตมานุสรณ์ ตั้งชื่อเพื่อระลึกถึงหลวงพ่ออุตตมะ (พระราชอุดมมงคล) พระสงฆ์ผู้เป็นศูนย์รวมใจของทั้งชาวไทย ชาวมอญ ชาวพม่า และชาวกะเหรี่ยง โดยจุดเริ่มต้นของการสร้างสะพานไม้แห่งนี้เกิดจากแนวคิดของหลวงพ่ออุตตมะที่ต้องการให้เกิดเส้นทางการคมนาคมระหว่างสองฝั่งลำน้ำ เพื่อเป็นเส้นทางขนส่งพืชผลทางการเกษตร การทำมาค้าขาย และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างผู้คนสองฝั่งลำน้ำ

ปัจจุบันสะพานอุตตมานุสรณ์ ยังเป็นจุดชมวิถีชีวิตของชาวชุมชนมอญและชุมชนกะเหรี่ยงที่สัญจรไปมาระหว่างสองฝั่งลำน้ำ และเป็นจุดชมทิวทัศน์ทะเลสาบเขื่อนวชิราลงกรณ์ที่สวยงาม สามารถมองเห็นลำน้ำได้ถึง ๓ สายคือ ลำน้ำซองกาเลีย ลำน้ำบีคลี่ และลำน้ำรันตี ที่ไหลมาบรรจบกันเป็นสามประสบ ซึ่งเป็นจุดกำเนิดแม่น้ำแควน้อย

ดูที่ แม่น้ำซองกาเลีย

พิกัดภูมิศาสตร์ N15° 08.602 E98° 26.992

สุสานทหารสัมพันธมิตร (ช่องไก่)

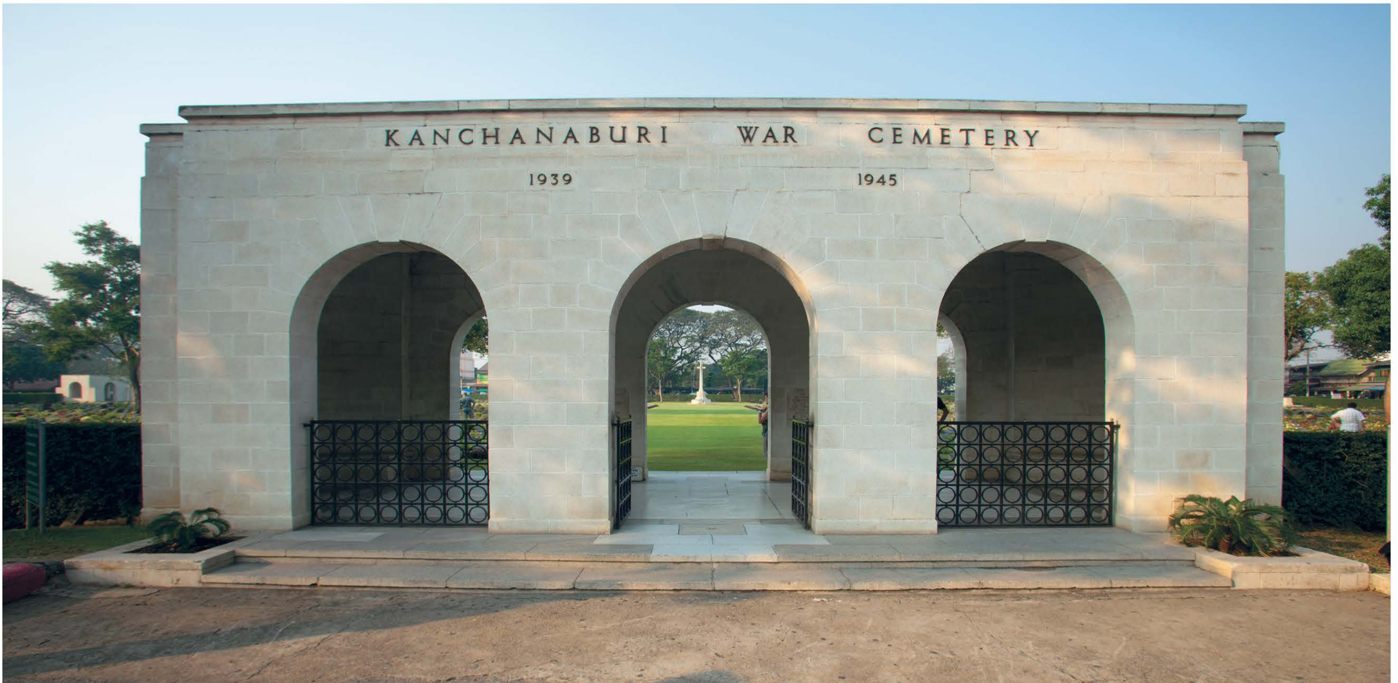
สุสานทหารสัมพันธมิตร (ช่องไก่) ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี สุสานแห่งนี้ได้รวบรวมผู้เสียชีวิตจากสงครามมหาเอเชียบูรพาเอาไว้ ๑,๗๔๐ คน บนซุ้มประตูด้านหน้าทางเข้ามีตัวอักษรเขียนว่า Cungkai war Cemetery 1939-1945 บริเวณสุสานทหารสัมพันธมิตร (ช่องไก่) เดิมเคยเป็นสถานที่ตั้งค่ายใหญ่ของเชลยศึกและกรรมกร เป็นค่ายที่มีกิจกรรมของเชลยศึกหลายอย่าง เช่น โรงพยาบาล โบสถ์ มหาวิทยาลัย วงดนตรี โรงภาพยนตร์ และสุสาน เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 00.320 E99˚ 30.870

มีบันทึกของเชลยศึกเกี่ยวกับค่ายช่องไก่ว่า ค่ายช่องไก่ถือว่าเป็นค่ายคุมขังใหญ่ค่ายหนึ่ง เชลยศึกที่เจ็บป่วยจะถูกส่งมารักษาพยาบาลที่นี่ ความเป็นอยู่ของเชลยและคนงานในตอนแรก ๆ มิสู้จะลำบากเท่าใดนัก อาหารการกินก็พอหาซื้อได้ในราคาย่อมเยาจากพ่อค้าแม่ค้าชาวไทย แต่เมื่อญี่ปุ่นประกาศแผนรีบด่วน ความเป็นอยู่ก็เริ่มเสื่อมลง เชลยศึกทุกคนเคลื่อนย้ายเข้าไปในป่าลึก ทหารญี่ปุ่นเข้มงวดมาก เกิดโรคระบาด ทำให้เชลยต้องเจ็บป่วยและล้มตายเป็นจำนวนมาก ที่ค่ายช่องไก่มีเชลยสับเปลี่ยนไปมาตลอดเวลาเป็นประจำ มีจำนวนน้อยที่อยู่นานเป็นเดือน คนนับพัน ๆ ถูกส่งออกไปทำงาน บางกลุ่มก็หายไปโดยไม่มีร่องรอย โรงพยาบาลในค่ายนี้ถูกขนานนามว่า เรือนมรณะ

สุสานทหารสัมพันธมิตร (ดอนรัก)

สุสานทหารสัมพันธมิตร (ดอนรัก) บ้านดอนรัก ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีพื้นที่ ๐.๐๓ ตารางกิโลเมตร (๑๗ ไร่) สุสานแห่งนี้มีศพนายทหารที่ตกเป็นเชลยสงครามและเสียชีวิตในระหว่างการสร้างทางรถไฟสายมรณะกว่า ๖,๙๘๒ คน ในจำนวนนี้ ๓๐๐ คน เป็นผู้เสียชีวิตจากอหิวาตกโรคที่ฝังไว้ที่ค่ายนิเถะในเขตอำเภอสังขละบุรี ส่วนรายชื่อผู้เสียชีวิตอื่นๆ ได้มาจากการจารึกบนแผ่นซีเมนต์เหนือหลุมฝังศพของเหล่าเชลยศึกตามค่ายต่างๆ ในจังหวัดกาญจนบุรี สุสานทหารสัมพันธมิตร(ดอนรัก) จึงนับเป็นสุสานทหารสัมพันธมิตรที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ทั้งยังจัดทำอย่างมีระบบระเบียบสวยงาม และเงียบสงบ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 01.917 E99˚ 31.514

จารึกสุสานดอนรัก

ภายในสุสานสัมพันธมิตร (ดอนรัก) มีจารึกแผ่นหินอ่อนฝังอยู่ในเสา จารึกข้อความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษความว่า คริสต์ศักราช ๑๙๓๙-๑๙๔๕ แผ่นดินซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งสุสานนี้เป็นสมบัติของประชาชนชาวไทยได้อุทิศให้เป็นสถานที่พักตลอดกาลสำหรับทหารเรือ ทหารบก และทหารอากาศ ผู้ซึ่งได้รับเกียรติ ณ ที่นี้

สุสานฟอสซิลหอย ๒๘๐ ล้านปี

สุสานฟอสซิลหอย ๒๘๐ ล้านปี ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นฟอสซิลหอยโบราณพบบนยอดเขานิชา หรือที่ชาวบ้านเรียกกันว่า เขาอีด่าง บนความสูง ๘๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ฟอสซิลหอยที่พบนี้คือ หอยตะเกียง หรือหอยแบรคิโอพอด เป็นหอยทะเลชนิดหนึ่ง สองฝาไม่เท่ากัน ฝาหนึ่งเล็ก ฝาหนึ่งใหญ่ ลักษณะคล้ายหอยแครง ขนาด ๑.๕-๓ เซนติเมตร สันนิษฐานว่ามีอายุราว ๓๐๐-๒๘๐ ล้านปี เกาะติดอยู่ตามหน้าผาบริเวณยอดเขานิชาเป็นแนวยาว ๕๐๐ เมตร สูง ๘๐ เมตร บ้างถูกน้ำกัดเซาะจนหล่นลงมาบนพื้น การขึ้นไปชมฟอสซิลหอยยังค่อนข้างลำบาก เนื่องจากยังไม่ได้เปิดให้ท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ ต้องใช้เวลาเดินเท้าประมาณ ๒ ชั่วโมง

ห้วยปากคอก

ห้วยปากคอก ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ลำห้วยสายใหญ่ที่มีต้นกำเนิดจากผืนป่าในสหภาพพม่าไหลเข้ามายังประเทศไทยก่อนจะไหลลงสู่เขื่อนวชิราลงกรณ์ หรือเขื่อนเขาแหลม ภูมิประเทศสองฝั่งลำห้วยเป็นป่าดิบเขาสูง มีโขดหินใหญ่น้อยเป็นเกาะแก่ง ทำให้เกิดการท่องเที่ยวผจญภัยในรูปแบบการถ่อแพไม้ไผ่และการพายเรือคายัก ฤดูกาลที่เหมาะสมคือ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป ห้วยปากคอกมีระดับน้ำที่ไม่ลึกมากนัก ระยะทางในการล่องแพ ๒ กิโลเมตร สายน้ำบางช่วงไหลเอื่อยราบเรียบ ขณะเดียวกันก็มีช่วงที่น่าตื่นเต้นสำหรับการล่องแพด้วยเช่นกัน ใช้เวลาราว ๑ ชั่วโมงเศษ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 39.881 E98˚ 31.757

หอดูดาวเกิดแก้ว

หอดูดาวเกิดแก้ว ตำบลหลุมรัง อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านโลกและอวกาศ ภายในโดมหอดูดาวมีกล้องโทรทรรศน์แบบสะท้อนแสงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๖ นิ้ว ติดตั้งบนขาตั้งกล้องชนิดอีเควทอเรียล ด้านล่างของหอดูดาวมีกล้องโทรทรรศน์แบบเคลื่อนย้ายได้หลายกล้อง สำหรับฝึกใช้งานภาคสนาม บริเวณหอดูดาวมีสถานที่และที่พัก สามารถรองรับได้ ๕๐ คน

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 28.814 E99˚ 26.740

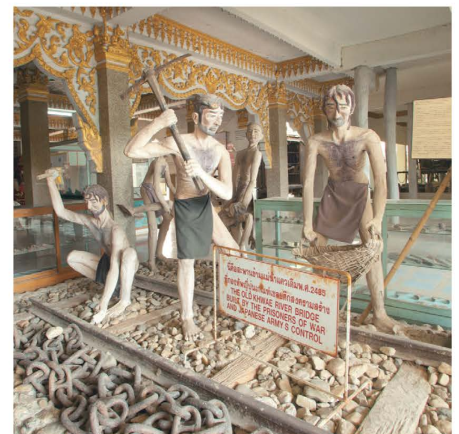
หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ ๒

หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ ๒ อยู่บนถนนแม่น้ำแคว ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี มีอาคารจัดแสดง ๓ อาคาร อาคารหลังแรกจัดแสดงประวัติเมืองกาญจนบุรี สงครามไทยพม่า วีรชนที่เสียสละชีวิตในสงคราม โดยแสดงผ่านภาพวาดจิตรกรรมฝาผนังที่วางไว้ และเครื่องใช้ต่างๆ อาทิ ดาบ ปืน และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น อาคารที่สอง จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์การสร้างทางรถไฟสายไทย-พม่า ภาพชีวิตเชลยศึกในค่าย และของใช้เชลยศึกและทหารญี่ปุ่น เป็นต้น ส่วนอาคารที่สาม จัดแสดงของสะสมของเจ้าของ ได้แก่ นาฬิกา จักรเย็บผ้า กล้องถ่ายรูป เครื่องฉายภาพยนตร์ เหรียญ ธนบัตรไทย และเครื่องเล่นแผ่นเสียง เป็นต้น

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 02.457 E99° 30.331

ผู้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์

ผู้ก่อตั้งและเจ้าของคือ นางบุญเยี่ยม จันทร์ศิริ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการอนุรักษ์สถานที่และหลักฐานทางประวัติศาสตร์สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ได้แก่ อาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ โครงกระดูกของเชลยศึก ตลอดจนภาพถ่ายเหตุการณ์ในสมัยดังกล่าวให้คงไว้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางการศึกษาสำหรับผู้สนใจทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีอีกด้วย

เหมืองปิล๊อก

เหมืองปิล๊อก ตำบลปิล๊อก อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเหมืองแร่กรมโลหะกิจ ชื่อเหมืองปิล๊อก เปิดดำเนินการที่หมู่บ้านอีต่องเป็นแห่งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ หลังสำรวจพบว่า ตำบลปิล๊อกมีแหล่งแร่วุลแฟรมและดีบุกจำนวนมาก เพราะมีสายแร่ทอดยาวมาจากจังหวัดทวายในสหภาพพม่า ส่งผลให้บ้านอีต่องเป็นหมู่บ้านชายแดนไทย-พม่า ๑ ในจำนวน ๓ หมู่บ้านของตำบลปิล๊อก เจริญรุ่งเรือง แต่เมื่อราคาแร่ตลาดโลกตกต่ำลงจนไม่คุ้มทุน การทำเหมืองแร่ได้ยุติลง พร้อมกับที่พรมแดนไทย-พม่าถูกปิด ทุกวันนี้เหมืองปิล๊อกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีภูมิทัศน์สวยงาม อากาศดี และยังมีอุปกรณ์การทำเหมืองบางอย่างให้ได้ชมและศึกษากล้องโทรทรรศน์

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 40.368 E98˚ 22.120

อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ตำบลสิงห์ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นอุทยานประวัติศาสตร์แห่งแรกของประเทศ มีโบราณสถานสำคัญอายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ปูชนียสถานที่สำคัญคือ ปรางค์ประธาน มีลักษณะเป็นปรางค์องค์เดียวตั้งอยู่กลางเมือง ก่อด้วยศิลาแลง ภายในปรางค์ประธานประดิษฐานประติมากรรมพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร เปล่งรัศมี ๘ กร ซึ่งจำลองแบบมาจากรูปจริงที่ค้นพบจากการขุดแต่งทางโบราณคดีที่ปราสาทเมืองสิงห์แห่งนี้

การพบหลักฐานโบราณคดีประติมากรรมสำคัญในรูปแบบศิลปะขอมแบบบายน อายุราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ทั้งพระพุทธรูปนาคปรก ประติมากรรมรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร และประติมากรรมรูปนางปรัชญาปารมิตา จึงเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความเชื่อในพุทธศาสนาแบบมหายานตามพระราชศรัทธาของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ ซึ่งสอดคล้องกับจารึกที่ปราสาทพระขรรค์ที่มีหลักใหญ่ใจความเกี่ยวกับการสรรเสริญพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ และกล่าวถึงการประดิษฐานพระพุทธชัยพุทธมหานาถยังเมืองต่างๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นมีเมืองศรีชยสิงหปุรี สันนิษฐานได้ว่าเป็นเมืองสิงห์ที่มีปราสาทแบบเมืองสิงห์ตั้งอยู่

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 02 416 E99˚ 14.532

อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ทัพ

อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ทัพ ตำบลช่องสะเดา อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยอาคารหลังใหญ่ ๓ หลังคือ อาคารบริการ เป็นอาคารที่ใช้สำหรับพักผ่อนอิริยาบถ อาคารหอสังเกตการณ์ และอาคารศึกษาประวัติศาสตร์

สงคราม ๙ ทัพ

เป็นสงครามระหว่างพม่ากับไทย เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ ทางด้านพระเจ้าปดุงพระมหากษัตริย์พม่าต้องการประกาศแสนยานุภาพด้วยการทำสงคราม รวบรวมเมืองเล็กเมืองน้อยรวมถึงเมืองประเทศราชให้เป็นเมืองขึ้น จากนั้นจึงได้ยกกองกำลังเข้ามาตีไทย สงครามครั้งนี้พระเจ้าปดุงได้ยกทัพมาถึง ๙ ทัพ โดยแบ่งการเข้าโจมตีกรุงรัตนโกสินทร์ออกเป็น ๕ ทิศทาง

ทัพที่ ๑ ได้ยกมาตีหัวเมืองประเทศราชทางปักษ์ใต้ ตั้งแต่เมืองระนองจนถึงเมืองนครศรีธรรมราช

ทัพที่ ๒ ยกเข้ามาทางเมืองราชบุรี

ทัพที่ ๓ และ ๔ เข้ามาทางด่านแม่ละเมา แม่สอด

ทัพที่ ๕-๗ เข้ามาทางหัวเมืองฝ่ายเหนือ ตั้งแต่เชียงแสน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตีตั้งแต่หัวเมืองฝ่ายเหนือลงมาสมทบกับทัพที่ ๓ และ ๔ ที่ยกเข้ามาทางด่านแม่ละเมา เพื่อตีเมืองตาก กำแพงเพชร พิษณุโลก นครสวรรค์

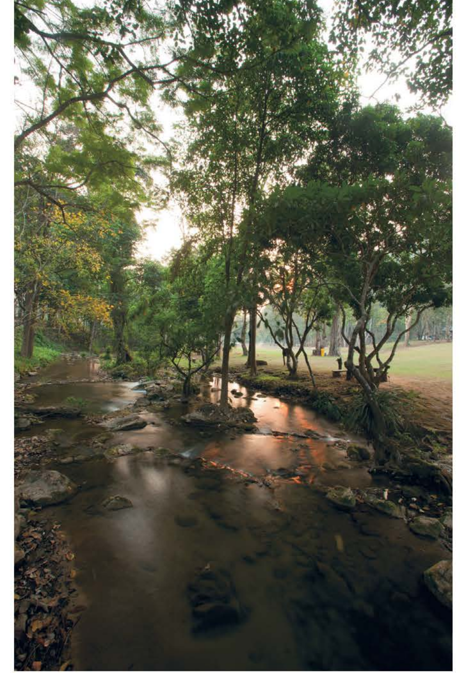
ทัพที่ ๘-๙ เป็นทัพหลวง พระเจ้าปดุงเป็นผู้คุมทัพ ยกเข้ามาทางด่านเจดีย์สามองค์เพื่อรอสมทบกับทัพเหนือและใต้ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้ารบกับกรุงเทพฯ

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 12.680 E99° 14.105

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม อยู่ในเขตอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นอุทยานแห่งชาติ ๑ ใน ๕ แห่งของโครงการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ อุทยานแห่งชาติเขาแหลมตั้งอยู่ในบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาช้างเผือก ป่าเขาพระฤาษี ป่าเขาบ่อแร่ และป่าห้วยเขย่ง ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอสังขละบุรีและอำเภอทองผาภูมิ มีพื้นที่ ๑,๔๙๗ ตารางกิโลเมตร (๙๓๕,๖๒๕ ไร่) ทะเลสาบและผืนป่าเขาแหลมได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๔

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนหนึ่งของแนวทิวเขาตะนาวศรี ทอดตัวตามแนวเหนือใต้ ความสูงตั้งแต่ ๑๐๐-๑,๗๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ส่วนใหญ่จะเป็นหินปูน หินทราย และหินดินดาน ยอดเขาที่สูงที่สุดคือ เขาใหญ่ มีความสูง ๑,๗๖๗ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง มีลำน้ำที่สำคัญหลายสายที่ไหลลงสู่แม่น้ำแควน้อยและอ่างเก็บน้ำเขื่อนเขาแหลม สภาพป่าทั่วไปเป็นป่าเบญจพรรณ มีไม้ชนิดต่าง ๆ ขึ้นอย่างหนาแน่น มีเรือนยอดทึบ บางบริเวณพื้นที่มีความชื้นสูง เช่น บริเวณริมลำห้วยหรือตามร่องห้วยจะมีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นเป็นพิเศษ มีสภาพคล้ายป่าดงดิบ พื้นที่ป่าส่วนมากอยู่บริเวณทิศตะวันออกและทิศตะวันตกของอุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมรอบ ๆ อ่างเก็บน้ำ ทางตะวันออก และบริเวณแนวเขตทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอุทยานแห่งชาติ

จุดน่าสนใจในอุทยานฯ มีหลากหลายทั้งเส้นทางเดินป่าระยะไกล เช่น ยอดเขาใหญ่ ความสูง ๑,๗๖๗ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง อันเป็นจุดสูงสุดของอุทยานฯ จุดชมวิวป้อมปี่ อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ๒ กิโลเมตร มีบ้านพักและลานกางเต็นท์ให้บริการ จุดนี้สามารถชมวิวทะเลสาบเขาแหลมซึ่งสวยงามทั้งยามเช้าและยามเย็น ด้านสถานีเรดาร์บนยอดเขาหัวโล้น ความสูง ๑,๔๕๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง เป็นจุดสูงลำดับที่ ๒ รองจากยอดเขาใหญ่ มีทิวทัศน์น่าชม มักมีทะเลหมอกในยามเช้า

อุทยานแห่งชาติเขาแหลม เป็นจุดสูงสุดที่นกอพยพจากแดนใต้แพร่กระจายพันธุ์ขึ้นมาถึง จึงนับเป็นแหล่งดูนกน่าตื่นตาตื่นใจ นอกจากจะมีนกสายพันธุ์มาลายันมากมายนับร้อยชนิดแล้ว ยังมีนกหายากนับสิบชนิด โดยเฉพาะเส้นทางเกริงกระเวีย-พุทโธ ที่สามารถพบนกหายากอย่างนกพรานผึ้ง นกหัวขวานคอลาย และนกเงือกกรามช้างปากเรียบ เป็นต้น

ดูที่ น้ำตกกระเต็งเจ็ง (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)/ น้ำตกเกริงกระเวีย (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)/ น้ำตกไดช่องถ่อง (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 58.915 E98° 38.037

อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์

อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๔ ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๕๓๒ ตารางกิโลเมตร (๙๕๓,๕๐๐ ไร่) ครอบคลุมอำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอทองผาภูมิ พื้นที่ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการสร้างเขื่อนศรีนครินทร์กั้นขวางแม่น้ำแควใหญ่ โดยมีแม่น้ำลำธารสำคัญ ๆ หลายสายไหลลงสู่อ่างเก็บน้ำของเขื่อนศรีนครินทร์ เช่น ห้วยแม่ขมิ้น ห้วยขาแข้ง ห้วยแม่วงก์ ห้วยไกรเกรียง และห้วยแม่พลู

สภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาหินปูนและหินตะกอน ส่วนใหญ่มีรูปทรงไม่แน่นอน บริเวณทิศตะวันตกของที่ทำการอุทยานฯ เป็นภูเขาหินปูนที่สึกกร่อนพังทลายสลับซับซ้อนกันอยู่บนหินอัคนีชนิดหินแกรนิตเนื้อหยาบ ทำให้ภูเขามีลักษณะเป็นรูปมนอันเกิดจากปลายยอดมีหินอัคนีโผล่ออกมา มีความสูงเฉลี่ย ๔๐๐-๑,๐๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ระบบนิเวศเป็นป่าดงดิบและป่าเบญจพรรณที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นของอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์คือ น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น ซึ่งไหลลงมาจากทิวเขาในป่าดิบแล้ง ค่อนข้างสมบูรณ์ทางทิศตะวันตก อยู่บริเวณตอนกลางของอุทยานฯ ก่อให้เกิดน้ำตกสวยงามถึง ๗ ชั้น นอกจากนี้ ยังมีทิวทัศน์งดงามของทะเลสาบเหนือเขื่อนศรีนครินทร์เป็นระยะทางกว่า ๑๐๐ กิโลเมตร รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำอีกหลายแห่ง

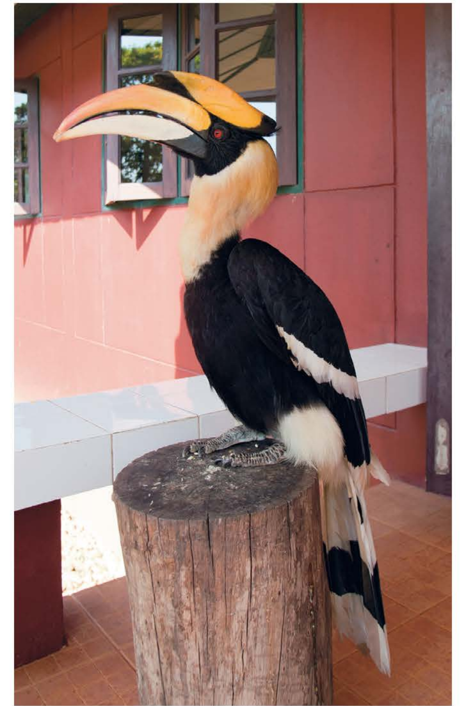
ดูที่ เขื่อนศรีนครินทร์/ ถ้ำน้ำมุด (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)/ ถ้ำเนรมิต (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)/ แม่น้ำแควใหญ่/ ถ้ำพระปรางค์ (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)

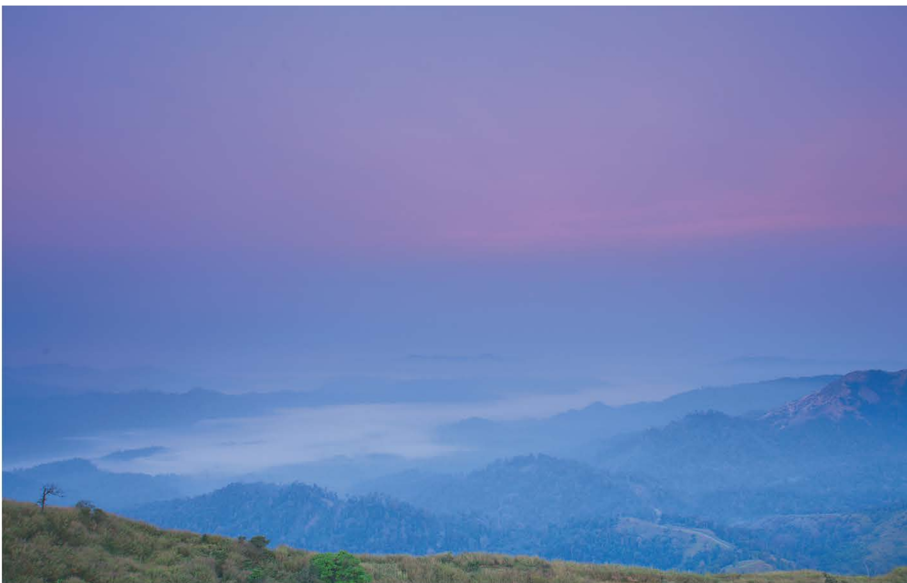
พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 38.251 E98˚ 59.147

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ

อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ อยู่ในเขตอำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ มีพื้นที่ ๑,๑๒๐ ตารางกิโลเมตร (๗๐๐,๐๐๐ ไร่) ครอบคลุมเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าห้วยเขย่ง และป่าเขาช้างเผือกในอำเภอทองผาภูมิและอำเภอสังขละบุรี ด้านทิศเหนือจดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร ทิศใต้จดเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยค ทิศตะวันออกจดเขตอุทยานแห่งชาติเขาแหลม ส่วนด้านตะวันตกติดชายแดนไทย-พม่า พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทิวเขาสลับซับซ้อนวางตัวในแนวทิศเหนือ-ทิศใต้ อันเป็นส่วนหนึ่งของทิวเขาตะนาวศรี ความสูงตั้งแต่ ๑๐๐-๑,๒๔๙ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง โดยมีเขาช้างเผือกที่อยู่ทางทิศตะวันตก สูง ๑,๒๔๙ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง เป็นยอดเขาสูงสุด

นอกเหนือจากนี้ ยังมียอดเขาที่สำคัญได้แก่ เขานิชา เขาพุถ่อง และเขาด่าง เป็นต้น ซึ่งเป็นต้นกำเนิดลำห้วย เช่น ห้วยมาลัย ห้วยปากคอก ห้วยเจ็ดมิตร เป็นต้น ลำห้วยเหล่านี้จะไหลลงสู่ที่ราบด้านทิศตะวันออกและลงสู่เขื่อนเขาแหลม โดยส่วนหนึ่งไหลลงแม่น้ำแควน้อย ในอุทยานฯ แบ่งสังคมป่าเป็นป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง ป่าดิบเขา และป่าเบญจพรรณ นับเป็นส่วนหนึ่งของผืนป่าตะวันตกที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ จึงเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ป่าหลายชนิด และด้วยความที่เป็นป่าผืนเดียวกับป่าในเขตสหภาพพม่า จึงมีการย้ายถิ่นไปมาระหว่างสัตว์ป่าไม่ว่าจะเป็นช้างป่า เลียงผา หมี และเสือ

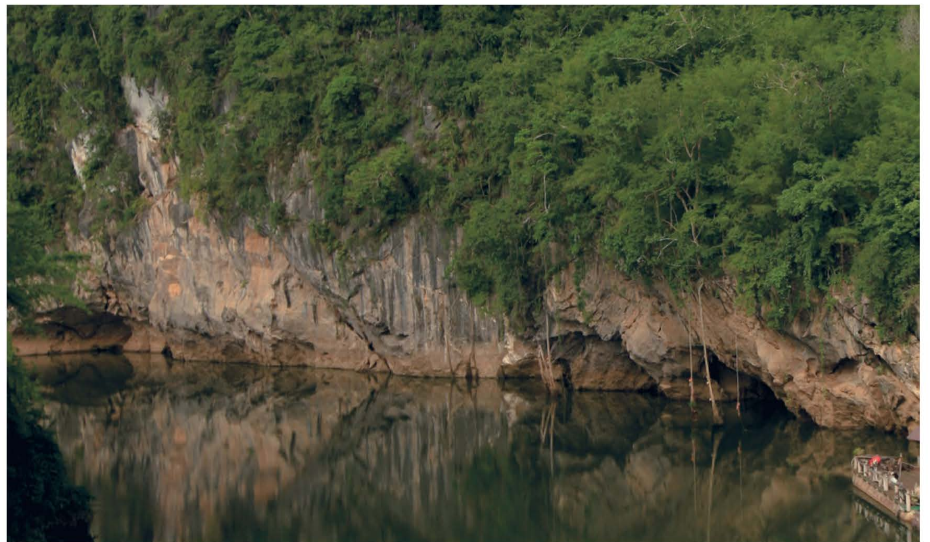
ดูที่	เขาช้างเผือก (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)/ จุดชมทิวทัศน์ กม.๑๒ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)/ จุดชมทิวทัศน์ดอยต่องปะแล (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)/ น้ำตกเขาใหญ่ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)
พิกัดภูมิศาสตร์	N14˚ 41.560 E98˚ 24.288

อุทยานแห่งชาติไทรโยค

อุทยานแห่งชาติไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๓ ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๕๐๐ ตารางกิโลเมตร (๓๑๒,๕๐๐ ไร่) ของตำบลวังกระแจะ ตำบลบ้องตี้ และตำบลลุ่มสุ่ม ในอำเภอไทรโยค และตำบลลิ่นถิ่นของอำเภอทองผาภูมิ นับเป็นส่วนหนึ่งของป่าสงวนแห่งชาติป่าวังใหญ่ ป่าแม่น้ำน้อย และป่าห้วยเขย่ง

พื้นที่อุทยานฯ ประกอบด้วยทิวเขาที่มีความสูงระหว่าง ๓๐๐-๖๐๐ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง โดยมีทิวเขาเราะแระ ซึ่งสูง ๑,๑๒๕ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง เป็นจุดสูงสุด อุทยานแห่งชาติไทรโยคเป็นพื้นที่ต้นน้ำสำคัญของแม่น้ำแควน้อย มีต้นกำเนิดมาจากทิวเขาตะนาวศรีในเขตอำเภอสังขละบุรี ลำน้ำสายนี้เป็นลำน้ำสายหลักสายหนึ่งของภูมิภาคที่ให้ปริมาณน้ำจำนวนมากแก่พื้นที่ตอนล่าง

ระบบนิเวศในอุทยานฯ ปกคลุมด้วยป่าเบญจพรรณและป่าดงดิบแล้ง ส่วนบริเวณที่ทำการอุทยานฯ ซึ่งเป็นที่ตั้งของน้ำตกไทรโยคนั้น ระบบนิเวศส่วนใหญ่เป็นป่าไผ่สลับป่าเบญจพรรณที่กำลังฟื้นตัวหลังการสัมปทาน สัตว์ป่าส่วนใหญ่ที่พบจึงมีเพียงสัตว์เล็ก ๆ

ภายในอุทยานฯ มีน้ำตกไทรโยคซึ่งไม่เพียงมีความสวยงามตามธรรมชาติแล้ว บทเพลงพระราชนิพนธ์เพลงเขมรไทรโยคของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ที่ทรงนิพนธ์เมื่อครั้งตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๑ มีความไพเราะและเป็นชนวนจุดประกายความน่าสนใจให้อยากเดินทางไปชมกันมากขึ้น

ดูที่ ถ้ำละว้า อุทยานแห่งชาติไทรโยค/
ถ้ำดาวดึงส์ อุทยานแห่งชาติไทรโยค/
ถ้ำไทรทอง อุทยานแห่งชาติไทรโยค

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 26.293 E98˚ 51.072

อุทยานแห่งชาติลำคลองงู

อุทยานแห่งชาติลำคลองงู อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ มีพื้นที่ ๖๗๒.๕ ตารางกิโลเมตร(๔๒๐,๓๗๔ ไร่) มีอาณาเขตติดต่อกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร อุทยานแห่งชาติเขาแหลม อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ และอำเภอทองผาภูมิ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนในทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยสำคัญหลายสาย เช่น ห้วยทองผาภูมิ ห้วยเกริง-กระเวีย ห้วยคลองงู และห้วยคลิตี้ ระบบนิเวศส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าดงดิบแล้งและป่าเต็งรัง

จุดเด่นของอุทยานฯ คือ ถ้ำน้ำลอดตามลำคลองงู สำหรับลำคลองงูนั้นเกิดจากภูเขาสูงในเขตอุทยานฯ ซึ่งไหลไปลงอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์ ตลอดลำคลองงูมีน้ำตกและถ้ำน้ำลอดจำนวนมาก นักสำรวจถ้ำหลายคณะทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเห็นตรงกันว่า เป็นถ้ำน้ำลอดขนาดยาวที่มีหินงอกหินย้อยน่าสนใจและสวยงามแห่งหนึ่งในประเทศ

การเที่ยวถ้ำในลำคลองงูส่วนใหญ่ต้องอาศัยทักษะในการผจญภัย เพราะต้องมีการปีนป่ายสลับกับการว่ายน้ำ-ลอยตัวตามลำคลองงู หรือลำห้วยสาขาที่ไหลลอดถ้ำเข้าไป จึงต้องมีการเตรียมตัวอย่างดีเมื่อจะเข้าไปท่องเที่ยว ช่วงเวลาที่เหมาะสมคือช่วงฤดูแล้ง ช่วงฤดูฝนระดับน้ำในถ้ำจะสูงไม่เหมาะสำหรับการเข้าถ้ำ

ดูที่ ถ้ำนกนางแอ่น (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)/ ถ้ำเสาหิน (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)/ ถ้ำใหญ่ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 53.400 E98˚ 47.151

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ

อุทยานแห่งชาติเอราวัณ อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ในบริเวณป่าเขาสลอบ พื้นที่อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอเมืองกาญจนบุรี เดิมมีชื่อว่า *อุทยานแห่งชาติเขาสลอบ* ต่อมาเปลี่ยนเป็นอุทยานแห่งชาติเอราวัณ เนื่องจากชั้นบนสุดของน้ำตกมีโขดหินลักษณะคล้ายเศียรช้างเอราวัณ สามารถมองเห็นได้จากบริเวณทางเข้าเขื่อนศรีนครินทร์ หรือจากลานจอดรถของอุทยานฯ

อุทยานแห่งชาติเอราวัณมีพื้นที่ ๕๕๐ ตารางกิโลเมตร (๓๔๓,๗๓๕ ไร่) อาณาเขตด้านทิศเหนือติดกับอุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์ ทิศตะวันตกติดกับอุทยานแห่งชาติไทรโยค และทิศใต้ติดกับเขาบ้านกลางและห้วยทับศิลา

ลักษณะภูมิประเทศของอุทยานฯ เป็นภูเขาสูงสลับกับพื้นที่ระหว่างเขา มีความสูงตั้งแต่ ๑๘๐-๙๙๖ เมตรจากระดับทะเลปานกลาง ภูเขาส่วนใหญ่เป็นทิวเขาหินปูน มีสภาพพื้นที่แบบคาร์สต์ (Karst Topography) คือมีหินปูนรองรับอยู่ตอนล่าง ทั้งยังมีลักษณะพิเศษที่เด่นชัด นั่นคือ *มีแอ่งลม* (Sink Hole) มีถ้ำและลักษณะของธารน้ำใต้ดิน สภาพป่าของอุทยานแห่งชาติเอราวัณ ประกอบด้วย

ป่าเบญจพรรณ มีร้อยละ ๘๑.๐๕ ของพื้นที่ ขึ้นปกคลุมตั้งแต่ระดับความสูง ๑๐๐-๘๐๐ เมตรจากระดับทะเล พันธุ์ไม้ที่สำคัญได้แก่ ต้นมะค่าโมง ต้นตะเคียนหนู ต้นรกฟ้า ต้นผ่าเสี้ยน ต้นประดู่ ต้นส้มเสี้ยว ต้นแต้ว และต้นมะกอก เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของอุทยานฯ ได้แก่ น้ำตกเอราวัณ ถ้ำพระธาตุ ถ้ำวังบาดาล ถ้ำตาด้วง ถ้ำหมี และถ้ำเรือ เป็นต้น

อุทยานแห่งชาติเอราวัณได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่ ๖ ประจำปี ๒๕๔๙ รางวัลยอดเยี่ยม ประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ภาคกลาง

ดูที่ ถ้ำน้ำ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ/ ถ้ำพระธาตุ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ/ ถ้ำวังบาดาล

พิกัดภูมิศาสตร์ N14° 22.475 E99° 08.677

โฮมสเตย์บ้านเขาเหล็ก

โฮมสเตย์บ้านเขาเหล็ก เขตอุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี เป็นหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงที่ตั้งอยู่กลางหุบเขา สามารถเข้าไปสัมผัสเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงควบคู่กับการสัมผัสธรรมชาติที่บริสุทธิ์ใจกลางหุบเขา เพื่อเป็นการผ่อนคลายได้เป็นอย่างดี มีการจัดทำที่พักไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวให้สามารถพักผ่อนค้างคืนในหมู่บ้านได้อย่างสะดวกสบาย พร้อมบริการอาหารและจัดนำเที่ยวชมถ้ำธารลอดใหญ่ เดินป่า และจักรยานเสือภูเขาไว้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมบ้านเขาเหล็ก

พิกัดภูมิศาสตร์ N14˚ 70.885 E99˚ 27.970

จุดชมวิวเนินกูดดอย

ดัชนีคำ

อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์ ถ้ำธารลอดใหญ่

ดัชนีภาพ

แหล่งที่มาภาพ

กลุ่มไม้ตัดดอกเขตร้อนกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
กำแพงเมือง-ประตูเมืองกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขากำแพง (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขาชนไก่	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขาช้างเผือก (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขื่อนแม่กลอง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขื่อนวชิราลงกรณ (เขื่อนเขาแหลม)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขื่อนศรีนครินทร์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แค้มป์ช้างทวีชัย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แค้มป์ช้างวังโพ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
โครงการห้วยองคตอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานเจียไต๋แฟร์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานเทศกาลชาวเรือชาวแพ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานประเพณีตักบาตรสงกรานต์ สะพานไม้วัฒนธรรมไทย รามัญ กะเหรี่ยง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานประเพณีสงกรานต์บ้านหนองขาว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานแผ่นดินสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานวันผลไม้ทองผาภูมิ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานวันอาบน้ำแร่แช่น้ำตก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานสมเด็จพระนเรศวรมหาราช	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานสัปดาห์สะพานแม่น้ำแคว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
งานสัมผัสอากาศเย็นเด่นในตำนานเหมืองแร่ที่ปิล็อก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
จุดชมวิวดอยต่องปะแล (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
จุดชมทิวทัศน์ กม. ๑๒ (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
จุดชมวิวเนินกูดดอย (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ช่องเขาขาด พิพิธภัณฑสถานแห่งความทรงจำ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ชุมชนและวิถีชีวิตบ้านหนองขาว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ซากฟอสซิลหอยและสาหร่ายทะเลดึกดำบรรพ์อายุ ๔๕๐ ล้านปี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ด่านเจดีย์สามองค์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ต้นจามจุรียักษ์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ตลาดชุกโดน	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ตลาดนัดเจเจ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถนนปากแพรก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำกระแซ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำแก้วสวรรค์บันดาล	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำดาวดึงส์ (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำธารลอดน้อย (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำธารลอดใหญ่ (อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำนกนางแอ่น (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำน้ำตก (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำน้ำมุด (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำเนรมิต (อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำผาแดง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำพระธาตุ (อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำละว้า (อุทยานแห่งชาติไทรโยค)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำวังบาดาล (อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำสัตตบรรณคูหา	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำเสาหิน (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำใหญ่ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ถ้ำองจุ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ทางรถไฟสายมรณะ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
น้ำตกกระเต็งเจ็ง (อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด

น้ำตกเกริงกระเวีย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติเขาแหลม)	
น้ำตกเขาใหญ่	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	
น้ำตกคลีตี้ (อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
น้ำตกจ๊อกกระดิ่น	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	
น้ำตกตะเคียนทอง (เขตรักษาพันธุ์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร)	
น้ำตกไตรตรึงษ์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์)	
น้ำตกนางครวญ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติลำคลองงู)	
น้ำตกไทรโยคน้อย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติไทรโยค)	
น้ำตกไทรโยคใหญ่	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติไทรโยค)	
น้ำตกธารเงิน-ธารทอง (อุทยานแห่งชาติ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เฉลิมรัตนโกสินทร์)	
น้ำตกผาตาด (อุทยานแห่งชาติ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขื่อนศรีนครินทร์)	
น้ำตกผาแปป (อุทยานแห่งชาติ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ทองผาภูมิ)	
น้ำตกผาสวรรค์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์)	
น้ำตกห้วยแม่ขมิ้น (อุทยานแห่งชาติ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เขื่อนศรีนครินทร์)	
น้ำตกเอราวัณ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(อุทยานแห่งชาติเอราวัณ)	
เนินช้างศึก (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เนินเสาธง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
บ่อน้ำแร่ วัดวังขนายทายิการาม	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
บึงเกริงกระเวีย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
โบราณสถานในเขตเมืองเก่ากาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
โบราณคดีบ้านดอนเจดีย์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ประตูเมืองกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ปางช้างไทรโยค	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พระบรมราชานุสาวรีย์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	
พระปรางค์เขารักษ์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พระโพธิสัตว์กวนอิม (วัดทุ่งสมอ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นบ้านหนองขาว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พิพิธภัณฑ์ทางรถไฟไทย-พม่า	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
(Thailand-Burma Railway Centre)	
พิพิธภัณฑ์สงครามอักษะและ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เชลยศึก (พิพิธภัณฑ์สงครามวัดใต้)	
พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเก่า	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พุน้ำร้อนหินดาด	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พุปูราชินี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
พุหนองปลิง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เมืองบาดาล	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เมืองโบราณพงตึก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำแควน้อย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำแควใหญ่	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำซองกาเลีย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำน้อย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำบีคลี่	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำแม่กลอง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
แม่น้ำรันตี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
โรงเรียนฝึกลิง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ไร่คุณมน	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วนอุทยานพระแท่นดงรัง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดไชยชุมพลชนะสงคราม (วัดใต้)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถาวรวรารราม (วัดญวน)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถ้ำเขาน้อย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถ้ำพุทธาวาส (วัดถ้ำขุนแผน)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถ้ำพุหว้า	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถ้ำมะเดื่อ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด

วัดถ้ำมังกรทอง	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดถ้ำเสือ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดเทวสังฆาราม (วัดเหนือ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดบ้านถ้ำ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดป่าหลวงตาบัว ญาณสัมปันโน	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดพระแท่นดงรังวรวิหาร	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดโพธิสัตว์บรรพตนิมิต	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดเมตตาธรรมโพธิญาณ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดลาดขาม (อำเภอพนมทวน)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดวังก์วิเวการาม	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วัดอินทาราม (วัดหนองขาว)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหน่อไม้ฝรั่ง ด่านมะขามเตี้ย	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP กาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์ผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือ บ้านหนองขาว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์สนับสนุนการฝึกอบรม องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์หัตถกรรมอัญมณีบ่อพลอยเจมส์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ศูนย์อนุรักษ์ช้างกาญจนบุรี (บ้าน ช. ช้างชรา)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สถานที่ถ่ายทำตำนานสมเด็จพระนเรศวร	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สถานีพัฒนาและส่งเสริม การอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาน้ำพุ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนกล้วยไม้ลุงหงวน	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนเวลารำลึก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนสัตว์เปิดซาฟารีปาร์ค แอนด์ แคมป์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนสัตว์เลี้ยงกาญจนบุรี	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สวนอรอนงค์ชวนชม	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สะพานข้ามแม่น้ำแคว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สะพานอุตตมานุสรณ์ (สะพานมอญ)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สุสานทหารสัมพันธมิตร (ช่องไก่)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
สุสานทหารสัมพันธมิตร (ดอนรัก)	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
ห้วยปากคอก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
หอดูดาวเกิดแก้ว	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
หอศิลป์และพิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ ๒	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
เหมืองปิล๊อก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานประวัติศาสตร์สงคราม ๙ ทัพ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติเขาแหลม	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติเขื่อนศรีนครินทร์	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติไทรโยค	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติลำคลองงู	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
อุทยานแห่งชาติเอราวัณ	บริษัทณัฏฐานที จำกัด
โฮมสเตย์บ้านเขาเหล็ก	บริษัทณัฏฐานที จำกัด

บรรณานุกรม

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒. **หนังสือเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง วัฒนธรรม พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ เอกลักษณ์และภูมิปัญญา จังหวัดกาญจนบุรี**. กรุงเทพฯ : กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กรมศิลากร, ๒๕๔๒.

พิมพิดา กาญจนเวทางค์. "กาญจนบุรี ในวันและเวลาที่งดงาม". อนุสาร อ.ส.ท. ปีที่ ๕๑ ฉบับที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓, หน้า ๔๖-๖๐.

ฐากูร โกมารกุล ณ นคร. "ปากแพรก ถนนสายสั้น คืนวันทอดยาว". อนุสาร อ.ส.ท. ปีที่ ๕๑ ฉบับที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓, หน้า ๖๒-๗๕.

จริยา ชูช่วย. "กาญจนบุรี...ตามรางรถไฟ ตามหัวใจแห่งแควน้อย". อนุสาร อ.ส.ท. ปีที่ ๕๑ ฉบับที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔, หน้า ๘๒-๙๒.

หัสชัย บุญเนือง. "สายน้ำจากก้นบึ้งแห่งภูเขา...ทองผาภูมิ". อนุสาร อ.ส.ท. ปีที่ ๕๑ ฉบับที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓, หน้า ๙๐-๑๐๒.

จุลลดา มีจุล. มิวเซียมสยาม **"บ้านเกลอ เฮือนเสี่ยว พาเที่ยวพิพิธภัณฑ์"**. กรุงเทพฯ : พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้, ๒๕๕๐.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. สุวรรณภูมิ **ต้นกระแสประวัติศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๔๙.

กุลธิดา สืบหล้า. **ย่านเก่า มุมเมือง และเรื่องเล่า**. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์บุ๊คส์, ๒๕๔๘.

สลิล สิทธิสัจจธรรม, นฤมล กฤษณชาญดี. **คู่มือกล้วยไม้**. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๔๕.

จารุพันธ์ ทองแถม, หม่อมหลวง, ดร. ปิยเกษตร สุขสถาน. FERNS. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๕๐.

พินดา สิทธิสุนทร, ไซมอน การ์ดเนอร์, ดีน สมาร์ท. **ถ้ำถิ่นเหนือ**. กรุงเทพฯ : ริเวอร์บุ๊คส์, ๒๕๔๙.

ดร. ชวลิต วิทยานนท์. **คู่มือปลาน้ำจืด**. กรุงเทพฯ : สารคดี, ๒๕๔๘.

"นายรอบรู้". "ล่องแคว เล่นน้ำตก และชมถ้ำที่ อช. ไทรโยค". สารคดี ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒๐๙ กรกฎาคม ๒๕๔๕, หน้า ๑๖๖-๑๖๗.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **๑๐๐๙ ทางบุญ พลังศรัทธาแห่งศาสนา บนเส้นทางบุญภาคกลาง**. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๒.

ร้อยตะวันพันดาว, นายนกเขา. **คนเล่าเรื่อง เมืองน่ารัก**. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, มปป.

เว็บไซต์

กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dmr.go.th)

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (www.dmp.go.th)

กระทรวงวัฒนธรรม (www.m-culture.go.th)

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล (www.lc.mahidol.ac.th)

โครงการจัดทำหนังสือ
ทรัพยากรการท่องเที่ยวไทย ชุดภาคกลางและภาคตะวันออก
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในโอกาสเจริญพระชนมพรรษา ๗ รอบ
๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

คณะที่ปรึกษา

ประธานกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
นายกราชบัณฑิตยสถาน
นายวันชัย ศารทูลทัต
นายเสรี วังส์ไพจิตร
นายพิสิฐ เจริญวงศ์
นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์
คุณหญิงคณิตา เลขะกุล
นางสาววนิดา สถิตานนท์
นางสายสุนีย์ สิงหทัศน์
นางศศิอาภา สุคนธรัตน์

คณะกรรมการอำนวยการ

ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาระดับ ๑๑	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านตลาดในประเทศ	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านบริหาร	รองประธานกรรมการ
รองผู้ว่าการด้านนโยบายและแผน	รองประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาระดับ ๑๐	กรรมการ
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว	กรรมการ
อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	กรรมการ
อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

รองผู้ว่าการด้านสินค้าและธุรกิจท่องเที่ยว	ประธานกรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคใต้	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคกลาง	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบ	กรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการการตลาด	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองวารสาร	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองข่าวสารการท่องเที่ยว	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองบริหารจัดซื้อจัดจ้าง	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองผลิตอุปกรณ์เผยแพร่	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่โฆษณาในประเทศ	กรรมการ
ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว	กรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการบริการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองเผยแพร่ความรู้ด้านการท่องเที่ยว	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้จัดทำ

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคกลาง
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคเหนือ
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้
หัวหน้างานแหล่งท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
นางเพ็ญประภา ธนากร
นายพรพล ปั่นเจริญ
นางสาวเกศมณี รัศมี
นางสาวปุณณดา ยังสว่าง

บริษัท วิเสจ จำกัด
พิสูจน์อักษรและบรรณาธิการ

ดำเนินการผลิต

ฝ่ายส่งเสริมสินค้าการท่องเที่ยว
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ
ISBN 978-974-679-257-8

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๑๖๐๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๕๑๑
Website : www.tourismthailand.org E-mail : info@tat.or.th

